

ODPIS₍₄₎

KUJAWSKO-POMORSKI
OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO
w Minikowie

**Sprawozdanie z realizacji rocznego
programu działalności KPODR
w Minikowie za 2012 r.**

Minikowo, styczeń 2013 r.

Opracowanie: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie

Dział Metodyki Doradztwa i Szkoleń

ODPIS ⁽⁴⁾

**UCHWAŁA NR 7/188/13
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 13 lutego 2013 r.**

**w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności
Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2012 rok**

Na podstawie art. 3 ust. 3 i art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.¹), w związku z uchwałą Nr 1/2013 Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie zaopiniowania Sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2012 r., uchwala się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2012 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

MARZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Piotr Calbecki
Piotr Calbecki

Wicemarszałek Województwa

Edward Hartwich
Edward Hartwich

Członek Zarządu
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Stawomir Kopyś
Stawomir Kopyś ⁽²⁾

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
TORUŃ

Toruń 25. LUT. 2013

Stwierdzam zgodność z oryginałem ⁽⁴⁾

Barbara Komorowska
Barbara Komorowska
inspektor

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 249, poz. 1832, z 2007 r. Nr 64, poz. 427 i Nr 123, poz. 847, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 92, poz. 753, z 2010 r. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2012 r. poz. 1414.

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Uchwała dotyczy zatwierdzenia sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2012 rok.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.), dyrektor jednostki doradztwa rolniczego przedkłada do zatwierdzenia organowi, któremu ta jednostka podlega sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności jednostki doradztwa rolniczego, w terminie do 28 lutego roku następującego po roku, który sprawozdanie obejmuje. Z dniem 31 grudnia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1414). Zgodnie z nową regulacją wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego, zamiast jak dotychczas sejmikowi województwa, podlegają właściwemu zarządowi województwa. Zgodnie z art. 12 ust. 1b ustawy o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1414) Zarząd Województwa przedłoży powyższe sprawozdanie Sejmikowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego w terminie do dnia 30 kwietnia 2013 roku.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Zgodnie z art. 9 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.) sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2012 rok zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Społeczną Doradztwa Rolniczego przy Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie na posiedzeniu Rady w dniu 29 stycznia 2013 roku.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Wypełniając zapisy zawarte w ww. ustawie dyrektor Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie przedłożył Zarządowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego celem zatwierdzenia sprawozdanie z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2012 rok.

5. Ocena skutków regulacji:

Uchwała nie powoduje skutków finansowych dla budżetu Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Zatwierdzenie przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego sprawozdania z realizacji rocznego programu działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie za 2012 stanowi wypełnienie obowiązków ustawowych wynikających z art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. Nr 251, poz. 2507 z późn. zm.).

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w TORUNIU

Toruń 25. LUT. 2013

Stwierdzam zgodność z oryginałem
(4)

Barbara Komorowska
inspektor

Spis treści

Wstęp

Część I. Podsumowanie działalności w 2012 roku.....	10
--	-----------

Część II. Działalność merytoryczna.....	14
--	-----------

Priorytety KPODR w 2012 roku.....	15
-----------------------------------	----

I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

1. Transfer innowacji technologicznych.....	18
2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii.....	33
3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem.....	35
4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej.....	42
5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności.....	53

II. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw.....	59
2. System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN.....	61
3. System informacji rolniczej.....	64

III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.....	67
2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych.....	74
3. Edukacja w zakresie ekologii i ochrony środowiska.....	78

IV. Promowanie postępu biologicznego, technologicznego w produkcji rolniczej

1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych.....	85
2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi.....	93

Część III. Zestawienie realizowanych zadań według rodzajów działalności

1. Działalność oświatowa.....	95
2. Usługi wykonane przez KPODR.....	98
3. Zestawienie informacji o projektach realizowanych w 2012 r.....	116
4. Zestawienie informacji o projektach złożonych w 2012 r.....	122

Część IV. Zestawienie wybranych usług wykonanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

Część V. Pozostała działalność

Definicje działań doradczych realizowanych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie (opracowane na podstawie wytycznych Centrum Doradztwa Rolniczego).

1) Szkolenie – proces kształcenia, którego celem jest zdobycie lub doskonalenie umiejętności wspartych niezbędną wiedzą. Charakteryzuje się krótkimi przedziałami czasu, w programach dominują cele poznawcze nad motywacją do zmian postaw w osobowościach jednostek. Szkolenia dzielą się na stacjonarne i wyjazdowe, przy czym pierwsze z nich cechuje jedność czasu i miejsca kształcenia, nie wymagana dla wyjazdowych.

2) Konferencja – forma szkolenia o zasięgu regionalnym. Prowadzona jest metodą wykładową i dyskusji – najczęściej wykłady się uzupełniają, a wszystkie dotyczą jednego głównego wątku danego spotkania. Konferencję prowadzi osoba, która ma wiedzę pozwalającą na swobodne kierowanie dyskusją tak by nie odbiegała ona od głównego celu spotkania oraz nie wybiegała przed wystąpieniami kolejnych wykładowców.

3) Kurs – pozaszkolna forma kształcenia, której ukończenie umożliwia uzyskanie lub uzupełnienie wiedzy ogólnej, umiejętności lub kwalifikacji, realizowana zgodnie z programem nauczania przyjętym przez organizatora, kończąca się egzaminem sprawdzającym opanowane wiadomości lub umiejętności.

4) Pokaz – szkolenia stacjonarne połączone z pokazem np. zadawania pasz, pracy maszyn rolniczych.

5) Opracowania – wszelkiego rodzaju opracowania typu: analizy ekonomiczne, biznes plany, wnioski obszarowe i rolnośrodowiskowe wykonywane na zlecenie klienta.

6) Porada – usługa doradcza polegająca na: zapoznaniu się doradcy z problemem, dokonaniu analizy konkretnej sytuacji (wspólnie z klientem) w oparciu o dane dostarczone/ przedstawione przez klienta, przedstawieniu/ zaproponowaniu klientowi konkretnych możliwości rozwiązania problemu. Porada powinna zakończyć się rozwiązaniem problemu, z którym klient zwraca się do doradcy.

7) Informacja – usługa doradcza polegająca na przekazaniu klientowi danych i dostosowaniu ich do jego potrzeb.

8) Lustracja – wizyta w gospodarstwie polegająca na: zaktualizowaniu danych/ informacji dotyczących działalności danego gospodarstwa, udzieleniu porady. Lustracja umożliwia bezpośredni kontakt doradcy/ specjalisty z klientem, pomocny w obiektywnej ocenie i przeanalizowaniu z klientem np. stanu upraw w gospodarstwie.

Wstęp

Dla rolników województwa kujawsko – pomorskiego najważniejszym i zarazem najtrudniejszym wyzwaniem było w 2012 roku poradzenie sobie z ekstremalną sytuacją pogodową na początku 2012 roku. W tym czasie na niektórych terenach doszło do wymarzenia ozimin w granicach od 50% do nawet 90%. Działalność Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego najpierw koncentrowała się wokół przeprowadzenia odpowiedniej diagnozy stanu upraw. W lutym i marcu 2012 roku ogromnym powodzeniem cieszyły się konferencje i wydawnictwa poświęcone ocenie stanu rzepaku i zbóż ozimych. Doradcy KPODR oraz zapraszani przez Ośrodek naukowcy pomagali diagnozować stan upraw i podejmować decyzje o stosowaniu środków zaradczych, różnego rodzaju odżywek, nawozów, aż do najtrudniejszych związanych z zaoraniem plantacji. Całą wiosną, poza tradycyjnymi akcjami informacyjno-szkoleniowymi, pomocą w wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie i obszarowe, poświęcono szacowaniu szkód w gospodarstwach. Paradoksalnie rozwiązaniem dla rolników dotkniętych klęską mrozów okazała się uprawa kukurydzy, która była najbardziej popularną rośliną zastępującą oziminy i co ważniejsze jej plony były bardzo dobre. To z kolei przyczyniło się do zainteresowania technologią uprawą kukurydzy i sporym udziałem w organizowanych jesienią przez KPODR „Dniach Kukurydzy”. Poza spotkaniami producentów kukurydzy, rzepaku i zbóż w ramach tzw. „Forum Nasiennego” niesłabnącym zainteresowaniem rolników cieszyły się spotkania branżowe, tj. „Forum Pszczelarzy w Przysieku”, „Miodowe Lato” w Zarzeczewie, „Forum Ochrony Środowiska”, „Forum Energii Odnawialnej” w Przysieku, „III Forum Sadowników” w Wielkiej Nieszawce i „II Forum Turystyki Wiejskiej w Fojutowie. Jeżeli dodać do tego jeszcze konferencje i spotkania producentów bydła, trzody chlewnej czy choćby mające rangę ogólnopolskiej konferencji spotkanie majowe hodowców szynszyli w Minikowie, to można znaleźć potwierdzenie na pojawiające się coraz częściej głosy, że Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego pełni funkcję obiektywnego, niezależnego oraz zapewniającego wysoki poziom merytoryczny organizatora spotkań edukacyjnych dla rolnictwa kujawsko-pomorskiego. Rolnicy dostrzegają i doceniają takie działania jak organizowanie prezentacji i praktycznych warsztatów Centrum Techniki Rolniczej, jako uzupełnienie udziału w imprezach o charakterze targowym. Pomimo wcześniejszych obaw o spadającą liczbę opracowań na skutek kurczących się środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w 2012 roku doradcy i specjaliści KPODR wykonali 24 737 opracowań, czyli o ponad tysiąc więcej niż w roku poprzednim.

Kontynuowano też działania w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, poszukiwania alternatywnych źródeł utrzymania dla produkcji rolniczej, w tym wspierania turystyki wiejskiej, rozwoju przedsiębiorczości oraz największego przedsięwzięcia tego typu w regionie, jakim jest reorientacja zawodowa rolników i członków ich rodzin poprzez realizację projektu „NOWY ZAWÓD-NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”.

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w:

AK	Aleksandrowie Kujawskim
BR	Brodnicy
BY	Bydgoszczy
CH	Chełmnie
GD	Golubiu-Dobrzyniu
GR	Grudziądzu
IN	Inowrocławiu
LI	Lipnie
MG	Mogilnie
NA	Nakle n. Not.
RA	Radziejowie
RY	Rypinie
SE	Sępólnie Krajeńskim
SW	Świeciu n. Wisłą
TR	Toruniu
TU	Tucholi
WA	Wąbrzeźnie
WL	Włocławku
ZN	Żninie

Komórki merytoryczne

PT	Dział Systemów Produkcji Rolnej i Standardów Jakościowych
PR	Dział Przedsiębiorczości, Agroturystyki i Rozwoju Obszarów Wiejskich
PS	Dział Ekologii i Środowiska
PE	Dział Ekonomiki
PI	Dział Informacji i Wydawnictw
PM	Dział Metodyki, Doradztwa i Szkoleń
NJ	Pełnomocnik ds. SZJ

Część I.
Podsumowanie
działalności KPODR
w 2012 roku

Podsumowanie działalności w 2012 roku

W Programie działalności Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie na 2012 rok wyznaczono następujące cele:

- Utrzymanie ogólnej liczby klientów (rolników i innych mieszkańców wsi) korzystających z indywidualnych usług doradczych (porady, lustracje, opracowania) KPODR na poziomie z 2011 roku.
- Zorganizowanie 1172 szkoleń z liczbą uczestników nie mniejszą niż 25000 osób.
- Objęcie przynajmniej 1360 rolników lub domowników rodzin rolniczych doradztwem z zakresu reorientacji zawodowej.
- Utrzymanie zainteresowania ofertą wystawienniczo-targową KPODR mierzone liczbą wystawców na poziomie 1400 i liczbą zwiedzających nie mniejszą niż 110 tys.

Z usług Ośrodka skorzystało ponad 30 tys. rolników, przedsiębiorców i mieszkańców wsi.

Sprawozdanie zawiera podsumowanie działalności za 2012 rok i składa się z pięciu części:

I - Podsumowanie działalności KPODR za 2012 rok

II - Działalność merytoryczna Ośrodka

III - Szczegółowe zestawienie realizowanych zadań według rodzajów działalności

IV - Zestawienie usług wykonanych przez Powiatowe Zespoły Doradztwa Rolniczego

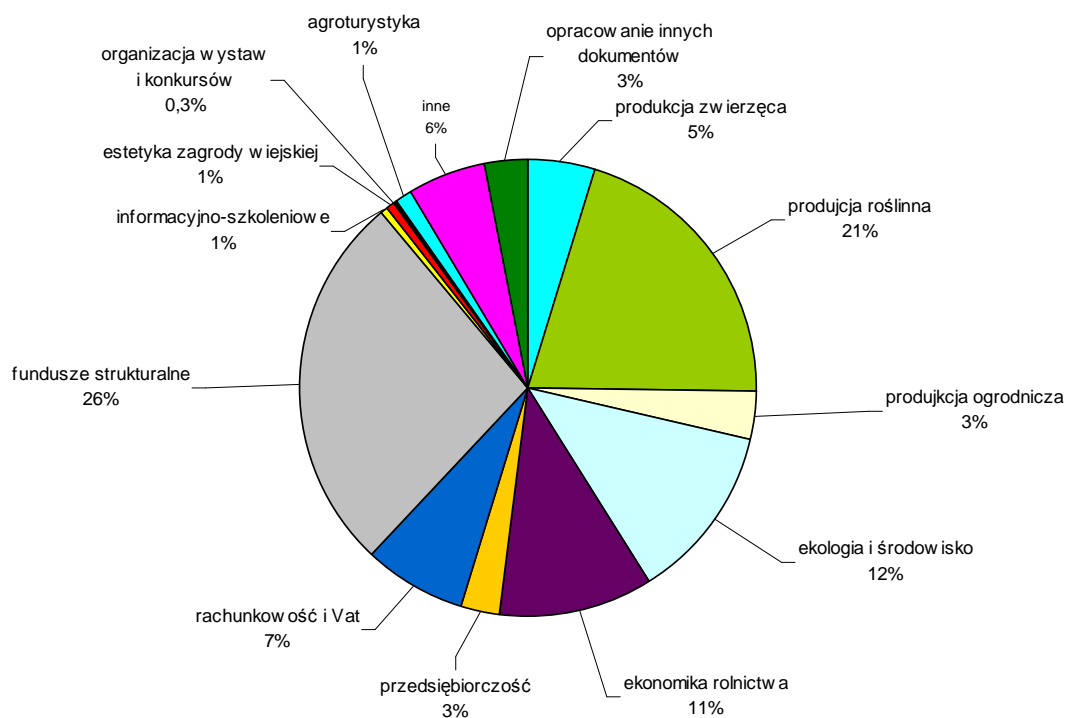
V - Pozostała działalność

Zestawienie działań zrealizowanych przez KPODR Minikowo w 2012 roku

Działanie	Plan 2012	Wykonanie 2012
Porady	13 944	16 530
Szkolenia	1 172	1 259
Konferencje	30	34
Opracowania	16 227	24 737
Pokazy	29	34
Poletka demonstracyjne	170	259
Konkursy	23	42
Imprezy wystawienniczo-targowe	12	12
Olimpiady	20	20
Lustracje	2 801	4 785
Wydawnictwa i publicystyka	532	707

Na zaplanowane na 2012 rok szesnaście tysięcy opracowań wykonano prawie dwadzieścia pięć tysięcy. Są to jednak usługi związane z indywidualnym zapotrzebowaniem klientów podążających zwykle za dostępnością środków na działania PROW 2007-13. Zapisane w Programie dwadzieścia „Olimpiad” oznacza w praktyce przeprowadzenie eliminacji powiatowych i finału wojewódzkiego Olimpiady Wiedzy Rolniczej. Pozytywnym trendem jest zwiększona liczba przeprowadzonych lustracji w gospodarstwach i na polach rolników. Wynika to głównie z konieczności lustracji pól po wymarzeniach rzepaku i zbóż ozimych oraz wykonywania usług w ramach dostosowania gospodarstw do zasady wzajemnej zgodności. Doradcy około pięciu tysięcy razy pojawili się na polach i w budynkach inwentarskich rolników podpowiadając im jak poprawić technologię lub dostosować swoje gospodarstwo do coraz bardziej wymagających przepisów.

Tematyka porad udzielanych przez specjalistów i doradców KPODR w 2012 roku

Od kilku lat nie zmienia się struktura tematyki udzielanych porad. Największe zainteresowanie związane jest z poradami w zakresie funduszy unijnych (26%). W 2012 roku rolnicy nadal częściej zwracali się do KPODR po poradę z zakresu produkcji roślinnej niż zwierzęcej. Wzrosło zainteresowanie poradami z zakresu ekonomiki produkcji oraz prowadzenia rachunkowości i rozliczaniu podatku VAT w gospodarstwach. Prawie taka sama ilość porad dotyczyła ekologii i środowiska.

Imprezy wystawienniczo-targowe organizowane przez KPODR

Imprezy targowe organizowane przez KPODR Minikowo odwiedziło w 2012 roku ponad sto piętnaście tysięcy zwiedzających. Imprezy targowe, przynajmniej na razie, nie poddają się obserwowanemu od kilku lat w Polsce spadkowi zainteresowania. Uczestnicy wystawy rolniczej podkreślają fachową organizację, szczególnie targów AGRO-TECH. Wobec rosnącego zainteresowania i rosnącej popularności imprez o charakterze festynowym, targi rolnicze muszą mieć coraz bardziej profesjonalny i wysoce specjalistyczny charakter, aby zachęcić wystawców i zwiedzających do udziału, co osiągnięto w 2012 roku.

Imprezy wystawienniczo-targowe	Liczba	
	wystawców	zwiedzających w tys.
Jarmark Wielkanocny	160	3,5
Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi”	286	23,0
„Dni Otwartych Drzwi”	200	20,0
Kujawsko – Pomorskie Dni Pola	174	20,0
AGRO-TECH	445	35,0
Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych		
Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato	48	5,0
Barwy Lata – Dary Jesieni	150	6,0
Kujawsko-Pomorski Dzień Kukurydzy	15	0,3
Jesienny Kiermasz Ogrodniczy	30	0,5
Jarmark Adwentowy	120	2,5
ogółem	1628	115,8

Doradcy i specjaliści Ośrodka, byli też proszeni przez samorzady lokalne do udziału w komisjach klęskowych. W 2012 roku z powodzeniem kontynuowano działalność wydawniczą. Wzrost zainteresowania czytelników poruszonymi tematami we „Wsi Kujawsko – Pomorskiej przyczynił się do podjęcia decyzji o wydaniu miesięcznika w wersji kolorowej. Jako uzupełnienie publikacji papierowych kontynuowano redagowanie biuletynu internetowego w formie dwutygodnika „Aktualności”. Sporym zainteresowaniem cieszy się również strona internetowa www.kpodr.pl, w tym zaktualizowana przez Dział Przedsiębiorczości, Agroturystyki i Rozwoju Obszarów Wiejskich baza gospodarstw agroturystycznych województwa kujawsko – pomorskiego.

Część II.
Działalność merytoryczna

Działalność merytoryczna w 2012 r.

Priorytety KPODR w 2012 r.

Zgodnie z Programem działalności KPODR w Minikowie na 2012 rok głównym zadaniem Ośrodka było udzielanie wszechstronnej pomocy rolnikom w celu zwiększania dochodów z gospodarstwa rolnego oraz działania mające na celu poprawę warunków życia rodzin wiejskich. Po kilku latach działalności Ośrodka, w których praca koncentrowała się głównie na wspieraniu rolników w pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej, w 2012 roku dużą wagę przykładano do przekazywania informacji o osiągnięciach nauk rolniczych w dziedzinie nowych technologii stosowanych w rolnictwie. Nadal ważnym obszarem aktywności było informowanie oraz doradzanie rolnikom i mieszkańcom wsi o możliwościach pozyskania funduszy w ramach Wspólnej Polityki Rolnej UE.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania oraz zapisy zawarte w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, priorytetami Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w 2012 roku były:

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 1.: Transfer innowacji technologicznych

- Zadania:**
1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej
 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej
 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych

Program 2.: Propagowanie odnawialnych źródeł energii

- Zadania:**
1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej

Program 3.: Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

- Zadania:**
1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych
 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Program 4.: Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

- Zadania:**
1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych
 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)
 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych
 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych

Program 5.: Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

- Zadania:**
1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji
 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności

Priorytet II. Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1.: Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

- Zadania:**
1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej
 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Program 2.: System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN

- Zadania:**
1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Program 3.: System informacji rolniczej

- Zadania:**
1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej
 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Priorytet III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich

Program 1.: Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

- Zadania:**
1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku
 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich
 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu

Program 2.: Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych

- Zadania:**
1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego
 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu

Program 3.: Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

- Zadania:**
1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi
 2. Promocja tradycyjnych sadów
 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska

Priorytet IV. Promowanie postępu biologicznego, technologicznego w produkcji rolniczej

Program 1.: Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

- Zadania:**
1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych
 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej
 3. Wydawnictwa i publicystyka

Program 2.: Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

- Zadania:**
1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Priorytet I

Poprawa konkurencyjności
gospodarstw rolnych
w województwie kujawsko – pomorskim

Program 1. Transfer innowacji technologicznych

Zadanie 1. Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej

Cel:

Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności rolników z zakresu nowych technologii w produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	3950
2.	Szkolenia	290
3.	Konferencje	22
4.	Opracowania	
	- Zalecenia nawozowe	6
	- Wyliczenia DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	10
	- Wniosek o dopłatę do materiału siewnego	497
	- Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej	1
- Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNAS 1, AGNAS 2	200	
- Inne	55	
5.	Lustracje w gospodarstwach	1875
6.	Pokazy	
	- Pracy maszyn do produkcji roślinnej	3
	- Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej	6
	- Profilaktyki i utrzymania zwierząt	1
- Inne	9	
7.	Poletka demonstracyjne	259

Tematyka ważniejszych szkoleń i konferencji

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Dopłaty i opłaty związane z materiałem siewnym	I	5	48	Kowal Włocławek Lubraniec Lubanie Izbica Kujawska
2.	Kompleksowa uprawa kukurydzy	I	1	67	Starorypin Rządowy
3.	Ochrona warzyw – cebula	I	1	55	Radziejów
4.	Choroby układu oddechowego cieląt	I	1	65	Starorypin

	Niedobory wapnia w okresie okołoporodowym przyczyną wielu chorób przy wycieleniu				Modrzewiowa
5.	Produkcja tuczników o podwyższonej jakości	I	3	97	Lubiewo Gostycyn Cekcyn Osie
6.	Nowoczesne rozwiązania w sadownictwie	I	1	50	Tryszczyn
7.	Agrotechnika upraw warzywniczych ze szczególnym uwzględnieniem zbilansowanego nawożenia zapobiegania zachwaszczeniem	I	1	49	Grodztwo
8.	Nowe technologie ochrony roślin w uprawie zbóż i rzepaku	I	1	32	Szubin
9.	Przyzagrodowy chów gęsi	I, II	10	244	Dąbrowa Chełmińska Inowrocław Kowal Wąbrzeźno Minikowo Grudziądz Dobre Karbowo Tuchola Mogilno
10.	Prace wiosenne w pasiece	I	1	40	Zarzeczewo
11.	Uprawa kalafiora i brokuła	I	1	87	Błota
12.	Różne systemy utrzymania zwierząt a ich dobrostan	I	2	69	Bycz Dobre
13.	Problemy zdrowotne w chlewni	I	6	110	Lniano Osie Świekatowo Bukowiec Drzycim Jeżewo
14.	Nawożenie i ochrona zbóż i kukurydzy	I	1	55	Kobylniki
15.	Uprawa kalafiora i brokuła	I	1	83	Szpetal Górny
16.	Problemy zdrowotne bydła opasowego	II	1	13	Drzycim
17.	Co w polu piszczy	II	1	54	Chrzastowo
18.	Wybrane zagadnienia w produkcji wiśni	I	1	39	Szpetal Górny
19.	Elementy agrotechniki kształtujące plon kukurydzy w uprawie na kiszonkę	I	1	30	Topólka
20.	Uprawa strączkowych jako element zmianowania w rolnictwie zrównoważonym	II	1	16	Koronowo
21.	Nowe technologie odchowu cieląt	III	1	23	Lisnowo
22.	Wpływ dobrostanu królików na efekty produkcyjne stada	III	1	29	Żnin
23.	Pasze objętościowe w żywieniu bydła.	III	1	175	Rogowo
24.	Dobór mieszańców kukurydzy do produkcji mleka	III	1	111	Grubno
25.	Jesienne prace w pasiece i pokaz wytapiania wosku	IV	1	33	Zarzeczewo
26.	Żywienie bydła i odchów cieląt	IV	4	78	Zalesie Król. Bukowiec Lniano Osie

27.	Rola zbiorników wodnych w krajobrazie rolniczym	IV	3	41	Wronie Zbójno Grubno
28.	Prawidłowe warunki utrzymania loch, prosiąt i warchlaków	IV	1	55	Bądkowo
29.	Mieszanki do podsiewu na TUZ, Nowe rozwiązania w żywieniu krów mlecznych	IV	1	38	Złotniki Kujawskie
30.	Problemy i trendy w uprawie warzyw pod osłonami	IV	1	23	Włocławek
Konferencje					
1.	Technika zabiegów w sadownictwie	I	1	58	Minikowo
2.	Ochrona cebuli	I	1	55	Radziejów
3.	Forum nasienne	I	1	89	Minikowo
4.	Aktualna sytuacja w produkcji porzeczki czarnej w Polsce i na świecie oraz główne problemy w uprawie	I	1	40	Zarzewo
5.	Sposób na odbudowę arealu roślin strączkowych w Polsce	I	1	129	Przysiek
6.	Nowe rozwiązania technologiczne w produkcji drobiarskiej zgodne z przepisami unijnymi	I	1	40	Przysiek
7.	Aspekty uprawy roślin sadowniczych	I	1	80	Pieczyska
8.	Precyzyjne technologie w rzepaku	I	1	184	Przysiek
9.	Najnowsze metody uprawy i przechowywania zbóż na cele konsumpcyjne	I	3	71 60 61	Minikowo Przysiek Zarzewo
10.	Teraźniejszość i przyszłość gęsi w Polsce	I	1	51	Kołuda Wielka
11.	Warunki utrzymania i profilaktyka chorób zakaźnych w stadach bydła mięsnego	I	1	71	Włocławek
12.	XX Forum Pszczelarzy	I	1	553	Przysiek
13.	W jaki sposób efektywnie zarządzać stadem świń	II	1	51	Zakrzewo
14.	Racjonalne żywienie szynszyli	II	1	48	Minikowo
15.	Nowości w roślinach strączkowych i zbożach	II	1	80	Grubno
16.	Dzień kukurydzy - kukurydza rośliną uniwersalną	III	1	111	Grubno
17.	Racjonalizacja produkcji trzody chlewnej w obecnych warunkach rynkowych.	IV	1	55	Szczepanki
18.	Aktualne trendy w hodowli bydła mlecznego	IV	1	61	Minikowo
19.	III Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego	IV	1	111	Wielka Nieszawka
20.	Ziemniaki na Kujawach i Pomorzu Choroby ziemniaka. Podstawowe zagrożenia dla plantacji nasiennych i towarowych	IV	1	13	Przysiek

Wydawnictwa

Lp.	Tytuły	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Forum Nasienne	I	400
2.	Kujawsko-Pomorskie dni Pola Grubno 2012 – Informator	II	1500
3.	Przyzagrodowy chów gęsi – broszura	II	500
4.	Przyzagrodowy chow gęsi – ulotka	II	2000
5.	Pszenżyto w województwie kujawsko-pomorskim – broszura	IV	1500

Tematyka pokazów

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Pokazy					
1.	Prawidłowe ustalenie dawki nawozowej pod rośliny uprawne na podstawie prób glebowych	II	1	11	Dziemionna
2.	Prace związane z prawidłowym wybieraniem ramek i wirowaniem miodu	III	1	39	Zarzewo
3.	Wpływ pożytecznych mikroorganizmów na strukturę gleby oraz jakość sporządzanych pasz	III	1	9	Szczebłotowo
4.	Wpływ pożytecznych mikroorganizmów na strukturę gleby	III	5	34	Ludwikowi Czamanin Kolonja Krotoszyn Szostka Higieniewo
5.	Profilaktyka i utrzymanie zwierząt futerkowych (królików)	III	1	19	Żnin
6.	Pokaz zbioru fasolki szparagowej kombajnem	III	1	8	Strachon
7.	Pokaz pracy maszyn do zbioru kukurydzy na kisonkę	III	1	80	Grubno
8.	Pokaz pracy wozu paszowego	III	6	38	Rudzik Duży /2/ Sęczkowo /3/ Sierakowy

Tematyka konkursów

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konkursy					
1.	Konkurs na najlepszą odmianę ziemniaka	III	1	8 odmian	Przysiek
2.	Konkurs na najsmaczniejszą odmianę ziemniaka	III	1	5 odmian	Przysiek
3.	Ziemniak w tradycji kuchni Pomorza i Kujaw	III	1	15 uczestn./ 30 potraw	Przysiek

Wprowadzanie innowacji technologicznych w produkcji rolniczej jest jednym z ważniejszych czynników warunkujących efektywność ekonomiczną gospodarstw rolnych. Zmiany i szybki postęp zarówno w produkcji zwierzęcej jak i roślinnej, wymagają od producenta rolnego systematycznego podnoszenia poziomu wiedzy. Współczesny producent rolny powinien zdawać sobie sprawę z tego, że aby wyprodukowane płody rolne mogły być sprzedane po dobrej cenie, powinny gwarantować odpowiednią jakość. W takich warunkach szczególnego znaczenia nabiera najnowsza wiedza technologiczna z zakresu produkcji roślinnej i zwierzęcej, która przekazywana jest rolnikom w różnych formach.

Z zadań, które zrealizowano w 2012r. należy wymienić zorganizowanie 22 konferencji, w których uczestniczyło 2191 osób. Na planowane 303 szkolenia wykonano 290, w tym 85 wyjazdowych, a uczestniczyło w nich 6710 osób.

Z zakresu produkcji roślinnej kontynuowano tematy dotyczące uprawy roślin zbożowych, rzepaku, kukurydzy i ziemniaków, a w szczególności nowych odmian i technik siewu, nawożenia, ochrony przed chorobami oraz nowoczesnych technik odmianowych.

Dużym zainteresowaniem rolników i firm nasiennych cieszyło się zorganizowane 16 lutego w Minikowie „Forum Nasienne”. Jego głównym celem jak co roku, było przedstawienie uczestnikom szkolenia nowości odmianowych zbóż oraz omówienie wyników porejestrowych doświadczeń odmianowych (PDO) przeprowadzonych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian (SDOO) w Chrzęstowie Barbara Mizdalska przedstawiła rolnikom reakcje odmian zbóż na różne warunki siedliskowe i czynniki agrotechniczne. Oprócz zbóż zaprezentowano również problematykę związaną z uprawą roślin strączkowych. Niekorzystne warunki meteorologiczne spowodowały wymarznienie dużych obszarów upraw ozimych, co z kolei wywołało zainteresowanie zbożami jarymi i strączkowymi. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rolników, wykładowcy Tomasz Kubiak z Poznańskiej Hodowli Roślin w Poznaniu i Stanisław Strawiński z Hodowli Roślin w Smolicach omówili zagadnienia związane z uprawą roślin strączkowych w siewie czystym oraz w mieszankach ze zbożami. Z kolei Anita Zaworska z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu przedstawiła wykład „Rośliny strączkowe w żywieniu zwierząt”. Zainteresowanie słuchaczy wzbudził także wykład Stefana Wolnego z Instytutu Ochrony Roślin Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu związany z integrowaną ochroną roślin. Było to przedstawienie tego, co rolnicy po 2014 roku będą musieli realizować i przestrzegać, a przede wszystkim zdobywać odpowiednie kwalifikacje. Jak co roku, z okazji Forum wydano materiały konferencyjne z ofertami odmianowymi poszczególnych firm z województwa kujawsko-pomorskiego.

Producenci zbóż mieli możliwość uczestniczenia w cyklu konferencji pt. „Najnowsze metody uprawy i przechowywania zbóż na cele konsumpcyjne”. Odbyły się one w marcu w Minikowie, Przysieku i Zarzeczewie. Współorganizatorem tych konferencji była Izba Gospodarcza Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz, natomiast wykładowcami byli naukowcy z Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach, pracownicy Izby Zbożowo-Paszowej oraz specjaliści z KPODR. Wśród omawianych tematów były między innymi: agrotechnika upraw zbóż wysokojakościowych, zasady bezpiecznego magazynowania zbóż oraz zabezpieczenie ryzyka cenowego w produkcji zbożowej.

Zainteresowani uprawą roślin strączkowych mogli uczestniczyć 2 marca w Przysieku w konferencji na temat: „Sposób na odbudowę arealu roślin strączkowych w Polsce”, zorganizowanej w ramach rządowego programu rozwoju produkcji białka roślinnego w Polsce na lata 2011-2015. Spotkanie zgromadziło liczne grono pracowników naukowych z polskich ośrodków uniwersyteckich i hodowlanych oraz wielu rolników i doradców. Pierwszą prelegentką była prof. Maria Surma z Instytutu Genetyki Roślin Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu, która odniosła się do bezpieczeństwa żywnościowego związanego z produkcją roślinną wykorzystującą nowoczesne zdobycze genetyki oraz agrotechniki wpływającej na środowisko w perspektywie znacznego, liczebnego wzrostu populacji ludzkiej. Następnie dr Wojciech Mikulski z Uniwersytetu Przyrodniczego (UP) w Poznaniu scharakteryzował program „Ulepszanie krajowych źródeł białka roślinnego, ich produkcji, systemu obrotu i wykorzystania w paszach”. Pięcioletni program ministerialny obejmuje cztery grupy problemów; dotyczące stabilności plonowania roślin strączkowych, agrotechniki, efektów paszowych oraz wyników ekonomiczno-organizacyjnych. Kolejne dwa wystąpienia poświęcone były działaniom promującym uprawę roślin strączkowych. Omówili je Stanisław Szwejka z KPODR oraz Leszek Chmielnicki z firmy Rolnas w Bydgoszczy. O dopłatach do materiału siewnego (w tym roślin strączkowych) mówił dyrektor bydgoskiego Oddziału Agencji Rynku Rolnego Tadeusz Zaborowski. Z kolei profesor UP w Poznaniu Jerzy Szukała przytoczył najczęściej popełniane błędy w agrotechnice roślin strączkowych. Wykład na temat mieszanek strączkowo-zbożowych przedstawił prof. Marcin Kozak z Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu; mówił o zaletach, wadach i agrotechnice takich mieszanek zwracając szczególną uwagę na zasobność gleby, pH, i inne elementy wpływające na jakość i wysokość plonu. Kolejny wykładowca, prof. Janusz Prusiński z UTP w Bydgoszczy zwrócił uwagę na rolę postępu biologicznego w ewentualnym zwiększeniu powierzchni uprawy strączkowych. Ostatnim prelegentem był dr Michał Jerzak z UP w Poznaniu, który omówił czynniki ekonomiczne wieloletniego projektu ministerialnego dotyczącego roślin strączkowych.

„Precyzyjne technologie w rzepaku”, to temat konferencji, która odbyła się w marcu w Przysieku, gromadząc ponad 180 uczestników. Było to przede wszystkim spotkanie z praktyką reprezentowaną przez właściciela firmy Agri Consult z Leszna Thiboultem Parrierem. Rolnik, pochodzący z francuskiego, wielopokoleniowego gospodarstwa dzielił się swoją wiedzą praktyczną w zakresie stosowania technologii uproszczonej w produkcji rzepaku i innych roślin. Pozostałymi wykładowcami byli Andrzej Żmijewski reprezentujący firmę Bayer CS oraz dr Witold Szczepaniak z UP w Poznaniu. Mówili oni o nowościach w zakresie ochrony rzepaku, a także na temat wiosennego odżywiania rzepaku. Nie zabrakło także dyskusji na temat zimotrwałości odmian i sytuacji na polach w kontekście słabego przetrzymywania rzepaku i jego przyczyn.

Ważnym wydarzeniem dla rolników zainteresowanych uprawą kukurydzy było zorganizowanie w drugiej połowie września Kujawsko-Pomorskiego Dnia Kukurydzy. Pomimo niesprzyjającej pogody konferencja „polowa” pod tytułem „Kukurydza rośliną uniwersalną” cieszyła się dużą frekwencją. W utworzonej z kilku namiotów „sali wykładowej” profesor Zbigniew Podkówa z bydgoskiego UTP omówił najistotniejsze elementy uprawy kukurydzy, szczególnie wykorzystanie tej rośliny do sporządzania pasz. Po referacie uczestnicy mieli możliwość obejrzenia poletek demonstracyjnych. Tegoroczna kolekcja odmianowa zawierała 66 odmian mieszańców kukurydzy

pochodzących z 10 ośrodków hodowlanych i firm nasiennych (HR Smolice, MHR Oddział Kobierzyce, Maisadour, Limagrain, Pioneer, Oseva, Euralis, KWS, Syngenta, CN Środa Śląska). Na poletkach wykorzystano zróżnicowane warianty ochrony roślin firm: Bayer CropScience, BASF, Syngenta, DuPont, Organika-Sarzyna oraz programy nawozowe firm Intermag, Timac Agro i PPHU Bogdan. Kolekcja zgromadzonych w tym roku odmian wykazała wyraźne indywidualne różnice między mieszancami, bo wegetacja roślin była wyjątkowo dobra dzięki sprzyjającej aurze.

Dużym zainteresowaniem producentów ziemniaka cieszyła się zorganizowana w końcu listopada w Przysieku, konferencja pn. „Ziemniak na Kujawach i Pomorzu. Choroby ziemniaka. Podstawowe zagrożenia dla plantacji nasiennych i towarowych”. Udział w konferencji wzięli przedstawiciele: Głównego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Jadwisinie i Zakładu Doświadczalnego IHAR w Boninie, hodowli odmian: SOLANA POLSKA Sp. z o.o., EUROPLANT HANDEL ZIEMNIAKAMI Sp. z o.o., Hodowla Ziemniaka Zamarte Sp. z o.o., Grupa IHAR, Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemniaka Sp. z o.o. z siedzibą w Strzekęcinie, Agrico Polska Sp. z o.o. SC oraz Bayer CS. Omawiano najważniejsze problemy w ochronie ziemniaka przed chorobami. Wskazywano na duży postęp jaki nastąpił w zwalczaniu bakteriozy oraz omówiono kierunki prac, jakie trzeba podjąć w tym zakresie, między innymi dla potrzeb eksportu ziemniaka z Polski. Te informacje miały bardzo duże znaczenie zwłaszcza dla grup producentów zajmujących się hodowlą sadzeniaka oraz dla rolników produkujących ziemniaki jadalne na eksport. W konferencji uczestniczyło ponad 130 osób, głównie rolników specjalizujących się w towarowej produkcji ziemniaka, specjalistów różnych instytucji i jednostek naukowych zajmujących się ziemniakami, uczniów szkół rolniczych i doradców.

W pierwszym tygodniu czerwca 2012 roku zorganizowano w SDOO w Chrzastowie szkolenie pt. „Co w polu piszczy?”. Jego współorganizatorami były firmy: KWS Lochow, BASF, Jawal Mrocza, Danko, PHR Tulce, oraz Ekoplón. Wśród 60 uczestników szkolenia byli rolnicy, doradcy oraz uczniowie szkół rolniczych. Spotkanie dotyczyło agrotechniki uprawy roślin zbożowych i motylkowych grubonasiennych, zwalczania chorób, szkodników zbóż oraz chwastów. Jednak najwięcej uwagi, zarówno na forum jak i w kuluarach, zwrócono na wymarżenia plantacji zbóż oraz rzepaku, które to mogli obejrzeć uczestnicy szkolenia na uprawach doświadczalnych w Chrzastowie. Mimo, że warunki zimowe i wczesnowiosenne spowodowały wiele wymarżeń, to badane odmiany pozostawiono, ze względu na konieczność przeanalizowania ich cech jakościowych.

W 2012 roku z wielu form szkolenia mogli skorzystać sadownicy i ogrodnicy. Początek roku zainaugurowała 19 stycznia, w Minikowie konferencja „Technika zabiegów w sadownictwie”. Jej głównym celem było przedstawienie zasad precyzyjnego stosowania środków ochrony roślin na plantacjach sadowniczych oraz prezentacja podstawowych zagadnień związanych z bezpieczeństwem ich stosowania, zarówno w stosunku do operatora jak i środowiska naturalnego. Dr Grzegorz Doruchowski z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach omówił aspekty wykonywania zabiegów środkami ochrony roślin w sadownictwie, natomiast dyrektor ds. marketingu Firmy Krakowiak Mariusz Pracki przedstawił uczestnikom zasady bezpiecznego użytkowania opryskiwaczy, zwracając szczególną uwagę na przeprowadzanie okresowych przeglądów oraz dbałość o czystość poszczególnych elementów opryskiwacza.

Uprawom sadowniczym poświęcono również konferencję, która odbyła się 6 marca w Pieczyskach k/Koronowa. Jej współorganizatorem była firma Mondi Polska, reprezentowana przez dyrektora Piotra Kalitę. W swoim wystąpieniu przedstawił on osiągnięte plony i ceny uzyskiwane przez producentów wiśni, śliwek, porzeczek (czerwonej i czarnej), malin i agrestu w 2011 roku. Omówił też prognozy na sezon produkcyjny 2012. Z kolei prof. Waldemar Treder z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach wygłosił wykład dotyczący racjonalnego wykorzystania wody do nawadniania upraw sadowniczych. Problemem w obecnych czasach staje się pozyskanie wody, jak również uzyskanie pozwoleń wodno-prawnych, dlatego większą uwagę powinno się zwracać na efektywne jej wykorzystanie. Profesor Waldemar Treder wraz ze swoim zespołem, w ramach programu wieloletniego opracowuje system pozwalający w konkretnych warunkach uprawowych zoptymalizować nawadnianie. W konferencji wzięło udział 80 osób.

Podobnie jak w roku ubiegłym, w marcu w Szpetalu Górnym zorganizowano szkolenie dla producentów wiśni związanych umowami kontraktacyjnymi z Chłodnią w Lipnie. Szkolenie odbyło się na początku sezonu wegetacyjnego, tak aby była możliwość poinformowania producentów o aktualnej sytuacji dotyczącej ochrony wiśni. Na spotkaniu ustalono z producentami sposób przekazywania komunikatów wysyłanych drogą e-mailową z zaleceniami ochrony wiśni. Komunikaty takie opracowywane są przez specjalistę KPODR na podstawie regularnej lustracji sadów i analizy warunków pogodowych. Komunikaty, pisane co kilkanaście dni są wysoko oceniane przez producentów i zakład w Lipnie. Są innowacyjnym rozwiązaniem w zakresie współczesnego doradztwa.

Od ponad 10 lat organizowane są w marcu szkolenia dla producentów truskawek związanych umowami kontraktacyjnymi z Chłodnią we Włocławku. W 2012 roku spotkania te odbyły się we Włocławku i Czarnem.

Sadownicy województwa kujawsko-pomorskiego uczestniczyli również w szkoleniach terenowych prowadzonych w sadach, m.in. we Wtelnie 26 kwietnia i 13 czerwca w Tarkowie Podgórnym. Tego rodzaju spotkania pozwalają na bieżącą obserwację drzew owocowych i rozwiązywanie pojawiających się problemów w sadach.

Podsumowaniem sezonu sadowniczego był „III Zjazd Sadowników Województwa Kujawsko-Pomorskiego”, który odbył się 23 listopada w Wielkiej Nieszawce. Wzięli w nim udział nie tylko sadownicy z województwa, a także przedstawiciele firm pracujących na potrzeby produkcji sadowniczej. Tegoroczna konferencja poświęcona była ochronie roślin przed szkodnikami roślin sadowniczych. Wykłady na ten temat wygłosili pracownicy Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach: prof. Barbara Łabanowska, dr Zofia Płóciennik i dr Alicja Maciesiak. Z kolei Aleksander Mostowski z KPODR Minikowo przeanalizował sytuację ekonomiczną gospodarstw sadowniczych, natomiast Marcin Oleszczak z Ekoplon Grabki Duże podsumował sezon produkcyjny i prognozował stan owoców przechowywanych w chłodniach. Tematem w dyskusji było wzajemne poszukiwanie rozwiązań uniezależniających produkcję sadowniczą od warunków zewnętrznych. Podobnie jak w latach ubiegłych impreza zebrała pozytywne opinie wśród sadowników i wpłynęła na lepszą integrację ich środowiska.

Producenci warzyw, szczególnie kalafiora, brokuła, cebuli i pomidorów gruntowych mieli możliwość uczestniczenia w ośmiu szkoleniach specjalistycznych z zakresu uprawy, ochrony przed

chwastami oraz najbardziej kłopotliwymi szkodnikami, jakim jest np. śmietka kapuściana. Szkolenia odbyły się m.in. w Szpitalu Górnym, Chromowoli, Zarzeczewie, Radziejowie i Błotach.

Z zakresu produkcji zwierzęcej kontynuowano tematy technologiczne, dotyczące zarządzania produkcją, warunków utrzymania zwierząt, problemów zdrowotnych, a także opłacalności produkcji.

Hodowcy bydła mlecznego mieli możliwość uczestniczenia w dwóch szkoleniach specjalistycznych. W pierwszym odbywającym się cyklicznie raz w roku nt. „Podsumowania wyników oceny wartości użytkowej bydła mlecznego uzyskanych w 2011r.”, które odbyło się przy współudziale Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka, oprócz wyników oceny hodowli bydła mlecznego w województwie kujawsko-pomorskim, producenci mleka mieli możliwość wysłuchania wykładów związanych z profilaktyką chorób zakaźnych u bydła a także ze schorzeniami racic. Mówiono również na temat rynku mleka w Polsce i Unii Europejskiej oraz o nowoczesnych metodach ochrony kukurydzy przed grzybami, chwastami i owadami; podano też informacje na temat odmian kiszonkarskich kukurydzy proponowanych na sezon 2012. Coroczne spotkania poza możliwością poszerzenia wiedzy związanej z hodowlą bydła są również okazją do wzajemnej wymiany doświadczeń. Z kolei na konferencji „Aktualne trendy w hodowli bydła mlecznego”, która odbyła się 21 listopada 2012 roku w Minikowie omawiano najważniejsze problemy związane z hodowlą bydła mlecznego. Lek. wet. Marek Branicki z firmy MSD Animal Health przedstawił temat „Możliwości zwalczania IBR w stadach bydła mlecznego”. Omówił objawy zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy, drogi zakażenia oraz program szczepień i badań kontrolnych. Z kolei specjalista KPODR, Stanisław Pater zapoznał uczestników z metodą oceny kondycji krów mlecznych (BCS). Punktowa ocena kondycji krów jest jednym z najtańszych sposobów kontrolowania jakości i sposobu żywienia krów i jałowic mlecznych. Systematycznie oceniając widoczne okolice miednicy zwierząt można sprawdzić, czy bydło nie jest zbyt chude czy też zbyt grube w stosunku do zalecanych norm dla wyznaczonych okresów laktacji. Hodowcy otrzymali specjalnie dla nich przygotowaną ulotkę dotyczącą szczegółów tej metody. Kolejnymi wykładowcami byli pracownicy Zakładu Fizjopatologii Rozrodu i Gruczołu Mlekowego w Bydgoszczy (PIWet PIB Puławy) dr Michał Kaczmarowski i lek. wet. Sebastian Smulski. Omówili oni prawidłowe postępowanie z zapaleniami gruczołu mlekowego w okresie laktacji i zasuszania. Pokazali m.in. w jaki sposób należy pobierać mleko do badań, jak ważne jest to badanie, jakie bakterie możemy znaleźć w gruczole mlekowym oraz jak można zapobiec i zwalczać określone drobnoustroje. Na konferencji poruszano także tematy dotyczące chorób metabolicznych u krów mlecznych, kwotowania mleka oraz dopłat do materiału siewnego. Przedstawiciel Stacji Hodowli i Unasienniania Zwierząt w Bydgoszczy opowiedział o najlepszych buhajach znajdujących się w ofercie Stacji.

Producenci bydła mieli możliwość uczestniczenia w konferencji nt. „Warunki utrzymania i profilaktyka chorób zakaźnych w stadach bydła mięsnego”, która odbyła się 16 marca we Włocławku. Konferencja skierowana była do osób prowadzących hodowlę bydła mięsnego oraz chów i hodowlę bydła ras mięsnych, jak i hodowców bydła mlecznego. Tematyka konferencji obejmowała między innymi: znaczenie gospodarcze bydła mięsnego, profilaktykę biegunek i zapaleń płuc w hodowli bydła mięsnego, profilaktykę BVD i IBR w hodowli bydła mięsnego oraz warunki utrzymania bydła mięsnego. Jednym z punktów konferencji była wizyta w gospodarstwie Leona Gawrońskiego, specjalizującym się w hodowli bydła rasy Limousine. Temat dotyczący organizacji

stada na przykładzie rasy Limousine omówił główny zootechnik Tadeusz Filipczak. Wizytując gospodarstwo zwracano uwagę na minimalne wymagania dobrostanu w budynkach i na wybiegach. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem ze strony rolników prowadzących już hodowlę bydła mięsnego, rolników poszukujących nowych alternatywnych form produkcji, zarówno tych posiadających, jak i nie posiadających kwot mlecznych oraz przedstawiciele grup producentów bydła mięsnego województwa kujawsko-pomorskiego.

Zainteresowaniem cieszyły się zorganizowane w drugim i czwartym kwartale 2012 roku konferencje dla producentów trzody chlewnej. Współorganizatorem obu konferencji w Zakrzewie i Szczepankach była firma MDS Animal Health. Najważniejsze tematy poruszane na tych spotkaniach to, między innymi sytuacja ekonomiczna gospodarstw trzodowych – co zrobić aby się utrzymać, ekonomiczne aspekty programów profilaktycznych stosowanych w hodowli świń, możliwości wpływu na optymalizację wyników rozrodu i zwiększenia ilości prosiąt od loch czy utrzymanie loch w grupach technologicznych. Wykładowcami byli lekarze weterynarii oraz specjaliści ds. trzody chlewnej z Ośrodka. Producenci trzody chlewnej mieli również możliwość uczestniczenia w 25 szkoleniach gminnych, z których najważniejsze to: „Problemy zdrowotne w chlewni”, „Produkcja tuczników o podwyższonej jakości” czy „Obniżanie kosztów produkcji trzody chlewnej w różnych typach gospodarstw”. Ogółem w szkoleniach uczestniczyło 510 osób.

Producenci drobiu mogli uczestniczyć w marcu 2012 roku w dwóch konferencjach. Pierwszą zorganizowano w Przysieku nt. „Nowe rozwiązania technologiczne w produkcji drobiarskiej zgodne z przepisami unijnymi”. Jej współorganizatorem było Kujawsko-Pomorskie Zrzeszenie Hodowców Drobiu i Producentów Jaj w Lubiczu. Tematami wiodącymi były: salmonella w mięsie drobiu, badanie paszy przed ubojem drobiu, probiotyczne preparaty mikrobiologiczne Probio Emy w produkcji drobiarskiej oraz rynek drobiu i warunki utrzymania kur niosek. Drugą konferencję zorganizowano w Kołudzie Wielkiej we współpracy z Instytutem Zootechniki Państwowego Instytutu Badawczego Zakład Doświadczalny w Kołudzie Wielkiej. Wykłady prowadzili pracownicy IZ PIB ZD w Kołudzie Wielkiej, KPODR oraz Vet-Trade. Tematami przewodnimi były: warunki środowiska w odchowie gąsiąt, uwarunkowania w chowie gęsi owsianej oraz aktualne problemy zdrowotne ptaków wodnych. Jak co roku konferencje takie cieszyły się dużym zainteresowaniem.

W pierwszej połowie 2012 roku przeprowadzono cykl 10 szkoleń w ramach programu „Gęsina nie tylko na świętego Marcina”. Celem przedsięwzięcia było rozpropagowanie chowu gęsi w województwie kujawsko-pomorskim i zwiększenie spożycia gęsiny. Znacząca większość gęsi utrzymywana jest w warunkach fermowych. Z ferm tych za pośrednictwem zakładów drobiarskich żywiec gęsi w ponad 90% eksportowany jest do krajów Unii Europejskiej, głównie do Niemiec. Na rynek Polski trafia tylko 4 - 5 % całej produkcji. Ideą tego przedsięwzięcia była również poprawa technologii chowu gęsi w małych stadach oraz zwiększenie spożycia gęsiny jako tzw. żywności funkcjonalnej. Obecnie powraca się do tradycji i coraz bardziej doceniany jest chów gęsi owsianych, jako źródło naturalnej i zdrowej żywności. Do chowu przyzagrodowego coraz bardziej preferowane są polskie rasy i odmiany gęsi regionalnych, w tym gęś Biała Kołudzka. Szkolenia zorganizowano w wyniku współpracy KPODR z Województwem Kujawsko-Pomorskim. Zrealizowano je w dziesięciu powiatach, łącznie przeszkolono 244 osoby. Wykładowcami na szkoleniach i autorami

materiałów szkoleniowych byli: dr inż. Halina Bielińska z IZ PIB ZD w Kołudzie Wielkiej i Janusz Wojciechowski z KPODR.

Zainteresowanie hodowców zwierząt futerkowych wzbudziła konferencja połączona z pokazem pn. „Racjonalne żywienie szynszyli”. Organizatorem konferencji był KPODR wspólnie z Krajowym Związkiem Hodowców Szynszyli z/s w Myślenicach we współpracy z Krajowym Centrum Hodowli Zwierząt w Warszawie. Konferencja odbyła się 19 maja i było to już piąte tego typu spotkanie hodowców począwszy od 2008 roku. Na konferencjach przekazywane są wiadomości teoretyczne, które później poparte są wyceną zwierząt i praktycznym pokazem skórowania. Taki program odpowiada hodowcom, którzy licznie przybywają do Minikowa. Podczas tegorocznej konferencji zwrócono uwagę na aspekty racjonalnego żywienia szynszyli. Żywienie tych zwierząt oparte jest o najwyższej jakości pasze przy ograniczonej zawartości włókna. Według wykładowców, niewielka ilość spożywanej paszy nie ma decydującego wpływu na efekt ekonomiczny w produkcji szynszyli. Istotnym jest dobór zwierząt do kojarzeń i umiejętność hodowcy w przygotowaniu skór. Spotkanie naukowców z praktykującymi hodowcami jest korzystne dla obu stron i przyczynia się do postępu w hodowli szynszyli.

Dobrym momentem na inaugurację nowego sezonu w pasiece było uczestnictwo w kolejnym, jubileuszowym XX Forum Pszczelarzy, które odbyło się 24 marca w Przysieku. Organizatorem był KPODR i Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu. W Forum, które odbyło się pod patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego uczestniczyły 553 osoby. Słuchacze przyjechali nie tylko z województwa kujawsko-pomorskiego, ale również z województw ościennych. Głównym punktem Forum była konferencja pszczelarska, której wiodącymi tematami były: „Wpływ unasienniania matek pszczelich na ich wartość użytkową” przedstawiony przez dr inż. Macieja Siudę z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz „Marketing i sprzedaż na rynku miodu” wygłoszony przez prof. Henryka Mruka z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Natomiast aktualną sytuację w pszczelarstwie omówił Prezydent Polskiego Związku Pszczelarskiego - Tadeusz Sabat. Forum prowadził Prezes Regionalnego Związku Pszczelarskiego – Tadeusz Dussa.

W Zarzeczewie pszczelarze mieli możliwość uczestniczenia w dwóch szkoleniach: 10 marca „Prace wiosenne w pasiece” oraz 6 października „Jesienne prace w pasiece i pokaz wytapiania wosku”. W obu szkoleniach wzięło udział 77 osób. Omówiono zagadnienia związane z prowadzeniem pasieki w okresie wiosny oraz w okresie jesiennym, przedstawiono praktyczne metody poddawania matek pszczelich oraz prawidłowe postępowanie przy przeglądzie rodzin pszczelich. Szkolenia praktyczne miały miejsce w pasiece hodowlanej linii Car Kujawska w Oddziale KPODR w Zarzeczewie.

W sezonie 2011/2012 kontynuowany był Program Hodowlany pszczół rasy Kraińskiej linii Kujawskiej. Był on realizowany pod nadzorem Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt. Celem prowadzonych prac hodowlanych jest doskonalenie tej rasy w kierunku wysokiej miodności, nierojliwości i łagodności. Uzyskanie pszczół charakteryzujących się pożądanymi cechami odgrywa istotną rolę w regionie kujawsko-pomorskim z uwagi na dostosowanie do lokalnie panujących warunków klimatycznych i występujących pożytków. Program realizowany był zgodnie z umową zawartą pomiędzy Województwem Kujawsko-Pomorskim a KPODR. Dotychczas

zrealizowano częściowo zadania związane z inseminacją matek oraz zwiększaniem liczby pni w pasiece.

Podobnie jak w latach ubiegłych, dużym zainteresowaniem cieszyła się X edycja ogólnopolskiego konkursu „Bezpieczne Gospodarstwo Rolne”. Konkurs ten organizowany jest wspólnie z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Kujawsko-Pomorską Izbą Rolniczą, Państwową Inspekcją Pracy, Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Urzędem Wojewódzkim. Jego celem jest promocja zasad ochrony zdrowia i życia na wsi. Honorowy patronat nad konkursem objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski. W pierwszym etapie konkursu wyłanianych jest 9 gospodarstw, które przechodzą do etapu wojewódzkiego. Na podstawie wizytacji i oceny wybranych gospodarstw typowane są trzy najlepsze, z których zdobywca pierwszego miejsca przechodzi do etapu krajowego. W 2012 roku pierwsze miejsce w finale wojewódzkim zajęło gospodarstwo Państwa Barbary i Marka Gręźlikowskich z Dobrzejewic.

W zakresie omawianego zadania doradcy KPODR udzielili 3950 porad oraz przeprowadzili 1875 lustracji. Liczba wykonanych lustracji znacznie, bo o 1164 przekroczyła założenia Programu działalności KPODR w Minikowie na 2012r. Powodem tego była konieczność lustracji plantacji zbóż i rzepaku, które ucierpiały w wyniku niekorzystnych warunków atmosferycznych panujących wiosną 2012 roku.

Porady i lustracje związane były głównie z produkcją roślinną, a dotyczyły w zdecydowanej większości rozwiązań z zakresu płodozmianów, przesiewów po zniszczonych mrozami zbożach i rzepaku, zbilansowanego nawożenia roślin uprawnych oraz ochrony roślin. Już w pierwszym półroczu przekroczono plan porad – głównie z powodu złego przezimowania ozimin. Lustracje, szczególnie w pierwszym półroczu, dotyczyły głównie przezimowania zbóż i rzepaku. Pewna liczba porad dotyczyła problematyki wapnowania i nawożenia pól, ale w kontekście przywracania potencjału produkcyjnego gleb wyczerpanych; co świadczy o przejmowaniu gruntów przez dobrych rolników – dalsza restrukturyzacja na wsi. To potwierdza fakt, iż kolejny rok widać wzrost zainteresowania rolników towarowych powiększaniem areału i specjalizacją produkcji oraz nowoczesnymi technologiami w produkcji roślinnej. Stąd duże zainteresowanie odmianami zarówno roślin ozimych pod kątem zimotrwałości, jak i jarych jako alternatywy po wypadnięciu ozimin.

Wiele porad związanych było z produkcją sadowniczą. Dotyczyły one przede wszystkim ochrony, nawożenia, technologii zakładania sadów i plantacji, ekonomiki produkcji oraz prac pielęgnacyjnych w uprawach sadowniczych.

W 2012 roku około 70 doradców uczestniczyło w pracach gminnych komisji kłękowych.

W produkcji zwierzęcej porady i lustracje dotyczyły głównie zagadnień technologii produkcji, dobrostanu zwierząt, warunków przechowywania i przygotowywania pasz, magazynowania stałych oraz płynnych odchodów zwierzęcych. Udzielone porady i przeprowadzone lustracje często pomogły rolnikom w podejmowaniu decyzji dotyczących wprowadzania nowoczesnych rozwiązań w budynkach inwentarskich celem poprawy dobrostanu zwierząt.

Zagadnienia innowacji technologicznych szeroko opisywane były na łamach wydawnictw KPODR w Minikowie, a także poruszane były w lokalnym radiu i TV.

Podsumowanie:

Udzielone w ramach powyższego zadania porady pomogły rolnikom w podejmowaniu decyzji dotyczących unowocześniania produkcji rolnej w swoich gospodarstwach. Podobnie jak w latach ubiegłych zachęcano rolników do poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w wizytowanych gospodarstwach indywidualnych, a także wzbudzone zainteresowanie przepisami bhp w rolnictwie. W dalszym ciągu propagowano uprawę roślin strączkowych jako element zmianowania wpływający na żyzność gleby oraz jako rodzime źródło białka roślinnego.

Duże zainteresowanie rolników zagadnieniami związanymi z wprowadzaniem innowacji technologicznych wskazuje na konieczność kontynuowania przez Ośrodek w tym zakresie w roku następnym.

Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej**Cel:**

Teoretyczne i praktyczne zapoznanie rolników z najnowszymi rozwiązaniami technicznymi w urządzeniach i maszynach wykorzystywanych w gospodarstwach rolnych.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Szkolenia	2

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Technologia zbioru zielonek. Prezentacja maszyn i ciągników firm: Pöttinger i New Holland	II	1	42	Minikowo
2.	Najnowsze rozwiązania w technice nawozowej	III	1	60	Minikowo

Rezultaty:

W ramach Centrum Techniki Rolniczej w 2012 roku zrealizowano zgodnie z planem 2 szkolenia, które odbyły się w II i IV kwartale w Minikowie.

Podczas szkolenia pn. „Technologia zbioru zielonek”, które odbyło się 20 czerwca, uczestnicy mogli zapoznać się z pracą sprzętu do zbioru zielonek. W części teoretycznej wykład „Najlepiej wyprodukować i świetnie zebrać” wygłosił profesor Roman Łyszczarz z UTP w Bydgoszczy. Po części teoretycznej uczestniczące w spotkaniu firmy zaprezentowały następujące zestawy:

- Kosiarka dyskowa Pöttinger x8 + ciągnik New Holland T7.250 AutoCommand

-
- Zgrabiarka Pöttinger TOP 1252 + ciągnik New Holland T7.260
 - Przyczepa samozbierająca Pöttinger Jumbo 7210 + ciągnik New Holland T8
- oraz zgrabiarko-przetrzęsarka.

Uczestniczący w szkoleniu rolnicy to w większości hodowcy bydła mlecznego. Podczas spotkania mogli dowiedzieć się o nowościach technicznych i technologicznych oraz jak we właściwy sposób prowadzić zielonkę dobrej jakości. Wybór odpowiedniej maszyny i prawidłowe jej ustawienie w decydujący sposób wpływa na jakość paszy. Podstawowe warunki, jakie musi spełniać dobra kosiarka to dobre kopiowanie terenu, czyste cięcie i właściwa wysokość cięcia. To rolnik decyduje, a maszyny rozstrzygają o jakości paszy zielonej. W centrum zainteresowania leży często czystość cięcia, ochrona darni i duża wydajność pracy.

Drugie szkolenie w ramach Centrum Techniki Rolniczej zorganizowane zostało 11 października pn. „Najnowsze rozwiązania w technice nawozowej”. W szkoleniu wzięli udział rolnicy oraz młodzież szkół rolniczych. Podczas szkolenia przedstawiciele firm: Amazone, Kuhn, Unia Group, Kverneland oraz Kawasaki (mikrociągniki) pokazali uczestnikom szkolenia sposoby ustawiania rozsiewacza, aby wysiew nawozów był precyzyjny i nie przynosił strat. Zainteresowani mieli możliwość samodzielnego przetestowania ustawień rozsiewaczy i zaobserwowania działania czynnych elementów pracujących podczas testów polowych.

Podsumowanie:

Duże zainteresowanie nowoczesnym sprzętem i urządzeniami do produkcji rolniczej potwierdza celowość organizowania pokazów i praktycznych szkoleń dla rolników, potencjalnych odbiorców danego sprzętu. Przeprowadzenie prób na polu pokazowym pozwala rolnikowi na dokonanie właściwego wyboru przy zakupie sprzętu. To właśnie po praktycznym sprawdzeniu jak spisuje się dany sprzęt w warunkach polowych zapada ostateczna decyzja o jego zakupie.

Uczestnicy szkoleń w ramach CTR mają możliwość podniesienia poziomu wiedzy i kwalifikacji na nowoczesnym sprzęcie dostarczonym przez firmy. Korzyści z tych szkoleń są obustronne, korzystają rolnicy i firmy. Zdecydowana większość uczestników ocenia szkolenia jako dobre i bardzo dobre oraz wyraża chęć wzięcia udziału w kolejnych szkoleniach.

W Programie działalności KPODR w Minikowie na 2012 rok planowane było szkolenie związane z ładowarkami teleskopowymi, jednakże trudności organizacyjne nie pozwoliły na zrealizowanie tego szkolenia.

Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych

Cel:

Podnoszenie kwalifikacji zawodowych rolników i osób związanych z produkcją rolniczą.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Szkolenia w zakresie obrotu, konfekcjonowania lub stosowania środków ochrony roślin oraz szkolenia BHP dla rolników	153

Rezultaty:

Polskie przepisy prawne wynikające z ustawy o ochronie roślin obligują producentów rolnych oraz osoby, które wykonują zabiegi ochrony roślin do posiadania odpowiedniego dokumentu potwierdzającego stosowne kwalifikacje. Ponadto rolnicy ubiegający się o wsparcie finansowe ze środków unijnych w ramach PROW muszą spełniać odpowiednie wymogi, do których należy między innymi ukończenie szkolenia chemicznego.

KPODR w Minikowie decyzją Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i nasiennictwa został upoważniony do organizacji i prowadzenia szkoleń dla osób wykonujących zabiegi ochrony roślin oraz szkoleń dla osób zajmujących się konfekcjonowaniem i obrotem środkami. Na szkoleniach, które kończą się egzaminem i wydaniem zaświadczenia obok tematyki ściśle związanej ze stosowaniem środków ochrony roślin, słuchacze szkoleni są również w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w rolnictwie.

W 2012 roku zorganizowano 153 dwudniowe szkolenia, na planowanych 113. Uprawnienia otrzymały 4490 osób.

Szkolenia kwalifikacyjne są odpowiedzią na zapotrzebowanie ze strony rolników.

Podsumowanie:

Szkolenia chemiczne dla rolników i dystrybutorów środków ochrony roślin są obowiązkowe. Muszą one być aktualizowane co 5 lat. Stąd zachodzi konieczność bieżącego szkolenia w tym zakresie. Duża liczba beneficjentów korzystających ze szkoleń organizowanych wskazuje na konieczność organizacji tego typu szkoleń w przyszłym roku.

Program 2. Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej

Cel:

Przekazywanie producentom rolnym informacji o możliwościach wykorzystania naturalnych źródeł energii oraz informacji o możliwości uprawy roślin z przeznaczeniem na cele energetyczne.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	251
2.	Szkolenia	28
3.	Konferencje	2

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencje					
1.	Wykorzystanie energii słonecznej w domu jednorodzinnym	II	1	43	Minikowo
2.	VIII Forum Energetyki Odnawialnej	IV	1	166	Przysiek
Szkolenia					
1.	Rośliny energetyczne alternatywą dla gospodarstw	IV	1	25	Szubin
2.	Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie	I, IV	10	376	Przysiek
3.	Instalacje wodorowe oraz mikrobiogazownie na wsi – źródło samowystarczalności	I	1	33	Minikowo
4.	Kolektory słoneczne jako inwestycje w energię odnawialną w gospodarstwie	IV	1	25	Kościelec Kujawski
5.	Produkcja roślin na cele energetyczne	II	1	20	Grubno

Rezultaty:

Głównym celem pracy doradczej w ramach zadania „Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej” było podniesienie świadomości społeczności wiejskiej dotyczącej możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE). Realizowano to poprzez indywidualne porady, szkolenia stacjonarne i wyjazdowe oraz artykuły w miesięczniku „Wieś Kujawsko-Pomorska”.

W ramach omawianego zadania zaplanowano 38 szkoleń i 2 konferencje, z czego zrealizowano 28 szkoleń i 2 konferencje.

Dla rolników i osób związanych z administracją samorządową zorganizowano 30 maja w Minikowie konferencję „Wykorzystanie energii słonecznej w domu jednorodzinnym”. Jej współorganizatorem było Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Odnawialnych Źródeł Energii. Uczestnicy konferencji otrzymali broszurę pt. „Odnawialne źródła energii oraz oszczędzanie ciepła i elektryczności”, która w skondensowanej formie przedstawia wszystkie dostępne źródła energii odnawialnej jakie można wykorzystać w domu jednorodzinnym.

Zainteresowaniem cieszyło się również przeprowadzone w Minikowie szkolenie pn. „Instalacje wodorowe oraz mikrobiogazownie na wsi - źródło samowystarczalności”. Uczestniczyły w nim osoby zainteresowane instalacjami wodorowymi. Na szkoleniu pokazano moduł instalacji na wodę, dzięki której mogą poruszać się jednostki wysokoprężne. Ten typ instalacji był w użyciu przez prelegenta, który na szkolenie przyjechał swoim autem. Podczas szkolenia omówiono także inne zagadnienia związane z pozyskiwaniem wodoru jako nośnika energii - małe biogazownie rolnicze. Efektem finalnym szkolenia było podjęcie rozmów z sąsiadującym gospodarstwem na temat wybudowania małej biogazowni.

W 2012 roku kontynuowany był cykl dwudniowych szkoleń w ramach ogólnopolskiego projektu realizowanego wspólnie z Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie pt. „Alternatywne źródła energii i ich zastosowanie”. Szkolenia skierowane były do osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie. W pierwszym dniu szkolenia uczestnicy poznali teoretyczne zagadnienia związane z energią odnawialną, w drugim zaś mogli zobaczyć działające instalacje wykorzystujące energię odnawialną (kolektory słoneczne, pompy ciepła czy piece na biomasę). W ramach projektu zorganizowano 10 szkoleń, na których przeszkolono 376 osób.

VIII Forum Energetyki Odnawialnej, które zorganizowano 16 listopada w Przysieku zgromadziło 166 osób. Celem forum było upowszechnienie i podniesienie poziomu wiedzy na temat korzyści wynikających ze stosowania odnawialnych źródeł energii oraz wskazanie społecznego i ekonomicznego aspektu wdrażania ich na poziomie lokalnym. Na program forum złożyły się seminarium i Targi Energetyki Odnawialnej. Podczas seminarium prezentowane były sposoby wdrażania odnawialnych źródeł energii, uwarunkowania prawne i technologiczne produkcji energii z biomasy. Przedstawiono aspekty ekonomiczne i metody pozyskiwania energii słonecznej; pokazano przykłady rozwiązań urządzeń wytwarzających prąd w ogniach fotowoltaicznych oraz ciepło w urządzeniach solarnych. Omówiono budowę i zasady działania niewielkich biogazowni rolniczych oraz małych wiatraków na potrzeby własne gospodarstwa. Uczestnicy Forum, wśród których byli rolnicy, doradcy, przedstawiciele samorządów lokalnych, grupy producentów rolnych, ludzie nauki i inni zainteresowani tą problematyką, mieli możliwość skorzystania z konsultacji firm produkujących lub dystrybuujących kotły na biomasę, brykiety, pelety, pompy ciepła, kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, biogazownie rolnicze i małe elektrownie wiatrowe.

W ramach omawianego zadania, podobnie jak w roku ubiegłym przygotowano w Grubnie 8 poletek demonstracyjnych z różnymi gatunkami roślin energetycznych.

Na zaplanowanych 240 porad wykonano 251. W szczególności dotyczyły one możliwości wykorzystania konkretnych źródeł energii, szczególnie kolektorów słonecznych, małych elektrowni wiatrowych oraz możliwości pozyskania środków finansowych na ich wykonanie. Rolnicy są

zainteresowani tego typu inwestycjami, ponieważ mogłyby one obniżyć koszty wydatkowane na energię.

Podsumowanie:

Odnawialne źródła energii to temat cały czas aktualny, o którym należy mówić ze względu na politykę Unii Europejskiej w tym zakresie. Dlatego też KPODR prowadzi różne formy edukacji mieszkańców regionu, aby podnosić świadomość ludzi i wskazać im alternatywne źródło energii, które jest przyjazne środowisku.

Racjonalne wykorzystanie energii rzek, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermii oraz biomasy stanowi jeden z ważniejszych komponentów zrównoważonego rozwoju, przynosząc wymierne efekty ekologiczne i energetyczne. Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych staje się istotnym wyzwaniem naszych czasów. To wyzwanie jest adresowane do wszystkich krajów UE w tym Polski, ale przede wszystkim do społeczeństwa. Dlatego też KPODR stara się poprzez szkolenia i konferencje dotrzeć do jak największej liczby rolników i mieszkańców obszarów wiejskich, aby podnieść ich świadomość i wiedzę z zakresu OZE.

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych

Cel:

Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności z zakresu technologii produkcji rolniczych przyjaznych dla środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem programów rolnośrodowiskowych.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1974
2.	Szkolenia	63
3.	Opracowania - <i>Plan i/lub wniosek rolnośrodowiskowy</i> - <i>Korekta planu i/lub wniosku</i> - <i>Plan nawozowy</i> - <i>Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym</i> - <i>Dokumentacja przyrodnicza</i>	3680 680 2227 4 37
4.	Lustracje w gospodarstwach	258

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Finansowanie działań rolnośrodowiskowych w gospodarstwie na lata 2007-2013	I	3	54	Bądkowo Ostrowąs Koneck
2.	Zobowiązania rolników wynikające z realizacji w swoich gospodarstwach programów rolnośrodowiskowych	I	4	73	Torzewo Paniewo Czamanin Osiećciny
3	Program rolnośrodowiskowy – pakiety, dokumentacja i płatności	I	10	85	Kowal Lubraniec Fabianki Lubień Kujawski Baruchowo Chodecz Lubanie Lubraniec Fabianki Śmiłowice
4	Program rolnośrodowiskowy w PROW 2007-2013 – Nawrót do rolnictwa zrównoważonego, rola małych zbiorników wodnych w krajobrazie rolniczym	IV	1	30	Przysiek

Rezultaty:

Do rozpropagowania tego działania w dużej mierze przyczyniła się praca doradców z KPODR, m.in. poprzez organizację szkoleń, gdzie omawiano zasady i warunki uczestnictwa w programie rolnośrodowiskowym. Tematyka udzielanych porad z tego zagadnienia skupiała się głównie na zasadach korzystania z programu, interpretacji i wyjaśniania ze strony prawnej konsekwencji zmian w realizowanych planach oraz kontynuacji programu po 2013 roku.

Na rok 2012 zaplanowano 1440 porad, a udzielono ich 1974. Wykonano większą liczbę opracowań, planów i/lub wniosków rolnośrodowiskowych oraz planów nawozowych niż zaplanowano. Zorganizowano 63 szkolenia, w których przeszkolono 997 osób.

Wykonanie ponad 176% zaplanowanych opracowań (plany, zmiany do planów) spowodowane było wystąpieniem w województwie kujawsko-pomorskim do 90% wymarzeń upraw ozimych. Doradcy rolnośrodowiskowi do 10 czerwca wprowadzali zmiany do planów rolnośrodowiskowych. Wielu rolników w lutym 2012 roku zakończyło pięcioletnie okresy programowania, co wpłynęło również na zwiększenie liczby nowych planów rolnośrodowiskowych na kolejne 5 lat.

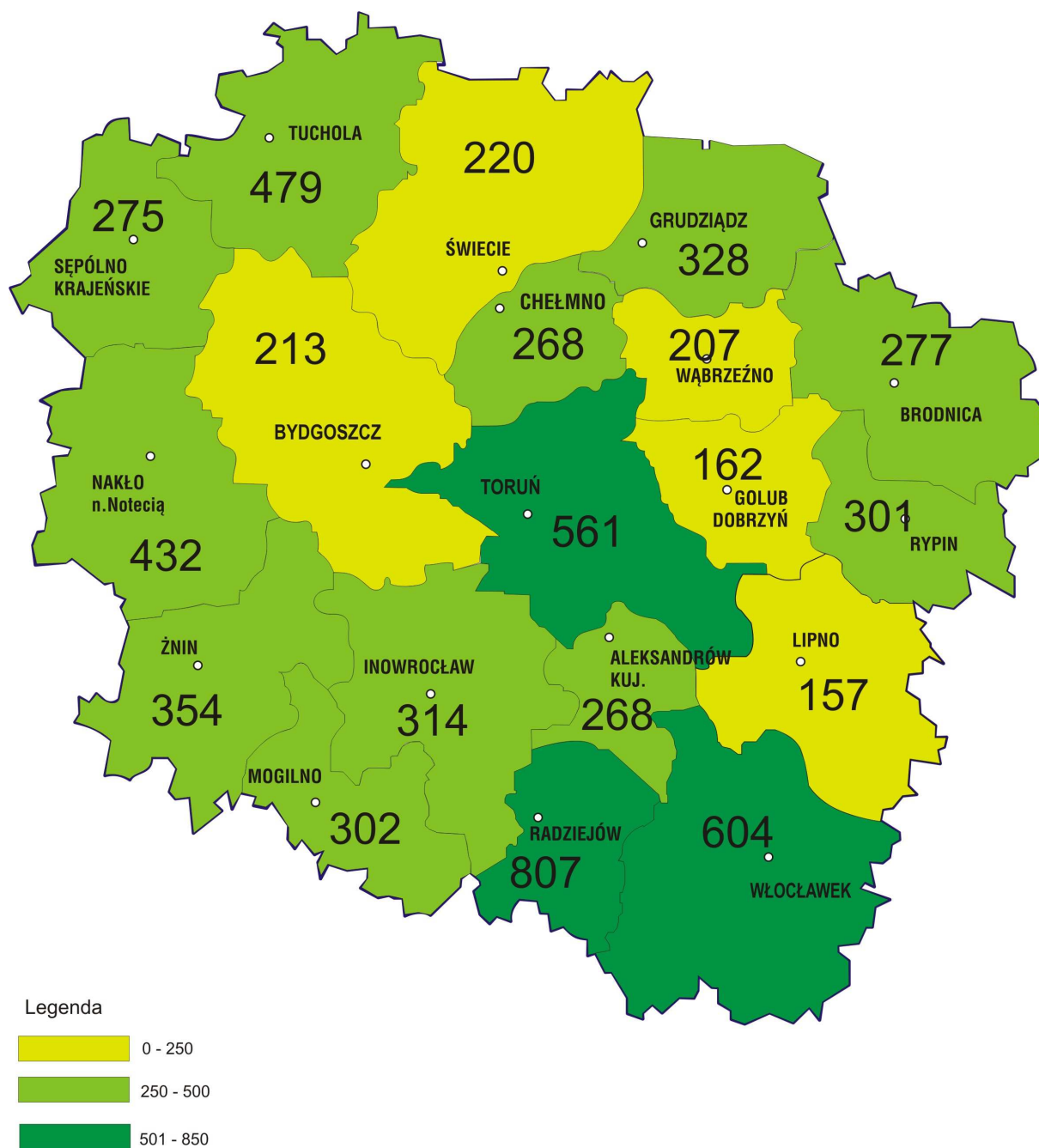
Podsumowanie:

Liczba wykonywanych opracowań oraz udzielonych porad z zakresu działań rolnośrodowiskowych świadczy o dużym zainteresowaniu ze strony producentów rolnych tym programem. Wprowadzane często nowe regulacje prawne w tym zakresie zwiększają potrzebę przekazywania rolnikom rzetelnych informacji, celem uchronienia ich przed ewentualnymi sankcjami. Dodatkowo odpowiednio ukierunkowane szkolenia i doradztwo pozwalają na znaczne polepszenie

skuteczności instrumentów rolnośrodowiskowych. Dzięki zdobytej wiedzy produkcja rolnicza prowadzona jest w sposób bardziej zrównoważony, co za tym idzie z szansą na przetrwanie cennych enklaw dzikiej przyrody w krajobrazie rolniczym.

Analizując wszystkie kampanie składania wniosków rolnośrodowiskowych stwierdzić należy, że wiedza rolników w tym zakresie wzrasta, a przekazywane informacje o możliwościach pozyskania środków finansowych oraz pomoc w przygotowywaniu stosownych dokumentów wpływają na szersze zainteresowanie wśród rolników tą problematyką.

**Pomoc KPODR w podejmowaniu przedsięwzięć rolnośrodowiskowych
(wg miejsca zamieszkania klienta)**

Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Cel:

Merytoryczne wsparcie i pomoc dla rolników gospodarujących na obszarach narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	152
2.	Szkolenia	42
3.	Opracowania - <i>Plany nawozowe i inne</i>	10
4.	Lustracje w gospodarstwach	37

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Obowiązki rolników na obszarach szczególnie narażonych w zakresie poprawy produkcji rolniczej	I	5	157	Raciążek Aleksandrów Kujawski Waganiec Koneck Bądkowo
2.	Obowiązki rolników gospodarujących na obszarach objętych dyrektywą azotanową	I, IV	9	474	Osięciny /2/ Radziejów Bytoń /2/ Dobre /2/ Wójcin Topólka
3.	Obowiązki rolników gospodarujących na OSN wynikające z nowego programu działań	IV	8	207	Aleksandrów Kujawski Raciążek Koneck Waganiec Lubanie Lubraniec Lubień Kuj. Brześć Kuj.
4.	Obowiązki rolników na OSN wynikające z nowych założeń programu na lata 2012-2016	IV	3	55	Pruszcz Bukowiec Świekatowo
5.	Balic Deal „Najlepsze praktyki rolnicze ograniczające skażenie wód substancjami nawozowymi”	IV	1	52	Przysiek
6.	Program działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych 2012-2016	IV	3	56	Stolno, Lisewo Grzybno

Rezultaty:

Wody wrażliwe na związki azotu i obszary szczególnie narażone (OSN) na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych wyznaczone zostały po raz pierwszy w grudniu 2003 roku zgodnie z zaleceniami Unii Europejskiej. Dla obszarów tych opracowane zostały programy działań, których celem było ograniczenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Nadmierne stężenia azotanów w wodzie stanowią zagrożenie dla zdrowia człowieka i zwierząt, jak również dla równowagi życia biologicznego, powodują one bowiem proces eutrofizacji wód. Zanieczyszczeniom azotanami towarzyszą zanieczyszczenia innymi substancjami szkodliwymi, które mogą stanowić zagrożenie dla zasobów wody w przyrodzie.

Początkowo zidentyfikowano 11 gmin, na obszarze których występują wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych. W roku 2007 dokonano weryfikacji tych obszarów i okazało się, że poza gminą Płużnica, wszystkie pozostałe obszary po czteroletniej realizacji programu ograniczania zanieczyszczeń kwalifikują się do kontynuacji tego programu. Ponadto na podstawie weryfikacji określonych kryteriów wyznaczono obszary OSN w 6 kolejnych gminach. Wobec powyższego, w latach 2008-2012 OSN-y w województwie kujawsko-pomorskim obejmowały 16 gmin w 6 powiatach.

Rok 2012 był rokiem weryfikacji i wyznaczenia nowych obszarów. W skali kraju obszar OSN zwiększył się z 1,49% do 4,46%. W województwie kujawsko-pomorskim obszary wrażliwe na zanieczyszczenia azotanami wyznaczono w 47 gminach w 13 powiatach.

Nowe OSN-y na czteroletni okres programowania 2012-2016 wytyczono na następujących obszarach:

1) obszar w zlewniach rzek Kotomierzycza i Struga Graniczna na terenie gmin wiejskich: Świekatowo, Pruszcz i Bukowiec w powiecie świeckim oraz gmin wiejskich: Dobrcz i Koronowo w powiecie bydgoskim;

2) obszar w zlewni rzeki Bacha na terenie gmin wiejskich: Wąbrzeźno i Płużnica w powiecie wąbrzeskim, gminy wiejskiej Lisewo w powiecie chełmińskim, gmin wiejskich Chełmża, Lubicz i Łysomice w powiecie toruńskim oraz gminy wiejskiej Kowalewo Pomorskie w powiecie golubsko-dobrzyńskim;

3) obszar w zlewni rzeki Żacka Struga na terenie gmin wiejskich: Lisewo, Papowo Biskupie i Stolno w powiecie chełmińskim;

4) obszar w zlewni rzeki Struga Łysomicka na terenie gmin wiejskich: Łysomice, Chełmża i Łubianka w powiecie toruńskim i gminy wiejskiej Unisław w powiecie chełmińskim;

5) obszar w zlewniach rzek Tażyna, Kanał Parchański i Dopływ z Marszałkowa na terenie gmin wiejskich: Aleksandrów Kujawski, Koneck, Bądkowo, Waganiec, Zakrzewo i Raciążek w powiecie aleksandrowskim, gmin wiejskich: Inowrocław, Rojewo, Dąbrowa Biskupia i Gniewkowo w powiecie inowrocławskim oraz gminy Lubanie w powiecie włocławskim;

6) obszar w zlewni jeziora Steklińskiego na terenie gmin wiejskich: Czernikowo w powiecie toruńskim i Kikół w powiecie lipnowskim;

7) obszar w zlewni jeziora Święte na terenie gminy wiejskiej Łasin w powiecie grudziądzkim;

8) obszar w zlewni jeziora Nogat na terenie gmin wiejskich: Rogóźno i Łasin w powiecie grudziądzkim;

9) obszar w zlewni Dopływu z Gruntowic na terenie gminy wiejskiej Janowiec Wielkopolski w powiecie żnińskim,

10) obszar w zlewni jezior Biskupińskiego i Gąsawskiego na terenie gmin wiejskich: Gąsawa i Rogowo w powiecie żnińskim,

11) obszar w zlewni Kanału Smyrnia na terenie gmin wiejskich: Inowrocław, Pakość, Rojewo i Złotniki Kuj. w powiecie inowrocławskim.

12) obszar w zlewni Zgłowiączki na terenie gmin wiejskich: Bądkowo i Zakrzewo w powiecie aleksandrowskim,

13) obszar w zlewni Prawostronne dopływy Zb. Włocławek na terenie gminy wiejskiej Tłuchowo w powiecie lipnowskim,

14) obszar w zlewni Zgłowiączki na terenie gmin wiejskich: Bytoń, Dobre, Osiecin, Piotrków Kuj. – obszar wiejski, Radziejów i Topólka w powiecie radziejowskim,

15) obszar w zlewni Zgłowiączki na terenie gminy wiejskiej Brześć Kuj. – obszar wiejski w powiecie włocławskim,

16) obszar w zlewni Bzura na terenie gmin wiejskich: Chodecz – obszar wiejski, Lubień Kuj. – obszar wiejski w powiecie włocławskim,

17) obszar w zlewni Zgłowiączki na terenie gminy wiejskiej Lubraniec – obszar wiejski w powiecie włocławskim

Zadania dla doradztwa rolniczego, wynikające z programu działań na obszarach szczególnie narażonych (OSN) dotyczą całokształtu zagadnień edukacyjnych i konkretnych zadań wymagających wizytowania wybranych gospodarstw. W związku z tym niezbędna była realizacja takich działań jak: prowadzenie szkoleń i doradztwa specjalistycznego, zbieranie danych w celu opracowania planów nawozowych dla gospodarstw z rejestrów gminnych oraz opracowywanie planów nawożenia.

W roku 2012 Ośrodek, podobnie jak w latach ubiegłych uzyskał dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu na realizację zadania pn. „Działania edukacyjne na terenach zagrożonych zanieczyszczeniami azotanami pochodzenia rolniczego OSN”. Przyznane środki ułatwiły organizację szkoleń dla rolników oraz pomogły pokryć koszty opracowywania planów nawozowych.

Na zaplanowane 33 szkolenia w 2012 roku zrealizowano 42, w których uczestniczyły 1353 osoby.

Z zaplanowanych na 2012 rok 386 planów nawożenia wykonano zaledwie 10. Tak duża różnica między planem, a realizacją planów nawozowych związana jest ze zmianą w „Programie działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych dla obszarów szczególnie narażonych”, zgodnie z którym plany nawozowe muszą posiadać gospodarstwa o powierzchni powyżej 100 ha położonych na OSN. W województwie kujawsko-pomorskim znajduje się około 60 takich gospodarstw. W roku 2012 gospodarstwa te nie posiadały wyników analiz prób glebowych niezbędnych do opracowania planów nawożenia.

Zadania doradcze realizowane były we współpracy z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Gdańsku.

Podsumowanie:

W 2012 roku liczba gmin objętych działaniami mającymi na celu zmniejszenie zanieczyszczeniami azotanami zwiększyła się z 16 do 47.

Realizacja tego zadania wymaga kontynuacji w latach przyszłych. W roku bieżącym województwo kujawsko-pomorskie w znacznej części zostało objęte nowymi obszarami OSN, a więc również i zakres pracy dla doradztwa w tym zakresie ulegnie zwiększeniu. Przekazanie rolnikom obowiązków wynikających z programów działań wymagać będzie przeprowadzenia wielu szkoleń i dotarcia z tymi informacjami do dużego grona odbiorców. Przestrzeganie obowiązków nałożonych na gospodarstwa prowadzące produkcję rolną na obszarach zaliczonych do OSN pozwoli na ograniczenie zanieczyszczeń przedostających się do środowiska. Sprawa ta jest bardzo istotna również dla samych rolników, ponieważ realizacja Programu działań włączona została do zasady wzajemnej zgodności. Nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z zapisów Programu Działania skutkuje odpowiednimi sankcjami finansowymi nakładanymi przez służby kontrolne.

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych

Cel:

Przekazanie rolnikom i mieszkańcom obszarów wiejskich niezbędnej wiedzy na temat zmian oraz działań dotyczących wsparcia rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013.

Nabywanie przez rolników umiejętności wykorzystania funduszy przeznaczonych na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1588
2.	Szkolenia	54
3.	Konferencja	1
4.	Opracowania	
	- Ułatwianie startu młodym rolnikom	18
	- Modernizacja gospodarstw rolnych	230
	- Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne	6
	- Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	2
- Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych oraz wprowadzenie odpowiednich działań zapobiegawczych	26	

	- Korekta planu i/ lub wniosku do działań PROW na zlecenie klienta - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej - inne	23 1 126
5.	Lustracje w gospodarstwach	102

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Rezultaty Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013	IV	1	110	Przysiek
Szkolenia					
1.	Zmiany we WPR w nowym okresie programowania	IV	38	708	wszystkie powiaty

Rezultaty:

Środki finansowe w ramach PROW na lata 2007 – 2013 zostały już prawie w całości rozdysponowane. Nabory wniosków są możliwe jedynie w ramach kilku działań. Realizacja wypłat przekroczyła 53% puli zadysponowanej na okres programowania. Z tego powodu, w minionym roku nie prowadzono naborów w najpopularniejszych w województwie działaniach – „Modernizacji gospodarstw rolnych” i „Ułatwieniu startu młodym rolnikom”, co zaważyło na planie, a następnie stopniu jego wykonania w niniejszym zadaniu. Na 80 opracowań przyjętych do wykonania w związku z premiami dla młodych rolników wykonano 18. W zakresie „Rent strukturalnych” nie było zapotrzebowania w ogóle. Natomiast, w przypadku „Modernizacji gospodarstw rolnych”, gdzie opracowania to głównie wnioski o płatność, wykonanie przekroczyło zamierzenia, gdyż sporządzono ich 230 na 176 planowanych. Ogólnie, realizacja planu opracowań w ramach zadania „Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych” osiągnęła prawie 104% za sprawą innych, nieujętych w założeniu rocznym opracowań, głównie w ramach „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych oraz wprowadzanie odpowiednich działań zapobiegawczych”. Działania Ośrodka świadczone nieodpłatnie, które zapewniają osiąganie głównego celu w tym zadaniu, tj. przygotowaniu rolników do korzystania ze środków uzyskały różny stopień realizacji. W związku z brakiem naborów na dwa najpopularniejsze działania, udzielono mniej porad, ponieważ mniejsza liczba beneficjentów spotykała się z problemami wymagającymi pomocy doradców. Realizacja planu w zakresie porad wyniosła ponad 85%. Szkolenia w opisywanym zadaniu zorganizowano i przeprowadzono zgodnie z przewidywaniem rocznym. Odbyło się ich 54, a liczba uczestników zbliżyła się do tysiąca osób. Decydującą o wykonaniu część spotkań szkoleniowych zorganizowano dla omówienia tematu: „Zmiany we Wspólnej Polityce Rolnej w nowym okresie programowania”. W każdym z powiatów odbyły się przynajmniej dwa takie spotkania, na których przedstawiono informacje o propozycjach dotyczących przyszłego kształtu WPR i stanie negocjacji zmierzających do ich przyjęcia. Przekroczony został także plan lustracji gospodarstw, których przeprowadzono 102 na planowane 37.

Można postawić tezę, że w ramach podstawowych działań PROW, wieloletni cel jakim było przekazanie rolnikom informacji i przygotowanie ich do korzystania z funduszy na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich został osiągnięty, ponieważ złożone wnioski przewyższyły kwoty przydzielone dla regionu. W ramach „Modernizacji gospodarstw rolnych” było ich szczególnie dużo. Lista oczekujących na rozpatrzenie wniosku jest w regionie kujawsko-pomorskim tak długa, że ewentualny nabór w najbliższych miesiącach, o którego przeprowadzenie czyni starania Ministerstwo, nie obejmie województwa. Ma to zapewne związek ze strukturą gospodarstw i stanem rolnictwa w województwie, co nie zmienia jednak faktu, że działania doradcze spełniły postawione przed nimi zadanie.

Podsumowanie:

Niski stopień realizacji założeń planu na rok 2012, który wystąpił w tym zadaniu w przypadku porad, wynika przede wszystkim z dużego zaawansowania w wykorzystaniu środków PROW na lata 2007 – 2013 i z wiążanego z tym braku nowych naborów wniosków. Nie oznacza to w żadnym razie, że zapotrzebowanie na tę formę doradztwa nie zostało zaspokojone. Organizowane szkolenia, udzielane porady i przygotowywane opracowania pokryły zapotrzebowanie z jakim odbiorcy zwrócili się do Ośrodka. Zasadnym wydaje się rozważenie, by w kolejnym planie omawiane zadanie zastąpić przygotowaniem rolników do nowych warunków uzyskiwania wsparcia po roku 2013.

Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)

Cel:

Propagowanie i zachęcanie rolników do korzystania z usług doradczych w zakresie dostosowania gospodarstw do standardów obowiązujących obecnie i w latach przyszłych.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1134
2.	Szkolenia	61
3.	Opracowania: - Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów – wniosek - Plan dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności, dobrej i BHP/Dobra kultura rolna - Raport z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	690 8 632
4.	Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	317
5.	Lustracje w gospodarstwach	1358

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Minimalne wymagania wzajemnej zgodności oraz bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym	I	6	107	Liszkowo, Rojewice, Grudziądz /2/, Szczepanki, Maliszewo
2	Wymagania wzajemnej zgodności ze szczególnym uwzględnieniem dobrostanu zwierząt	I	1	38	Błędowo
3	Szkolenia z zakresu dostosowania gospodarstw rolnych Pomorza i Kujaw do wymogów wzajemnej zgodności	III, IV	25	504	Sikorz, Pakość, Śliwice, Przemyska/2, Szubin, Radomice, Gostycyn, Sadki, Kruszwica, Kęsowo, Złotniki Kuj., Zakrzewo/2/, Mysłakówko, Dulsk/2/, Karbowo, Kcynia, Brzozie, Małocin, Chrostkowo, Cekcyn, Janikowo, Grubno
4	Wymogi wzajemnej zgodności dotyczące ochrony środowiska naturalnego	IV	1	17	Byczyna Kolonia

Rezultaty:

We wrześniu 2012 roku Ośrodek rozpoczął cykl szkoleń z zakresu dostosowania gospodarstw rolnych do wymogów cross compliance, realizowanych w ramach działania 111 „Szkolenia zawodowe dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, operacja: „Szkolenia z zakresu dostosowania gospodarstw rolnych Pomorza i Kujaw do wymogów wzajemnej zgodności”. Szkolenia prowadzone będą do października 2013 roku na terenie województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego. W ramach w/w projektu, KPODR w Minikowie jest jednym z partnerów konsorcjum, w skład którego wchodzi również Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Gdańsku, Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach, Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza, Pomorska Izba Rolnicza, Zachodniopomorska Izba Rolnicza i Doradca Rolny Sp. z o.o. W ramach projektu, przeprowadzono 25 szkoleń, w których uczestniczyło 504 rolników. Dwudniowe szkolenia obejmowały część teoretyczną oraz część warsztatową w gospodarstwach rolnych.

W ramach omawianego zadania udzielono 1134 porady, na zakładane 1254 oraz wykonano 1358 lustracji w gospodarstwach, na planowane 987. Sporządzono 632 raporty z kompleksowej oceny gospodarstwa rolnego i BHP przy planowanej liczbie 347.

Dodatkowo w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”, u rolników z którymi podpisane były umowy w 2011 i 2012 roku, doradcy rozpoczęli lustracje

gospodarstw pod kątem spełniania wymogów cross compliance. Na planowaną liczbę 314 podpisano 317 umów na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów.

Podsumowanie:

W 2013 roku prowadzone będą działania związane z realizacją umów na usługi doradcze podpisane w 2012 roku. Planowana jest również kontynuacja akcji szkoleniowej propagującej przestrzeganie wymogów zasady wzajemnej zgodności w gospodarstwach rolnych. Zadanie to będzie kontynuowane w następnych latach z uwagi na zainteresowanie rolników.

Zadanie 3: Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych

Cel:

Przygotowanie jak największej liczby rolników do korzystania z dopłat obszarowych.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	1287
2.	Szkolenia	68
3.	Opracowania - <i>Wnioski obszarowe</i>	11502

Rezultaty:

Program działalności KPODR w Minikowie na 2012 rok zakładał przygotowanie przez specjalistów KPODR 8242 wniosków na jednolitą płatność obszarową, płatności uzupełniające i wsparcie dla obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania. W trakcie dziewiątego naboru w województwie złożono około 65,6 tysięcy wniosków, z czego około 30,5 tysiąca zawierało jednocześnie aplikację o wsparcie dla obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania. Planowane udzielenie pomocy w ich przygotowaniu dla co ósmego wnioskodawcy zostało znacznie przekroczone ponieważ, aż 17 procent ogółu wniosków obszarowych złożonych do ARiMR w województwie kujawsko-pomorskim wykonali doradcy KPODR. Zważywszy na systematyczny spadek liczby gospodarstw uprawnionych do korzystania z systemów wsparcia bezpośredniego, jest to zakres dokładnie odpowiadający liczbie opracowań z 2011 roku (11 502 wobec 11 537). Nie można jednak przyjąć, że została zatrzymana tendencja spadkowa liczby osób występujących do specjalistów Ośrodka o pomoc w przygotowaniu wniosków o dopłaty bezpośrednie, gdyż tegoroczna wiosna okazała się bezprecedensową w regionie pod względem zakresu strat zimowych. Rolnicy mieli praktycznie podwojony obszar obsiewów i nasadzeń w porównaniu z innymi latami, co spowodowało

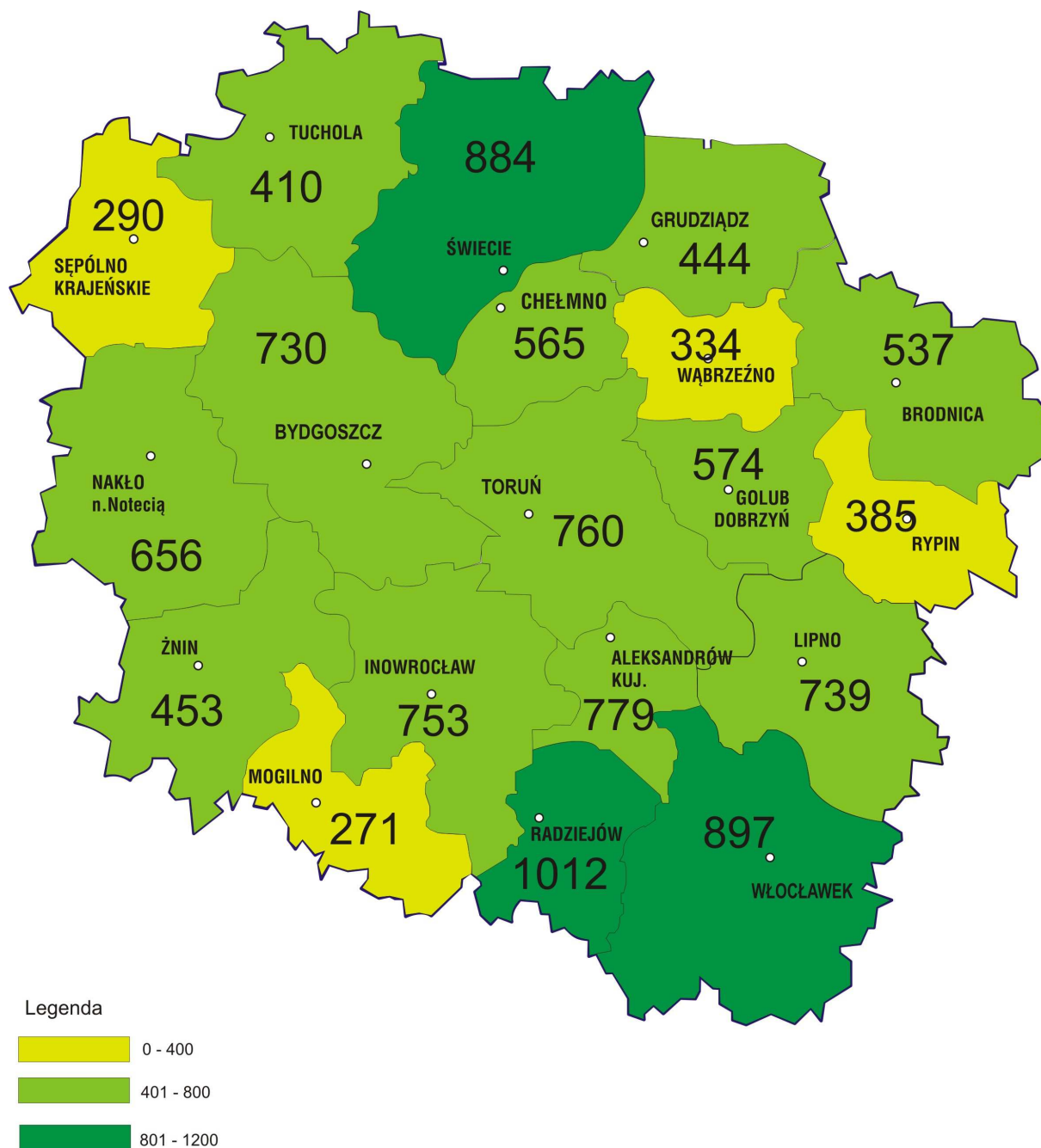
brak czasu i przesunięcie na ostatnie dni terminu przystąpienia do występowania o płatności do gruntów rolnych.

Pozostałe działania wspierające realizację zadania – szkolenia i porady są świadczone nieodpłatnie. W planie założono potrzebę realizacji 66 szkoleń stacjonarnych, tematycznie związanych z omawianym zadaniem i taką ich liczbę zrealizowano. W ramach „Doradztwa dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych”, do końca 2012 roku udzielono 1287 porad, to jest ponad 39% więcej niż ujęto w planie, gdzie przyjęto 923 porady. Na wielkość zapotrzebowania na porady dotyczące wsparcia bezpośredniego miały wpływ zmiany w strukturze upraw w wielu gospodarstwach wymuszone wymrożeniami ozimin, a także nowe regulacje, na przykład w przypadku dopłat do owoców miękkich.

Podsumowanie:

W zadaniu „Doradztwo dla rolników ubiegających się o płatności do gruntów rolnych” plan roczny został przekroczony (porady, wnioski i szkolenia).

**Pomoc rolnikom w wypełnianiu wniosków o płatności bezpośrednie
(wg miejsca zamieszkania klienta)**

Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych

Cel:

Pomoc w tworzeniu nowych i funkcjonowaniu istniejących grup producentów rolnych.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	136
2.	Szkolenia	14
3.	Opracowania	
	- Plan działania grupy producentów rolnych (plan marketingowy)	3
	- Zmiany planu działania i/ lub wniosek o zmianę planu działania grupy producentów rolnych	2
	- Zmiany planu dochodzenia do uznania dla grupy owoców i warzyw	9

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Podniesienie się konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez zrzeszanie się rolników ze szczególnym uwzględnieniem formy spółdzielczej	I, IV	3	64	Wielgie Bielczyny Zławieś Wielka
2.	Tworzenie grup producentów	I	1	18	Starorypin
3.	Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów owoców i warzyw	I	3	28	Dąbrówka Trzcianka Włocławek
4.	Zasady tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych	I, IV	2	25	Przysiek Drzycim
5.	Zasady tworzenia i funkcjonowania grupy producentów trzody chlewnej	IV	2	26	Obrowo /2/

Rezultaty:

Według danych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w grudniu 2012 zarejestrowanych było 988 grup producentów rolnych, z czego w rejestrze Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego wpisanych było 113, tj. o 17 % więcej niż na koniec 2011 roku. Klasyfikuje to województwo kujawsko-pomorskie na drugim miejscu w kraju, zaraz po województwie wielkopolskim. Jeśli chodzi o grupy producentów owoców i warzyw, które działają na podstawie Ustawy z dnia 19 grudnia 2003r. ustawy o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. z 2011r. Nr 145, poz. 868, z 2012r. poz. 243, 1258), to w województwie kujawsko-pomorskim zarejestrowanych jest 27 wstępnie uznanych oraz 17 uznanych organizacji producentów owoców i warzyw (w sumie o 9 więcej niż w grudniu 2011r.).

W ramach tego zadania „Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych” w 2012 roku udzielono 136 porad, które dotyczyły możliwości i zasad tworzenia grup producentów rolnych i grup producentów owoców i warzyw, zasad funkcjonowania tych grup, możliwości wykorzystania środków pomocowych przeznaczonych dla grup producentów oraz wdrażania nowego prawodawstwa dla grup producentów.

Zorganizowano 14 szkoleń, w których uczestniczyło 188 osób. Uczestnikami byli rolnicy zainteresowani utworzeniem grup producentów rolnych oraz owoców i warzyw.

Przeprowadzone działania przyczyniły się do podjęcia przez rolników wspólnej inicjatywy mającej na celu utworzenie grup producentów. Efektem pracy doradczej prowadzonej w 2012 roku było utworzenie 2 grup producentów rolnych i rozpoczęcie tworzenia 4.

Były to:

Grupy producentów rolnych zarejestrowane w 2012r.:

1. Spółdzielnia Producentów Ziemniaków Skrobiowych „FARMER” w Białozewinie
2. Spółdzielnia Producentów Rzepaku „FARMER” w Białozewinie

Grupy producentów rolnych w trakcie rejestracji:

1. Grupa Producentów Trzody chlewnej w Lisewie
2. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku w Trzciance
3. Grupa Producentów Ziemniaków w Bronisławiu
4. Grupa Producentów Zbóż w Zakrzewie

Przez cały 2012 rok prowadzone były działania doradcze pomagające grupom producentów właściwie funkcjonować. Doradztwo obejmowało: wdrażanie nowego prawodawstwa, pomoc w pozyskiwaniu środków unijnych oraz w bieżącej działalności grupy.

Łącznie doradztwem objęto 25 grup producentów owoców i warzyw oraz 44 grupy producentów rolnych.

Były to:

1. Grupa Producentów Warzyw i Owoców „Pol-Frut” sp. z o.o. w Arianach
2. Stowarzyszenie Producentów Owoców i Warzyw „Tomato-Rol” w Chromowali
3. Stowarzyszenie Producentów Pomidorów „Etna” w Lipnie
4. Radziejowska Grupa Producentów Warzyw „Altom” sp. z o.o. w Starym Radziejowie
5. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Siewierski” sp. z o.o. w Jarantowicach
6. Stowarzyszenie Producentów Pomidorów „Wisła” w Lipnie
7. Grupa Producentów Warzyw i Owoców „Frut-Serwis” sp. z o.o. w Nieszawie
8. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Lipno” sp. z o.o. w Lipnie
9. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Agro-Garden” sp. z o.o. w Krojczynie
10. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Edom” sp. z o.o. w Grudziądzu
11. Stowarzyszenie Producentów Owoców i Warzyw Ziemi Dobrzyńskiej w Fabiankach
12. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Agrowit” Gniewkowo- Spółka z o.o.
13. Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Wit-Mar” Zławieś Wielka- Spółka z o.o.
14. Grupa Producentów Owoców GALSTER Spółka z o.o. w Sicienku

-
15. KMR Grupa - Spółka z o.o. w Trzciance
 16. Grupa Producentów Owoców i Warzyw AGRO FARMER sp. z o.o. we Włocławku
 17. Grupa Producentów Owoców „Sadco Grupa” Spółka z o.o. w Śmiłowicach
 18. Grupa Producentów Warzyw „Natura” sp. z o.o. w Dobrzyniu/Wisłą
 19. Grupa producentów owoców Mera- Śmiłowice
 20. Grupa producentów owoców i warzyw Klimkiewicz- Wtelno
 21. Grupa producentów ziół: Kujawskie Zioła- Skibice
 22. Grupa producentów warzyw FCB Grupa sp. z o.o. – Mlewie
 23. Grupa producentów owoców i warzyw Warzywa Kobelniki sp. z o.o. – Kobelniki
 24. Grupa producentów warzyw Stopol sp. z o.o. – Gąski
 25. Grupa producentów owoców i warzyw Dewika sp. z o.o. – Kowalewo Pomorskie
 26. Grupa Producentka Trzody Chlewnej „Rol-Tucz” sp. z o.o. w Dębowej Łące
 27. Stowarzyszenie Producentów Trzody Chlewnej „Bądkowo” w Bądkowie
 28. Kujawsko-Pomorskie Zrzeszenie Plantatorów w Grudziądzu
 29. Spółdzielcza Grupa Producentów Żywca Wołowego „Kujawy” w Wierzchowie
 30. Grupa Producentów Ziemniaka „Bronisław” w Bronisławiu
 31. Grupa Producentów Żywca Wołowego „Spółdzielnia Zorza” w Białozewinie
 32. Grupa Producentów „Spółdzielnia Zorza” w Białozewinie
 33. Grupa Producentów Zbóż i Roślin Oleistych „Avena” sp. z o.o. w Trzciance
 34. „Fadrol” sp. z o.o. w Wabczu
 35. Spółdzielnia Producentów Ziarna Zbóż i Nasion Roślin Oleistych w Linowie
 36. Grupa Producentów Trzody Chlewnej „STOROL-TUCZ” sp. z o.o. w Kowalewie
 37. Międzywojewódzka Spółdzielnia Producentów Trzody Chlewnej w Linowie
 38. Grupa Producentów Rzepaku „Maja” sp. z o.o. w Łyskowie
 39. Grupa Producentów Buraka Cukrowego „RAZEM” sp. z o.o. w Salnie
 40. Grupa Producentów Trzody Chlewnej Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Łysomicach
 41. Spółdzielcza Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „DOBROL” w Gniewkowie
 42. Spółdzielcza Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „ZGODA” w Pluskowężach
 43. Spółdzielcza Grupa Producentów Trzody Chlewnej „ZGODA” w Pluskowężach
 44. Spółdzielnia „AGRO-TOP” Grupa Producentów Trzody Chlewnej w Niedźwiadach
 45. Spółdzielnia „AGRO-TOP” Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku w Niedźwiadach
 46. Spółdzielcza Grupa Producentów Trzody Chlewnej „RYPIN” w Rypinie
 47. „GRANA” Grupa Producentów Zbóż Sp. z o.o. w Krotoszynie
 48. Spółdzielcza Grupa Producentów Trzody Chlewnej “Agro-Tucz” w Dębowej Łące
 49. Grupa Producentów Mleka LAMA Sp. z o.o. w Wąsewie
 50. Spółdzielcza Grupa Producentów Mleka „ZAMEK” w Jabłonowo Zamek
 51. Spółdzielcza Grupa Producentów Mleka „BUKOWIEC” w Jabłonowo Zamek
 52. Grupa Producentka „POLSKIE ZIARNO” sp. z o.o. w Radzynie Chełmińskim
 53. Zrzeszenie Producentów Zbóż i Rzepaku „ELITA” w Bądkowie
 54. Grupa „ROL -CORN” sp. z o.o. w Budyniu
-

-
55. Grupa Producentów „Kujawsko-Warmiński Rzepak” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 56. Grupa Producentów „Polskie Zboża” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 57. Grupa Producentów Koni „Koń Zimnokrwisty” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 58. Grupa Producentów „Dobre Mleko” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 59. Grupa Producentów „Żywiec Wołowy” sp. z o.o. w Nowych Jankowicach
 60. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku Piątka – Bielsk
 61. Grupa Producentów buraka cukrowego Piątka Plus – Bielsk
 62. Grupa Producentów bydła rzeźnego Darex- Waganiec
 63. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „Spichlerz Jaskóły” w Wybranowie
 64. Grupa Producentów Zbóż i Rzepaku „Nadwiślanka” we Włókach
 65. GPR Zbóż i Rzepaku WĘGEIRCE sp. z o. o. w Węgiekach
 66. STUPRO Grupa Producentów Roślin Oleistych sp. z o. o w Wabczu
 67. Spółdzielnia Producentów Ziemniaków Skrobiowych „FARMER” w Białozewinie
 68. Spółdzielnia Producentów Zbóż „FARMER” w Białozewinie
 69. Spółdzielnia Producentów Rzepaku „FARMER” w Białozewinie

W ramach opisywanego zadania nie zrealizowano działania dotyczącego zorganizowania konferencji pt. „Zasady funkcjonowania grup producentów w świetle nowego prawodawstwa”. Powodem przełożenia realizacji na rok 2013 był przede wszystkim brak ustaleń dotyczących pomocy finansowej dla grup producentów w ramach PROW 2014-2020.

Podsumowanie:

Promowanie idei tworzenia grup producentów rolnych oraz grup owoców i warzyw zaowocowało powstaniem 25 nowych. Dlatego KPODR w Minikowie w dalszym ciągu będzie prowadził doradztwo i pomoc dla rolników chętnych do zrzeszania się w organizacje producenckie.

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji

Cel:

Wsparcie doradcze rolników zainteresowanych produkcją integrowaną.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	46
2.	Szkolenia	5
3.	Konferencje	1
4.	Lustracje	3

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Nawożenie dolistne w integrowanej produkcji owoców	I	1	21	Starorypin Rządowy
2.	Bezpieczeństwo produkcji warzyw	IV	2	32	Radłówek Macewo
3.	Pola doświadczalne firmy BASF	II	1	27	Gurcz
4.	Integrowana produkcja roślin sadowniczych	I	1	35	Choceń

Rezultaty:

Integrowana Produkcja (IP) jest to produkcja wysokiej jakości owoców i warzyw, dająca pierwszeństwo bezpiecznym metodom niechemicznym, minimalizująca niepożądane efekty uboczne stosowanych agrochemikaliów ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska i zdrowia ludzi. W Polsce IP jest regulowana przepisami ustawy o ochronie roślin z dnia 18 grudnia 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2008r. Nr 133 poz. 849) oraz Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie integrowanej produkcji (Dz. U. z 2004r. Nr 178 poz. 1834 z późn. zm.).

Działania realizowane przez ARiMR „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” umożliwiające zwrot kosztów nie powodują zwiększenia zainteresowania tym programem. Oczekiwania producentów z otrzymaniem dotacji w ramach IP były znacznie większe; niestety tak nie jest. Ponadto integrowana produkcja jest mało znana przez konsumentów i wymaga znacznych nakładów na promocję produktów. Natomiast firmy skupowe są zainteresowane posiadaniem przez rolników międzynarodowych systemów GLOBALGAP i BRC. Są to systemy jakości uznawane przez wielu pośredników i dystrybutorów, a tym samym ułatwiające obrót produktów przez różnego rodzaju sieci handlowe.

Na zaplanowane w ramach tego zadania 4 szkolenia, zorganizowano 5 szkoleń. Na zaplanowane w 2012 roku 38 porad udzielono 46.

Podsumowanie:

Integrowana produkcja owoców dynamicznie rozwijała się pod koniec lat 90-tych. Niestety obecnie zainteresowanie tymi metodami maleje, a o certyfikaty występują najczęściej producenci zobligowani przez firmy dystrybuujące. Integrowana produkcja rozwinęła się w sektorze owoców i warzyw. Jest to system produkcji dobrowolny i stosowany w gospodarstwach, gdzie odbiorcy wymuszają posiadanie certyfikatów potwierdzających jakość produktów.

Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 października 2009 roku (Dz. U. Unii Europejskiej L 309/71) ustanawiającą wytyczne na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów – państwa członkowskie UE, a więc i Polska, są zobowiązane do opracowania i wdrożenia od dnia 1 stycznia 2014r. ogólnych zasad integrowanej ochrony roślin wśród wszystkich użytkowników środków ochrony roślin. Od tego dnia cała produkcja roślinna w Polsce będzie podlegać zasadom integrowanej ochrony, co ma na celu zmniejszenie zagrożenia związanego ze stosowaniem pestycydów i ich wpływem na zdrowie ludzkie i środowisko. Sadownicy realizujący do tej pory zasady Integrowanej Produkcji będą prawdopodobnie w pełni spełniali wymogi nowego systemu –integrowanej ochrony.

Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności

Cel:

Edukacja rolników w zakresie ekologicznego systemu produkcji żywności zgodnie z obowiązującym prawodawstwem. Upowszechnianie i promocja ekologicznych metod produkcji żywności. Pomoc w pozyskiwaniu funduszy unijnych w ramach PROW 2007-2013 dostępnych dla producentów żywności ekologicznej.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	104
2.	Szkolenia	22
3.	Konferencje	2
4.	Lustracje w gospodarstwach	45
5.	Wystawy rolnictwa ekologicznego	5

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Marketing a rynek produktów ekologicznych	II	1	60	Zarzeczewo
Szkolenia					
1.	Marketing a rynek produktów ekologicznych	II	1	30	Zarzeczewo
2.	Jak rozpoznać produkt ekologiczny - warsztaty	II -III	3	46	Minikowo
3.	Wiem co jem-zasady znakowania produktów ekologicznych - warsztaty	IV	1	20	Minikowo
4.	Żywność ekologiczna „od pola do stołu”- zasady sprzedaży bezpośredniej - warsztaty	IV	2	73	Minikowo, Zarzeczewo
5.	Zasady znakowania eko-żywności	IV	1	15	Mogilno
6.	Bioróżnorodność w ogrodach przydomowych	II	1	22	Minikowo
7.	Promocja żywności proekologicznej na rynku konsumenckim- warsztaty	II	1	20	Minikowo

Rezultaty:

Warunki strukturalne, środowiskowe, społeczne oraz historyczne sprawiają, że polskie rolnictwo ma szansę na rozwój ekologicznych metod produkcji żywności. Dziś świadomy konsument poszukuje żywności wysokiej jakości wyprodukowanej pod kontrolą w warunkach naturalnych bez chemii przemysłowej i polepszaczy. Szansą na pozyskanie produktu wysokiej jakości jest właśnie rolnictwo prowadzone metodami ekologicznymi.

W ramach tematu „Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności” w roku 2012 podjęto działania edukacyjne w formie: konferencji, szkoleń, warsztatów, szkoleń wyjazdowych oraz konkursów. Powyższe działania skierowane było do grup docelowych, jakimi są rolnicy ekologiczni regionu kujawsko-pomorskiego oraz konsumenci. W ramach tematu *rolnictwo ekologiczne* udzielono 104 porady, przeprowadzono 45 lustracji, zorganizowano 2 konferencje i 6 szkoleń wyjazdowych oraz 16 szkoleń stacjonarnych, w tym 3 szkolenia warsztatowe cieszące się bardzo dużym zainteresowaniem.

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie systematycznie uczestniczy w działaniach promocyjnych żywności ekologicznej województwa kujawsko-pomorskiego. Wśród tych najważniejszych należy wymienić organizację i obsługę stoisk żywności ekologicznej podczas Targów Turystyczno-Ogrodniczych „Lato na wsi” w Minikowie, „Kujawsko-Pomorskiego Miodowego lata” w Zarzeczewie, Krajowych Dożynek Ekologicznych w Przysieku, podczas których dodatkowo organizowane są konkursy o tematyce ekologicznej pn. „Poznaję produkt ekologiczny”, „Ekologia w domu i zagrodzie”.

Ważnym przedsięwzięciem w ramach promocji żywności ekologicznej są corocznie organizowane od 16 lat na terenie województwa kujawsko-pomorskiego Krajowe Dożynki Ekologiczne, które i w tym roku cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród konsumentów żywności ekologicznej. Zostały one wzbogacone o 2 konkursy pt. „Najatrakcyjniejsze stoisko ekologiczne”, „Z ekologią na Ty” oraz wojewódzkie podsumowanie konkursu na „Najlepsze gospodarstwo ekologiczne”. Wzorem lat ubiegłych i w 2012 roku na zlecenie MRiRW Ośrodek był organizatorem wojewódzkiego etapu V edycji konkursu

na najlepsze gospodarstwo ekologiczne na terenie woj. kujawsko-pomorskiego. Współorganizatorem powyższego konkursu był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Do udziału w konkursie zgłosiło się 11 gospodarstw ekologicznych z regionu kujawsko-pomorskiego w kategoriach „ekologia i środowisko” oraz „ekologiczne gospodarstwo towarowe”. Zgodnie z kryteriami i obowiązującym regulaminem konkursu wybrano 2 najlepsze gospodarstwa ekologiczne, które zgłoszone zostały do krajowego etapu konkursu. W 2012 roku po raz pierwszy KPODR był organizatorem olimpiady wiedzy o rolnictwie ekologicznym etapu wojewódzkiego dla szkół rolniczych województwa.

Uaktualniono także elektroniczną bazę danych gospodarstw ekologicznych regionu kujawsko-pomorskiego. Baza elektroniczna znajdująca się obecnie na stronie www.kpodr.pl oraz na stronie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pozwala na dotarcie osób - zainteresowanych konsumentów do produktów ekologicznych z regionu kujawsko-pomorskiego bezpośrednio u producentów. Już dziś baza cieszy się dużą aprobatą wśród konsumentów, przetwórców i rolników.

Działania realizowane w temacie rolnictwo ekologiczne cieszą się zainteresowaniem wśród coraz większego grona rolników, tych certyfikowanych i w okresie konwersji. Obecnie pracownicy Ośrodka współpracują z 4 grupami docelowymi rolników ekologicznych z powiatu nakielskiego, tucholskiego, brodnickiego i świeckiego.

Organizowane przez Ośrodek konferencje, warsztaty i szkolenia są odpowiedzią na potrzeby rolników i dotyczą zmieniających się przepisów prawnych, metod produkcji przyjaznych środowisku, przetwórstwa, znakowania produktów ekologicznych oraz ich dystrybucji.

Od 2010 roku KPODR jest partnerem w projekcie BERAS IMPLEMENTATION, w którym działania skierowane są na propagowanie przyjaznych dla środowiska metod produkcji rolniczej w celu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń do Morza Bałtyckiego. W ramach powyższego projektu Ośrodek współpracuje z wybranym i przygotowanym do tego celu gospodarstwem ekologicznym - demonstracyjnym Pana Zdziarskiego. Gospodarstwo z przygotowaną i wyposażoną w ramach projektu bazą szkoleniową służy jako miejsce zajęć praktycznych i teoretycznych do kształcenia rolników, doradców i młodzieży głównie szkół rolniczych i uczelni wyższych. Oficjalne otwarcie Centrum informacyjno-demonstracyjnego w gospodarstwie odbyło się w miesiącu maju 2012 roku. Ośrodek jest jednym z 25 partnerów w projekcie międzynarodowym, w którym uczestniczą państwa nadbałtyckie w tym tylko dwa Ośrodki Doradztwa Rolniczego: Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego. Więcej informacji na temat realizowanego trzyletniego projektu BERAS IMPLEMENTATION jest na stronie www.kpodr.pl.

Pomimo szeroko prowadzonej działalności edukacyjnej i promocyjnej w ostatnich latach liczba gospodarstw ekologicznych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego wzrasta w niewielkim stopniu. Nadal produkt ekologiczny jest produktem niszowym, to dowodzi, iż w dalszym ciągu działania informacyjne i edukacyjne powinny być kontynuowane i skierowane nie tylko do producenta żywności ekologicznej, ale także na jego odbiorcę.

Podsumowanie:

Działania zaplanowane w temacie rolnictwa ekologicznego w roku 2012 realizowane były głównie pod potrzeby rolników ekologicznych, którzy coraz częściej zainteresowani są przepisami dot. przetwórstwa tych produktów w przetwórnich przy domu i sprzedaży okazjonalnej. Mając na uwadze

wdrażanie prawa unijnego dotyczącego szerokiego spektrum tematów w dziedzinie rolnictwa ekologicznego w kraju, istnieje konieczność sukcesywnego przygotowywania producentów do nowych warunków gospodarowania w systemie ekologicznym. Uzasadnione jest więc kontynuowanie działań zmierzających do upowszechniania produkcji żywności metodami ekologicznymi oraz wypracowania nowych i skutecznych metod przybliżania produktów ekologicznych konsumentom, a także wyrabiania w nich nowych, właściwych nawyków żywieniowych poprzez poznawanie żywności wyższej jakości.

Priorytet II

Podnoszenie poziomu zarządzania
gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej

Cel:

Monitoring sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim. Przedstawienie poziomu kosztów bezpośrednich i pośrednich, a w dłuższym okresie tendencji zmian relacji cen i kosztów dla wybranych działalności produkcyjnych.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	2155
2.	Szkolenia	25
3.	Konferencje	1
4.	Opracowania - <i>Agrokoszty</i>	27

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	VIII Dni Przedsiębiorcy Rolnego „Gospodarowanie w warunkach narastającego ryzyka”	I	1	100	Poświętne
Szkolenia					
1.	Zastosowanie komputera i wybranych programów komputerowych w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym	I-IV	22	440	Powiaty
2.	Kalkulacje kosztów produkcji dla wybranych działalności rolniczych	I-IV	3	60	Powiaty

Rezultaty:

W roku 2012 udzielono znacznie więcej porad w stosunku do założonego planu. Porady dotyczyły głównie analizy raportu indywidualnego gospodarstwa rolnego prowadzącego rachunkowość rolną oraz kalkulacji opłacalności produkcji roślinnej i zwierzęcej.

W ramach zadania przeprowadzono 25 szkoleń, w tym 22 szkolenia dotyczyły projektu pt. „Zastosowanie komputera i wybranych programów komputerowych w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym”. Szkolenia cieszyły się dużym zainteresowaniem ze względu na możliwość zapoznania się z technologią informatyczną wykorzystywaną w zarządzaniu gospodarstwem rolnym. Pozostałe szkolenia pt. „Kalkulacje kosztów produkcji dla wybranych działalności rolniczych” dotyczyły sposobów liczenia kosztów produkcji roślinnej i zwierzęcej.

Ze względu na brak wiarygodnych informacji dotyczących wprowadzenia podatku dochodowego w rolnictwie, założona w planie konferencja pt. „Podatki w rolnictwie” nie została zorganizowana.

KPODR jak co roku brał udział w zorganizowaniu konferencji pt. „Gospodarowanie w warunkach narastającego ryzyka” organizowanej przez CDR w Brwinowie w ramach „Dni Przedsiębiorcy Rolnego”.

Wydawnictwa pt. „Kalkulacje Rolnicze” opracowano zgodnie z planem w IV kwartale w nakładzie 500 szt.

W roku 2012 realizowano zadanie zlecone przez Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie dotyczące kosztów i przychodów dla wybranych działalności produkcyjnych w ramach Systemu Zbierania Danych o Produktach Rolniczych „Agrokoszty”. Badania prowadzono dla wybranych działalności rolniczych w 27 gospodarstwach.

Zadanie przyczyniło się do podniesienia wiedzy rolników z zakresu rachunku kosztów oraz dostarczyło informacji o kształtowaniu się opłacalności produkcji podstawowych działalności rolniczych.

Podsumowanie:

W związku z niesłabnącym zainteresowaniem zagadnieniami ekonomicznymi w rolnictwie oraz potrzebą oceny sytuacji ekonomicznej gospodarstw rolnych, zadanie będzie kontynuowane w następnym roku. Informacją o aktualnych kosztach produkcji są zainteresowane: administracja państwowa i samorządowa, organizacje rolnicze, doradcy i firmy.

Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Cel:

Wskazanie źródeł finansowania inwestycji w gospodarstwie rolnym. Określenie zdolności kredytowej gospodarstw planujących zaciągnięcie kredytów, w tym kredytów preferencyjnych z dopłatami ARiMR.

Umożliwienie rolnikom odzyskania podatku naliczonego do ceny środków produkcji nabywanych w związku z prowadzeniem działalności produkcyjnej.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	977
2.	Szkolenia	22
3.	Opracowania	648
	- <i>Plany inwestycji</i>	16
	- <i>Wnioski o kredyty bankowe</i>	150
	- <i>Analizy ekonomiczne</i>	1435
	- <i>Deklaracje VAT</i>	

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Podatek od towarów i usług ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień w rolnictwie	I-IV	22	409	Powiaty

Rezultaty:

W roku 2012 udzielono 977 porad z zakresu opracowań ekonomicznych. Tematyka porad dotyczyła głównie rozliczania podatku VAT w rolnictwie oraz opracowania planów inwestycyjnych. Opracowano 648 planów inwestycyjnych, 16 wniosków kredytowych i 150 analiz ekonomicznych. Realizacja zadania pozwoliła, rolnikom realizującym inwestycje w gospodarstwach, skorzystać z kredytów preferencyjnych z dopłatami do oprocentowania.

W związku z zainteresowaniem rolników pełnym rozliczaniem podatku VAT, od lutego 2010 r. uruchomiono usługę rozliczania podatku VAT w rolnictwie polegającą na prowadzeniu ewidencji zakupu i sprzedaży oraz sporządzaniu deklaracji podatkowych. Księgi rachunkowe prowadzone są w 183 gospodarstwach, z tego w 60 gospodarstwach zapisy prowadzą specjaliści zakładowi, a 123 pracownicy terenowi. W ramach usługi sporządzane są dokumenty VAT-R, NIP-1, NIP-3, wnioski o nadanie numeru REGON i deklaracji dla podatku od towarów i usług. Łącznie w roku 2012 opracowano 1435 deklaracji VAT.

Podsumowanie:

Nadal istnieje zainteresowanie opracowaniem planów inwestycyjnych. Zadanie będzie kontynuowane w następnym roku.

Usługa rozliczania podatku VAT w rolnictwie będzie kontynuowana i rozwijana w następnym roku. Rolnicy są również zainteresowani prowadzeniem księgowości dla pozarolniczych działalności gospodarczych.

Program 2. System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Cel:

Określanie dochodów gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie makroregionu Wielkopolska i Śląsk. Analiza sytuacji dochodowej w zależności od wielkości ekonomicznej i typu rolniczego po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej oraz dochód gospodarstwa.

Produkty

Lp.	Działania	Liczba
1.	Prowadzenie ksiąg	1199
2.	Szkolenia	1
3.	Wizyty w gospodarstwach	7199
4.	Opracowania - Wprowadzanie danych do komputera	1200
5.	Lustracje w gospodarstwach	337

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenie					
1.	Zasady prowadzenia rachunkowości rolnej w systemie FADN	IV	1	29	Stary Brześć

Rezultaty:

Zadanie zrealizowane zostało zgodnie z założonym planem. W ramach zamknięcia roku obrachunkowego 2011, wprowadzono dane do komputera i wygenerowano raporty dla 1200 gospodarstw rolnych. Przetestowane zbiory zostały przesłane do IERiGŻ-PIB zgodnie z umową. Dla rolników uczestniczących w systemie Polski FADN wygenerowano, dostarczono i omówiono „Raporty indywidualne”.

W 2012 roku w badaniach uczestniczyło 1200 gospodarstw. Na dzień 31 grudnia 2012 roku w bazie pozostało 1199 gospodarstw. Z przyczyn osobistych jedno gospodarstwo zrezygnowało z uczestniczenia w badaniach. Zadanie wykonane zostało przez 95 doradców, którzy odbyli 7199 wizyt w gospodarstwach rolnych.

Podsumowanie:

FADN jest podstawowym narzędziem używanym w Unii Europejskiej do pomiaru i rozdysponowania dochodu w towarowych gospodarstwach rolnych. Dane gromadzone w ramach systemu FADN, wykorzystywane są do oceny skuteczności i instrumentów Wspólnej Polityki Rolnej. Natomiast rolnicy prowadzący systematycznie rachunkowość mają możliwość analizy kosztów ponoszonych na funkcjonowanie gospodarstwa. Mogą również ocenić swoje gospodarstwo na tle innych gospodarstw uczestniczących w systemie rachunkowości Polski FADN. Informacje, które można wykazać z systemu są przydatne w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych Polski FADN w 2012 r.

PZDR 896
PE 271
PT 20
PM 12

Razem 1199

Program 3. System informacji rolniczej

Zadanie 1. Gromadzenie rolniczej informacji rynkowej

Cel:

Monitorowanie kształtowania się cen rynkowych podstawowych produktów rolniczych oraz środków do produkcji na rynku lokalnym.

Produkty

Lp.	Działania	Liczba
1.	Informacje rynkowe	13
2.	Cotygodniowe notowania targowiskowe	1184
3.	Cotygodniowe notowania dla Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	272
4.	Kwartalne notowania cen środków do produkcji	68
5.	Notowania cen nawozów mineralnych dla Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie	160
6.	Analiza kształtowania się relacji cen produktów rolniczych i środków do produkcji	6
7.	Ankiety gospodarstwa rolnego SGH	801

Rezultaty:

Zadanie zrealizowane zostało zgodnie z założonym planem. Wykonane działania przyczyniły się do upowszechniania informacji o rynkowych cenach nieprzetworzonych produktów rolnych, środków do produkcji i usług rolniczych.

Podsumowanie:

Odbiorcami informacji rynkowej są Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, administracja państwowa, uczelnie, media lokalne i krajowe, rolnicy indywidualni, organizacje samorządowe i rolnicze, koła łowieckie, rzeczoznawcy sądowi oraz firmy ubezpieczeniowe. Na podstawie ankiet gospodarstwa rolnego zbieranych przez doradców KPODR, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie przygotowuje kwortalne raporty: „Koniunktura w rolnictwie”. Wyniki badań dają właściwe sygnały o zjawiskach rynkowych i sytuacji ekonomicznej towarowych gospodarstw rolnych.

Zadanie 2. Usprawnienie zarządzania gospodarstwem rolnym z wykorzystaniem Internetu

Cel:

Nabycie umiejętności pozyskiwania informacji dostępnych w Internecie, pomocnych w zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

Zachęcenie rolników do korzystania z doradztwa elektronicznego świadczonego przez Ośrodek.

Podsumowanie:

Wykorzystanie komputerów w rolnictwie podobnie jak w innych dziedzinach gospodarki stale wzrasta. Coraz więcej rolników posiada już sprzęt komputerowy i korzysta z internetu w celu pozyskiwania aktualnych informacji niezbędnych do nowoczesnego zarządzania gospodarstwem. Wychodząc naprzeciw tym oczekiwaniom, Ośrodek oferuje rolnikom dwutygodnik biuletyn internetowy „Aktualności Rolnicze”. Dociera on do zainteresowanych rolników, doradców, samorządów, instytucji i firm obsługujących rolnictwo oraz szkół. Jest on wysyłany pocztą elektroniczną z wykorzystaniem adresów e-mailowych odbiorców - klientów Ośrodka.

W 2012 roku wydano 22 numery „Aktualności”, które rozesłano do ponad 1000 adresatów (rolnicy, urzędy gmin, starostwa, izby rolnicze, powiatowe zespoły doradztwa rolniczego).

Priorytet III

Wielofunkcyjny, zrównoważony
rozwój obszarów wiejskich

Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku

Cel:

Systematyczne podnoszenie stanu wiedzy mieszkańców terenów wiejskich w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności związanej z obsługą ruchu turystycznego.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	164
2.	Szkolenia	36
3.	Konferencja	1
4.	Aktualizacja serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne	1
5.	Lustracje w gospodarstwach	98

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	II Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej	III	1	118	Fojutowo
Szkolenia					
1.	Zagroda edukacyjna	IV	2	36	Górzno, Świecie

Tematyka konkursów

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konkurs					
1.	AGRO-wczasy	II - III	1	36	Województwo kujawsko-pomorskie

Rezultaty:

W ramach zadania zrealizowano w sumie 36 szkoleń, w których uczestniczyło 1288 osób. Podobnie jak w latach ubiegłych zdecydowaną przewagę stanowiły szkolenia wyjazdowe, cieszące się niesłabnącym zainteresowaniem zarówno właścicieli gospodarstw agroturystycznych jak

i potencjalnych usługodawców. Wielu uczestników szkoleń wykorzystało zdobytą wiedzę w tworzeniu własnej oferty turystycznej.

Doradcy przeprowadzili lustracje 98 gospodarstw agroturystycznych. Podczas wizyt wykonano dokumentację fotograficzną bazy noclegowej i oferowanych atrakcji oraz wypełniono ankiety zawierające dane o gospodarstwie. W bieżącym roku przeprowadzono więcej lustracji niż zaplanowano.

Przez cały rok systematycznie prowadzono aktualizację serwisu internetowego promującego gospodarstwa agroturystyczne z województwa kujawsko-pomorskiego. Aktualne oferty wraz ze zdjęciami zamieszczano na stronie internetowej, dodawano nowe gospodarstwa i usuwano te, które zrezygnowały z prowadzenia działalności. W rezultacie Ośrodek posiada obecnie informacje o 362 obiektach turystyki wiejskiej w województwie kujawsko-pomorskim. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, że coraz częściej aktualizacji dokonują sami właściciele gospodarstw.

Głównym rezultatem organizowanego corocznie regionalnego konkursu AGRO-wczasy było wyłonienie kolejnych gospodarstw posiadających atrakcyjną ofertę turystyczną oraz świadczących usługi na wysokim poziomie. Podobnie jak w roku ubiegłym AGRO-wczasy zrealizowano wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Kujawsko – Pomorskiego przy współfinansowaniu ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Konkurs przeprowadzono w dwóch kategoriach: I gospodarstwa agroturystyczne oraz II usługi turystyki wiejskiej. Do Konkursu przystąpiło 36 gospodarstw i obiektów turystyki wiejskiej z województwa kujawsko-pomorskiego, z których komisja konkursowa wyłoniła 10 laureatów. Nagradzane obiekty są prezentowane na szkoleniach stacjonarnych oraz odwiedzane podczas szkoleń wyjazdowych, stanowiąc dobry przykład dla innych kwaterodawców.

W dniach 18-20 września 2012 r. na terenie powiatu tucholskiego gościli uczestnicy II Kujawsko-Pomorskiego Forum Turystyki Wiejskiej. Ponad 100 osobowa reprezentacja właścicieli gospodarstw agroturystycznych, obiektów turystyki wiejskiej, przedstawiciele samorządów lokalnych, uczelni oraz lokalnych grup działania obradowała w sercu Borów Tucholskich, w Zajeździe Fojutowo. Forum zorganizowane zostało wspólnie przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Kujawsko-Pomorską Organizację Turystyczną, Starostwo Powiatowe w Tucholi oraz Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego przy współfinansowaniu ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Celem organizowanego corocznie Forum jest integracja środowisk związanych z turystyką w województwie kujawsko-pomorskim oraz podejmowanie działań zmierzających do doskonalenia istniejących i stworzenia nowych atrakcyjnych produktów turystycznych. Motywem przewodnim tegorocznego Forum była jakość oferty turystycznej.

Forum w 2012 roku, podobnie jak w roku poprzednim, cieszyło się dużym zainteresowaniem.

Ponadto w miesięczniku Wieś Kujawsko-Pomorska ukazały się 4 artykuły dotyczące turystyki wiejskiej, przeprowadzono 3 szkolenia zgodnie z zapotrzebowaniem instytucji zewnętrznych oraz udzielano wywiadów i informacji o aktualnym stanie turystyki wiejskiej i agroturystyki w województwie.

Podsumowanie:

Wzrost świadomości rolników i pozostałych mieszkańców wsi zainteresowanych prowadzeniem działalności agroturystycznej w zakresie wymagań rynku turystycznego skutkuje tworzeniem coraz lepszych i ciekawszych ofert dla turystów oraz wyższym standardem świadczonych usług. Szczególnie dużym zainteresowaniem cieszą się szkolenia wyjazdowe, dające uczestnikom możliwość poznania „u źródła” dobrych pomysłów na uatrakcyjnienie pobytu gości oraz problemów na jakie napotykać właściciele gospodarstw agroturystycznych i skutecznych sposobów ich rozwiązywania.

Wysoka frekwencja na Forum Turystyki Wiejskiej oraz wypowiedzi uczestników wskazują na potrzebę corocznej organizacji takich spotkań.

Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich

Cel:

Pobudzenie aktywności mieszkańców terenów wiejskich w zakresie pozyskiwania dodatkowego dochodu z działalności rękodzielniczej.

Produkty

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	65
2.	Szkolenia	61

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Wyrób dekoracji w oparciu o materiały łatwo dostępne (ozdoby i stroiki na Wielkanoc, Boże Narodzenie, dekoracja stołów, itp.)	I, II, III, IV	9	106	na terenie całego województwa
2.	Rękodzielnictwo szansą różnicowania dochodów	I, II, III, IV	17	233	na terenie całego województwa
3.	Wyrób kartek okolicznościowych	I, IV	2	45	na terenie całego województwa

Tematyka pokazów

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Pokazy					
1.	Wykonywanie stroików świątecznych	I	3	99	Przysiek
2.	Wykonywanie stroików świątecznych -aktywizacja kobiet wiejskich	IV	2	153	Przysiek

Rezultaty:

Zaplanowano 47 szkoleń stacjonarnych, natomiast przeprowadzono 54. Zorganizowano również pokazy rękodzielnicze, których nie ujęto w planie. Zatem wykonanie łącznej ilości tych działań przekracza plan o ponad 14%. Ponadto zorganizowano 7 szkoleń wyjazdowych, w których uczestniczyło 90 osób.

Z podanych trzech najważniejszych tematów, które planowano zrealizować w 2012 roku, wykonanie przedstawia się następująco.

„Wyrób dekoracji w oparciu o materiały łatwo dostępne (ozdoby i stroiki na Wielkanoc, Boże Narodzenie, dekoracja stołów, itp)”- planowano zorganizowanie 7 szkoleń, w których miało wziąć udział 80 osób. Przeprowadzono o dwa szkolenia więcej, podczas których przeszkolono 106 osób. Średnio w jednym szkoleniu wzięło udział od 11 do 12 osób. Z uwagi na tematykę i zakres działań jest to optymalna liczba uczestników.

„Rękodzielnictwo szansą różnicowania dochodów”- zaplanowano przeprowadzenie 10 szkoleń i przeszkolenie średnio po 12 osób na każdym, a więc łącznie 120 osób. Przeprowadzono 17 szkoleń, na których przeszkolono 233 osoby, co stanowi ponad 13 osób na jednym szkoleniu. Wykonanie planu przekroczone o 70%.

„Wyrób kartek okolicznościowych”- w zakresie tego zagadnienia z zaplanowanych 4 szkoleń przeprowadzono 2. Natomiast liczba przeszkolonych osób jest większa od zakładanej o 12,5%. Przyjęto, że w jednym szkoleniu weźmie udział 10 osób, jednak zainteresowanie tym tematem w miejscach organizowania było duże i przeszkolono łącznie 45 osób.

Z zaplanowanych 77 porad udzielono 65. W zakresie tego działania plan wykonano w 84,4%. Planując porady kierowano się dużym zainteresowaniem mieszkańców obszarów wiejskich tą tematyką. Zapotrzebowanie zostało zrealizowane również poprzez szkolenia i pokazy. Podczas tych działań udzielano także porad, ale potraktowano je jako integralny element szkoleń i nie wykazano odrębnie w ewidencji.

Przeprowadzane działania przyczyniają się do zachowania regionalnych tradycji ludowych. Ich realizacja jest powiązana z kalendarzem obrzędowości ludowej przypisanej porom roku i świętom religijnym. Proponując w określonym czasie tematykę szkoleń, pokazów, warsztatów dostosowujemy się zarówno do tej sezonowości, bo w takim rytmie tworzyli ludowi artyści.

KPODR zorganizował wydarzenia cykliczne, takie jak: Lato na Wsi w Minikowie, Targi AGRO-TECH w Minikowie, Dni Otwartych Drzwi w Zarzeczewie, Jarmark Wielkanocny i Adwentowy w Przysieku, Kujawsko-Pomorskie Dni Pola w Grubnie, Babska Biesiada Tradycji Folkloru i Humoru w powiecie włocławskim, Miodowe Lato w Zarzeczewie, Barwy Lata Dary Jesieni w Przysieku, konkurs „Czym kujawska chata bogata” w Bądkowie. Termin realizacji części z tych imprez jest dostosowany do obrzędowości ludowej, co znajduje odzwierciedlenie w zakresie i tematyce prezentowanego rękodzieła. W ten sposób przypomina się o tradycjach kulturowych regionu.

Podczas tych imprez twórcy i osoby zajmujące się rękodzielnictwem nie tylko uzyskują dodatkowy dochód sprzedając wykonane wyroby, ale nabywają doświadczenie w zakresie promocji produktów, wymieniają się doświadczeniami i integrują.

Podsumowanie:

Realizacja zadania utrwala współpracę z kobietami wiejskimi, pozwala nawiązać kontakty z osobami, które podejmują działalność rękodzielniczą, motywuje do poszerzania wiedzy i doskonalenia umiejętności z tego zakresu. Przeprowadzane działania integrują lokalne środowisko i stanowią zachętę do podejmowania wspólnych inicjatyw. Nabycie nowych umiejętności rękodzielniczych zmienia sposób postrzegania otaczającej rzeczywistości, poszerza kreatywność, stymuluje do podejmowania nowych wyzwań.

Zainteresowanie kulturą ludową, regionalnymi wyrobami, tradycjami, utrzymujący się popyt na wyroby rękodzielnicze i zapotrzebowanie ze strony mieszkańców terenów wiejskich na szkolenia, warsztaty, kursy, pokazy i imprezy świadczą o celowości podejmowanych przez KPODR działań.

Sprawdzoną formą, która motywuje rękodzielników i twórców ludowych do poszerzania i doskonalenia umiejętności jest udział w organizowanych przez KPODR imprezach. Natomiast wyroby rękodzielnicze są doskonałą formą przekazu promującą region, z którego pochodzą.

Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu

Cel:

Nabycie przez rolników oraz domowników rodzin rolniczych umiejętności i kwalifikacji pozwalających na zdobycie nowego zawodu, co przyczyni się do zmiany postaw i pobudzenia indywidualnej aktywności zawodowej.

Przygotowanie rolników oraz domowników rodzin rolniczych do podejmowania nowych aktywności zawodowych na obszarach wiejskich poprzez zdobycie kwalifikacji ułatwiających znalezienie pozarolniczego źródła dochodu.

Pomoc rolnikom i mieszkańcom wsi zainteresowanym podjęciem lub rozwojem dodatkowej działalności niezwiązanej z rolnictwem.

Produkty

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	1933
2.	Szkolenia	175
3.	Konferencje	1
4.	Kursy	44
5.	Opracowania	1379
	- <i>Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej</i>	34
	- <i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	8
	- <i>Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw</i>	

	- Raporty sytuacji na lokalnym rynku pracy (aktualizacje)	228
6.	Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej	912
7.	Lustracje w gospodarstwach	57

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Perspektywy zawodowe mieszkańców wsi – konferencja podsumowująca projekt „Czas na zmiany – reorientacja zawodowa rolników”	I	1	61	Przysiek
Szkolenia					
1.	Warsztaty motywacyjne	I, II, III, IV	9	131	na terenie całego województwa
2.	Warsztaty przedsiębiorczości	I, II, III, IV	6	100	na terenie całego województwa
3.	Szkolenia z przedsiębiorczości	I, II, III, IV	18	316	na terenie całego województwa
4.	Gminne spotkania informacyjno-rekrutacyjne	I, II, III, IV	129	1845	gminy wiejskie i miejsko-wiejskie
5.	Kursy specjalistyczne (m.in. opiekun osób starszych, mobilna niania, spawacz, fryzjer)	I, II, III, IV	39	617	na terenie całego województwa

Rezultaty:

W 2012 roku w ramach projektu „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza” realizowano następujące działania: 12 miesięcy kampanii rekrutacyjno-promocyjnej w lokalnej prasie, radiu, telewizji – realizowana zgodnie z założonymi planami emisji. Odbyło się 129 spotkań gminnych – w każdej gminie wiejskiej i wiejsko-miejskiej województwa kujawsko-pomorskiego, w których uczestniczyło 1845 osób. Ponadto odbyło się w ciągu całego roku 912 dyżurów (tj. 7296 godzin) w Biurach Reorientacji Zawodowej. Sporządzono 1379 Indywidualnych Planów Reorientacji Zawodowej (IPRZ). Dodatkowo udzielono 1933 porady osobom, które z różnych względów nie wzięły udziału w projekcie. Sporządzono 41 wniosków na dofinansowanie pozarolniczych przedsięwzięć gospodarczych na obszarach wiejskich, 231 rolników i rolniczek wzięło udział w warsztatach motywacyjnych lub przedsiębiorczości, kolejne 316 osób odbyło szkolenie z przedsiębiorczości. W 2012 roku na 39 kursach finansowanych w ramach realizowanego projektu, nowy zawód zdobyło 617 mieszkańców obszarów wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego. Od początku trwania projektu w kursach zawodowych wzięło udział 1348 osób. Docelowo do końca 2013 r. planowane jest dofinansowanie kursów reorientacji zawodowej dla 2000 rolników i rolniczek.

Działania realizowane w ramach projektu „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza” były uzupełniane w pierwszym kwartale 2012 zadaniami w ramach kończącego się projektu „Czas na zmiany – reorientacja zawodowa rolników”. W ramach projektu zostało przygotowanych 16 Indywidualnych Planów Reorientacji Zawodowej, natomiast 13 osób uzyskało nowe kwalifikacje w zawodzie pilarz-drwal. Dodatkowo w celu podsumowania rezultatów projektu przeprowadzona została konferencja podsumowująca projekt pn.: „Perspektywy zawodowe mieszkańców wsi”, w której uczestniczyło 61 osób.

W 2012 r. dobiegł końca proces rejestracji Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie w Krajowym Systemie Usług (KSU) działającym w obrębie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP). KPODR jest jednym z dziesięciu ośrodków KSU działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i świadczy usługi doradcze o charakterze ogólnym, usługi informacyjne oraz szkoleniowe. Do usług KSU świadczonych w Ośrodku zaliczono różnego typu opracowania, w tym wnioski w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” czy też „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, porady z zakresu przedsiębiorczości czy też organizacje szkoleń w tej dziedzinie.

Podsumowanie:

Działania niniejszego priorytetu realizowane były w zdecydowanej większości w ramach projektu „NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza”.

Prowadzone działania zdecydowanie wpłynęły na uświadomienie mieszkańcom wsi potrzeby reorientacji zawodowej. Rozpowszechniły proces, który z miesiąca na miesiąc nabiera tempa. Coraz większa liczba osób – obserwując pozytywne efekty wynikające ze zmiany zawodu wśród sąsiadów - decyduje się na kontakt z biurem projektu i doradcami w celu rozpoczęcia procesu reorientacji zawodowej. Do projektu zgłosiło się już 3500 osób, z czego do końca 2012 roku 2736 osób będzie miało sporządzone Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej. Dotychczas kursy zawodowe ukończyło już 1348 osób. Kursy, w których brali udział beneficjenci realizowane były na podstawie ich deklaracji z uwzględnieniem zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Zrealizowano kursy kształcące w zawodach: operator koparko-ładowarki, kierowca kat. C i C+E, organizator przyjęć okolicznościowych, księgowość małych i średnich przedsiębiorstw, florystyka, spawacz, mobilna opiekunka, kucharz małej gastronomii. W przygotowaniu są kolejne kursy – przygotowywane zgodnie ze zgłaszanym w IPRZ przez beneficjentów zapotrzebowaniem. Do końca 2013 roku planowane jest objęcie wsparciem 4000 osób, z czego na kursach zawodowych przeszkolonych zostanie łącznie (lata 2011-2014) 2000 osób, kolejnych 760 weźmie udział w szkoleniach z przedsiębiorczości, 240 osób odbędzie warsztaty motywacyjne, tyle samo osób ukończy warsztaty przedsiębiorczości.

Zainteresowanie tematem reorientacji zawodowej wśród mieszkańców wsi – jest duże i dzięki promocji projektów oraz ich pozytywnym efektom - wciąż rośnie. Jednak z uwagi na tradycyjny podział ról i obowiązków w wiejskich gospodarstwach domowych – większość osób chętnych podjąć wysiłek reorientacyjny – to mężczyźni. Z uwagi na ten fakt, podejmowane są intensywne działania zmierzające do wyrównania dysproporcji w liczbie kobiet korzystających ze wsparcia w ramach projektu, co zaowocowało względnym wyrównaniem liczby kobiet i mężczyzn w projekcie.

Mając na uwadze szczególne znaczenie projektu oraz wysokie koszty finansowe ponoszone w związku z jego realizacją, Zespół Zarządzający projektem podjął decyzję o jeszcze bardziej szczegółowym i wnikliwym analizowaniu rezultatów projektu (ponad wymagania projektu). W związku z powyższym doradcy ds. reorientacji zawodowej zostali zobowiązani do kontaktowania się z beneficjentami 3, 6 i 12 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie. Na tej podstawie określono, które z kursów najskuteczniej wprowadziły beneficjentów na rynek pracy (księgowość MŚP – 13,67%, operator koparko-ładowarki – 22,79%, kierowca kat C i C+E - 36,96%, organizator przyjęć okolicznościowych – 36,84%). Szacując w przybliżeniu – co trzecia osoba kończąca kurs, z którą skontaktowano się po zakończeniu udziału w projekcie, zaistniała na rynku pracy – została zatrudniona na etacie, podjęła pracę dorywczą lub założyła działalność gospodarczą.

Prowadzony na bieżąco monitoring projektu wskazuje, że realizacja działań następuje zgodnie z założonym planem, a rezultaty znacznie przewyższają założenia. Również liczba osób zainteresowanych reorientacją zawodową jest już w tej chwili dużo większa niż możliwości finansowe projektu, co oznacza, że nie wszyscy chętni będą mogli uzyskać wsparcie w postaci sfinansowania kursu zawodowego. Z uwagi na powyższy fakt zespół projektowy – mając nadzieję na uruchomienie kolejnych źródeł finansowania - rozpoczął już przygotowania do napisania kolejnego projektu dotyczącego reorientacji zawodowej rolników i ich rodzin.

Transfer wiedzy i informacji z PARP oraz możliwość uczestnictwa w szkoleniach, dzięki rejestracji KPODR w KSU niewątpliwie wpłynie na jakość usług świadczonych przez Ośrodek na rzecz przedsiębiorców oraz osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą oraz ugruntuje pozycję KPODR jako Instytucji Otoczenia Biznesu, szczególnie tego z terenów wiejskich.

Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych

Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego

Cel:

Poprawa jakości życia oraz wzmocnienie procesu budowania kapitału społecznego na obszarach wiejskich.

Produkty

Lp.	Działania	Liczba
1.	Porady	40
2.	Szkolenia	9
3.	Pokazy	2

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Ekonomia społeczna jako szansa rozwoju społeczności lokalnych	II	1	25	Minikowo
2.	Społeczne aspekty rozwoju turystyki wiejskich (debata ekonomii społecznej)	III	1	26	Fojutowo

Tematyka pokazów

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Pokazy					
1.	Pokaz wykonywania stroików świątecznych dla kobiet wiejskich	IV	2	153	Przysiek

Rezultaty:

Założenia Programu działalności KPODR w Minikowie na 2012 rok zrealizowano w następującym stopniu:

- udzielono 40 porad z zakresu aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich z 64 założonych w głównej mierze przez pracowników terenowych;
- zorganizowano 7 szkoleń stacjonarnych z zakresu aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich, głównie z aktywizacji kół gospodyń wiejskich i zakładania stowarzyszeń;
- zorganizowano konkurs na najlepsze stoisko dla LGD w Przysieku podczas wrześniowych dożynek.

Prowadzone działania przyczyniły się przede wszystkim do pobudzenia aktywności zawodowej na obszarach wiejskich, głównie w środowisku kobiet wiejskich. Od drugiego kwartału 2012 r. rozpoczęto działania w zakresie ekonomii społecznej na obszarach wiejskich. Przeprowadzono dwie debaty ze społecznościami lokalnymi dwóch powiatów: nakielskiego i tucholskiego na temat ekonomii społecznej. Nawiązano współpracę z istniejącymi spółdzielniami socjalnymi, których głównym problemem jest utrzymanie podjętej działalności gospodarczej, a szczególnie pozyskiwanie zleceń.

Podsumowanie:

Zaplanowano zbyt dużą liczbę porad w tym zadaniu przez pracowników terenowych. Większość udzielanych porad bardziej kwalifikuje się do zadania „Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu”. Należy to uwzględnić przy kolejnym planowaniu.

Z powodzeniem można planować większą liczbę szkoleń stacjonarnych z tematu aktywizacji mieszkańców obszarów wiejskich oraz pokazów, gdyż jest na nie spore zapotrzebowanie w terenie, szczególnie w środowiskach Kół Gospodyń Wiejskich.

Doświadczenia zdobyte w 2012 roku w zakresie ekonomii społecznej pokazują, że powstaje wiele spółdzielni socjalnych na skutek działań Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, które są rozliczane z rezultatów. Jednak brakuje wsparcia dla powstałych

spółdzielni w ich funkcjonowaniu. W związku z tym, istnieje potrzeba wsparcia istniejących podmiotów ekonomii społecznej w ich bieżącej działalności.

Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu

Cel:

Upowszechnianie idei dziedzictwa kulturowego. Zachęcenie mieszkańców obszarów wiejskich do podejmowania działań na rzecz zachowania i promowania dziedzictwa kulturowego (w tym kulinarnego) i przyrodniczego wsi. Edukacja wytwórców produktów regionalnych zainteresowanych podjęciem lub rozwojem dodatkowej działalności.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	102
2.	Szkolenia	61
3.	Opracowania - <i>Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców</i>	7
4.	Pokazy	2

Tematyka ważniejszych szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Szkolenia					
1.	Kultywowanie tradycji kulinarnych regionu jako perspektywa jego rozwoju	I, II	11	176	pow. lipnowski, włocławski

Tematyka konkursów

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konkurs					
1.	Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów	II	1	80	Minikowo

Rezultaty:

Działania związane z zachowaniem dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu z jednej strony stanowią ważny element rozwoju obszarów wiejskich, z drugiej zaś są czynnikiem wpływającym na integrację mieszkańców tych terenów, jak również umożliwiają krzewienie lokalnej tożsamości. Regiony, na których kultywuje się tradycje kulinarne są znacznie

atrakcyjniejsze również pod kątem turystycznym. Ważnym czynnikiem jest również możliwość pozyskania dodatkowego źródła dochodu, szczególnie w sytuacji spadku opłacalności podstawowej produkcji rolniczej, na który narażeni są w szczególności właściciele niskotowarowych, niewyspecjalizowanych gospodarstw rolnych. W związku z powyższym Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w 2012 roku zrealizował szereg różnorodnych działań mających na celu zachęcenie mieszkańców obszarów wiejskich do podejmowania inicjatyw związanych z szeroko rozumianym dziedzictwem kulturowym.

Podstawowe znaczenie dla upowszechniania idei dziedzictwa kulturowego miały działania edukacyjne oparte zarówno na szkoleniach stacjonarnych jak i wyjazdowych. Zrealizowano cykl szkoleń pt. „Kultywowanie tradycji kulinarnych regionu jako perspektywa jego rozwoju”, w którym udział wzięło 176 uczestników. W ramach działalności Centrum Dziedzictwa Kulinarne i Turystyki Wiejskiej nie brak było również szkoleń ze ściśle określoną tematyką kulinarną, skierowanych do mieszkańców konkretnych regionów, czy też szkoleń mających na celu kultywowanie tradycji wielkanocnych jak i bożonarodzeniowych. Na wspomnianych szkoleniach poruszano, m.in. przygotowywanie regionalnych potraw z dyni, ziemniaka, gęsiny czy też mięsa kaczego.

Wydarzeniami organizowanymi cyklicznie, wpływającymi na promocję oraz zachęcającymi do propagowania dziedzictwa kulinarnego są konkursy przeprowadzane zarówno na szczeblu regionalnym jak i wojewódzkim. Wśród konkursów regionalnych można wymienić konkurs: „Od zakwasu do żurku kujawskiego” organizowany na terenie powiatu radziejowskiego, czy też „Czym Kujawska Chata Bogata” w powiecie aleksandrowskim. Natomiast do konkursu obejmującego zasięgiem całe województwo zaliczyć należy „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów. Tegoroczna XII edycja tego konkursu, zorganizowana podczas Targów Turystyczno-Ogrodniczych „Lato na wsi” cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Świadczy o tym między innymi duża liczba - 106 zgłoszonych do konkursu potraw i produktów.

Działania edukacyjne realizowane przez Ośrodek przyczyniają się również do rejestracji produktów na Liście Produktów Tradycyjnych. W 2012 r. specjaliści KPODR przygotowali 7 wniosków rejestrowych, dla takich produktów jak: „Masło wołoszewskie”, „Rosopita”, „Groch z kapustą”, „Wigilijna zupa z suszonych śliwek”, „Kluski z makiem”, „Kulis – kwas z czerwonych buraczków”, „Gzik”.

Podsumowanie:

Ubiegłoroczne działania wskazują, iż tematyka dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarnego cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem. Wynika to z możliwości promocji danego regionu, zwiększenia jego atrakcyjności turystycznej oraz możliwości pozyskania dodatkowych źródeł dochodu. Należy jednak poświęcić większą uwagę edukacji związanej z przepisami sanitarno-higienicznymi, aby pomóc lokalnym wytwórcom w kompleksowym opracowaniu procesów technologicznych związanych z przetwórstwem, które pozwolą im dostosować posiadaną infrastrukturę do wymogów weterynaryjno-sanitarnych, a w konsekwencji umożliwią legalną sprzedaż regionalnych, tradycyjnych i lokalnych produktów żywnościowych.

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi

Cel:

Edukacja ekologiczna rolników i przedstawicieli samorządów w zakresie obowiązującego prawa dotyczącego gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych. Edukacja rolników w zakresie dostosowania gospodarstwa rolnego do stawianych wymagań środowiskowych w gospodarce odpadowej, nawozowej i wodno-ściekowej.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	339
2.	Szkolenia	26
3.	Konferencje	1
4.	Opracowania - <i>Plany naprawcze dla gospodarstw</i>	120
5.	Pokaz kompostowania	8
6.	Lustracje w gospodarstwach	488

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Forum Ochrony Środowiska pt. -„Nowe zadania gmin wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”	II	1	141	Przysiek
Szkolenia					
1.	Wyroby azbestowe i ich usuwanie	I-IV	10	190	Teren woj. kuj.-pom.
2.	Gospodarka odpadami w świetle obowiązujących przepisów	I-IV	1	17	Włocławek
3.	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	I-IV	5	110	Teren woj. kuj.-pom.

Wydawnictwa

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Nakład
1.	Materiały konferencyjne ”Nowe zadania gmin wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”	II	450

Tematyka pokazów

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Pokazy					
1.	Zakładanie kompostowników - kompostowanie odpadów organicznych pochodzących z selektywnej zbiórki odpadów w gospodarstwie rolnym	II-III	8	120	Teren woj. kuj.-pom.

Rezultaty:

Duży nacisk na aspekty ochrony środowiska po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej zmusza mieszkańców obszarów wiejskich do podejmowania działań w zakresie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej, a także właściwego zagospodarowania odpadów ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych, w tym także azbestu.

Szereg obecnie prowadzonych inwestycji przez indywidualnych beneficjentów, zmusza ich do wyboru alternatywnych działań związanych z prawidłową gospodarką wodno – ściekową. Często jest to wybór pomiędzy przyłączeniem się do systemu kanalizacji zbiorczej a budową przydomowej oczyszczalni ścieków. Klienci zgłaszający się do Ośrodka poszukiwali informacji w zakresie doboru poszczególnych typów przydomowych oczyszczalni ścieków do ich indywidualnej inwestycji. W ramach tematu co roku Ośrodek współpracuje z kolejną grupą rolników zwracając uwagę na ochronę środowiska począwszy od zagrody wiejskiej. W tym roku opracowano 120 planów naprawczych dla indywidualnych odbiorców uwzględniając w nich wymogi kompleksowej ochrony środowiska w zagrodzie wiejskiej, udzielono 339 porad, które w głównej mierze dotyczyły bezpiecznego usuwania azbestu, zakładania przydomowych oczyszczalni ścieków, właściwego postępowania z odpadami, w tym organicznymi. Przeprowadzono 488 lustracji na miejscu w gospodarstwach rolnych, zorganizowano 8 pokazów kompostowania odpadów organicznych oraz zorganizowano 25 szkoleń stacjonarnych skierowanych do mieszkańców obszarów wiejskich oraz miejsko-wiejskich i szkolenie wyjazdowe. Dużym zainteresowaniem cieszyły się szkolenia z tematu związanego z bezpiecznym usuwaniem azbestu i możliwościami pozyskania do tego celu dofinansowania. W 2012 roku wzorem lat ubiegłych zorganizowano już kolejne Forum Ochrony Środowiska cieszące się coraz większym zainteresowaniem pt. „Nowe zadania gmin wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”, w którym udział wzięło 141 osób, głównie samorządowcy regionu kujawsko-pomorskiego, którzy otrzymywali odpowiedzi na zadane wcześniej trudne pytania zaproszonym przez Ośrodek specjalistom. Wydano materiały konferencyjne obejmujące zagadnienia poruszane podczas Forum. Działania te dofinansowane zostały ze środków KPODR, WFOŚiGW w Toruniu oraz sponsorów.

Podejmowane w 2012 roku zadania skierowane były nie tylko do rolników, indywidualnych beneficjentów, ale i do szerokiego grona przedstawicieli administracji samorządowej odpowiedzialnych za utrzymanie porządku w gminie, nadzorowanie właściwej gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami, w tym niebezpiecznymi. Realizowany temat propagowany był w licznych środkach masowego przekazu, tj. w wywiadach RTV i artykułach prasowych, a także w cyklicznym programie TV Bydgoszcz – EKOOPCJE, który realizowany był przy merytorycznej współpracy Ośrodka, a oceniony w 2010 roku przez Ministerstwo Środowiska jako najlepszy w kraju program z edukacji ekologicznej.

Podsumowanie:

Frekwencja podczas organizowanych szkoleń, konferencji dowodzi, że wzrasta zainteresowanie społeczeństwa sprawami związanymi z prawidłową gospodarką wodno-ściekową oraz usuwaniem azbestu, który został uznany za odpad szkodliwy, niebezpieczny. Zainteresowanie gospodarką wodno-ściekową oraz odpadami wynika z możliwości korzystania ze środków UE na ochronę środowiska oraz rozwiązania technologiczne do zastosowania w gospodarstwie m.in. przydomowe oczyszczalnie ścieków, postępowanie z odpadami niebezpiecznymi. Świadczy to o potrzebie prowadzenia doradztwa dla rolników. W ostatnim czasie największe zainteresowanie budzi znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, która stała się nowym wyzwaniem dla gmin. W temacie tym zaplanowane zadania zostały zrealizowane dodatkowo, ponieważ wynikały z potrzeb terenu. Zauważamy dużą potrzebę dalszych systematycznych działań edukacyjnych w tym temacie i we współpracy z samorządami oraz rolnikami.

Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów

Cel:

Ochrona bioróżnorodności poprzez reaktywację starych odmian drzew i krzewów owocowych.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	19
2.	Szkolenia	12
3.	Konferencja	1
4.	Lustracje w gospodarstwach	1

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Temat	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	Sady tradycyjne – znaczenie, pielęgnacja, zakładanie, sprzedaż bezpośrednia	III	1	50	Przysiek
Szkolenia					
1.	Zakładanie i pielęgnacja przydomowych sadów tradycyjnych	II, III	10	149	Brzuze Wiąg Osie Olszewka Żędowo Lisewo Kościełne Słupowiec Radłówek Pruszcz Lisewo
2	Pielęgnacja drzew w sadzie tradycyjnym	III	1	16	Mała Klonia

3	Tradycyjne odmiany w kolekcji starych odmian w Chrystkowie	III	1	27	Chrystkowo
---	--	-----	---	----	------------

Rezultaty:

Zachowane do dziś niewielkie sady lub pojedyncze już tylko drzewa – pozostałości dawnych ogrodów są często zaniedbane, nie przycinane, bywają porażone chorobami. Ważne jest podejmowanie prób ich utrzymania, pielęgnacji a czasami dla zachowania odmian rozmnażanie ich na silnie rosnących podkładkach.

KPODR w Minikowie w 2012r. realizował projekt współfinansowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu „Edukacja w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony krajobrazu na obszarach wiejskich związanych z ochroną i utrzymaniem sadów tradycyjnych. W ramach tego projektu przeprowadzono 10 szkoleń, połączonych z warsztatami praktycznymi.

Szkolenia dotyczyły problematyki ogólnej związanej z walorami użytkowymi oraz zarysem technik pielęgnacji tradycyjnych odmian drzew i krzewów owocowych. Uczestnicy mieli okazję zapoznać się z przyrodniczym znaczeniem ekosystemów starych sadów oraz strategiami ochrony bioróżnorodności w rolnictwie. Szkolenia połączone były z praktyczną nauką i doskonaleniem umiejętności sadzenia roślin sadowniczych oraz ich pielęgnacji w pierwszych latach po posadzeniu. Podsumowaniem projektu była konferencja w Przysieku, której tematyka przybliżyła uczestnikom możliwość sprzedaży bezpośredniej owoców jak i przetworów owocowych pochodzących z sadów tradycyjnych. Pokazane zostały zagrożenia w prowadzeniu sadu tradycyjnego, jak również metody ochrony przed chorobami i szkodnikami. Obok wykładów teoretycznych uczestnikom konferencji zaprezentowano sad z tradycyjnymi odmianami w Przysieku. Przedstawiono różne odmiany drzew owocowych oraz pokazano sposoby prawidłowego prowadzenia i cięcia drzewek.

Na zaplanowane w ramach realizacji tego zadania 29 porad zrealizowano 19, nie wykonano planowanej liczby lustracji, na które nie było zapotrzebowania.

Podsumowanie:

Podniesienie poziomu świadomości dotyczącej ochrony bioróżnorodności biologicznej ze szczególnym uwzględnieniem starych odmian drzew owocowych oraz nabycie umiejętności samodzielnego zakładania i prowadzenia przydomowych sadów tradycyjnych jest zadaniem realizowanym przez KPODR w Minikowie od kilku lat. Realizacja projektu umożliwia włączenie rolników indywidualnych oraz mieszkańców obszarów wiejskich do czynnej ochrony różnorodności biologicznej w ich gospodarstwach.

Temat jest interesujący pod względem przyrodniczym i powinien być kontynuowany w następnych latach.

Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska

Cel:

Edukacja i wypracowanie właściwych nawyków poprzez systematyczne kształtowanie proekologicznych postaw i zachowań mieszkańców obszarów wiejskich zmierzających do zahamowania procesu degradacji środowiska.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Porady	114
2.	Szkolenia	29
4.	Konferencje	1
5.	Lustracje w gospodarstwach	126

Tematyka ważniejszych konferencji i szkoleń

Lp.	Działanie	Termin (kwartał)	Liczba działań	Liczba uczestników	Miejsce realizacji
Konferencja					
1.	„Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej	IV	1	61	Minikowo
Szkolenia					
1.	„Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej	I - II	8	120	Teren woj. kuj.-pom.

Rezultaty:

Świadomość ekologiczna jest podstawą całej sfery postaw ekologicznych społeczeństwa w stosunku do środowiska.

Wiedza o środowisku i jego potencjalnych zagrożeniach, dostrzeganie zjawisk przyrodniczych oraz zdolność myślenia to elementy warunkujące działania na rzecz poprawy środowiska naturalnego. Degradacja środowiska wynikająca z niewłaściwego stosunku społeczeństwa wobec otaczającego środowiska, brak świadomości i wiedzy sprawia, że obecnie kładzie się nacisk na konieczność edukacji w tym zakresie.

W ramach zadania już po raz szesnasty zrealizowano wojewódzki program dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Toruniu pt. „Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”, poprzez kompleksowe działania związane z ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i socjalno-bytowego do środowiska. Program skierowany był do 120 gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie 8 gmin województwa kujawsko-pomorskiego. Założenia programu obejmują wiele działań m.in. szkolenia

realizowane przez pracowników PZDR, pokazy kompostowania, lustracje i konferencję o zasięgu wojewódzkim. W ramach realizacji powyższego tematu udzielono 114 porady, przeprowadzono 126 lustracji, zorganizowano 23 szkolenia stacjonarne i 6 szkoleń wyjazdowych oraz konferencję podsumowującą roczny program pt. „Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”. Oprócz konferencji, szkoleń, lustracji w ramach tematu dodatkowo zorganizowano 4 konkursy o zasięgu wojewódzkim: „Z ekologią na ty”, „Ekologizacja wsi”, „Ekologia i ochrona środowiska”, „Człowiek i środowisko”. Lustracje gospodarstw biorących udział w realizowanym programie przeprowadzone były w ramach wizyt w gospodarstwach uczestniczących w programie „Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”.

Duże zainteresowanie tematem, zarówno beneficjentów jak i władz samorządowych sprawiło, iż zaplanowane działania (szkolenia stacjonarne, wyjazdowe, lustracje) wykonane zostały ponad plan.

Podsumowanie:

Frekwencja podczas działań podejmowanych w ramach tego zadania świadczy o wzrastającej świadomości ekologicznej społeczeństwa, szczególnie wiejskiego, które poprzez zarządzanie zasobami przyrody, bezpośrednio ingeruje w kształtowanie środowiska naturalnego.

Zainteresowanie beneficjentów i przedstawicieli samorządów tą tematyką świadczy o potrzebie prowadzenia w dalszym ciągu procesu kompleksowej edukacji ekologicznej w zakresie ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej. Realizacja zadań w ramach powyższego tematu wpływa nie tylko na poprawę świadomości mieszkańców obszarów wiejskich, ale także na zmianę dotychczasowych nawyków, poprawę stanu sanitarnego i estetycznego wsi kujawsko – pomorskiej w zakresie ochrony środowiska.

Priorytet IV

Promowanie postępu
biologicznego, technologicznego
w produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych

Cel:

Do jednych z podstawowych zadań statutowych Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie należy upowszechnianie postępu rolniczego. Zadanie to jest realizowane m.in. poprzez organizowanie wystaw rolniczych, kolekcji roślin uprawnych, konkursów i olimpiad dla rolników, a także poprzez działalność wydawniczą i publicystyczną. O celowości organizacji imprez wystawienniczo-targowych świadczy ciągle duże zainteresowanie rolników i wystawców. Ponadto imprezy te są dodatkowym źródłem dochodu dla Ośrodka.

W Programie działalności KPODR w Minikowie na 2012 rok było zaplanowanych dwanaście imprez wystawienniczo-targowych, które zostały w całości zrealizowane. Łącznie we wszystkich imprezach uczestniczyło ponad 1658 wystawców i ponad 116,5 tysięcy zwiedzających.

Zestawienie imprez wystawienniczo – targowych w 2012 roku

Data	Miejsce	Nazwa imprezy	Liczba	
			wystawców	zwiedzających w tys.
31 marca	Przysiek	Jarmark Wielkanocny	160	3,5
13 maja	Minikowo	Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi”	286	23,0
2 -3 czerwca	Zarzewo	„Dni Otwartych Drzwi”	200	20,0
16-17 czerwca	Grubno	Kujawsko – Pomorskie Dni Pola	174	20,0
30 czerwca - 1 lipca	Minikowo	AGRO-TECH	445	35,0
		Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych		
12 sierpnia	Zarzewo	Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato	48	5,0
8 września	Przysiek	Barwy Lata – Dary Jesieni	150	6,0
19 września	Grubno	Kujawsko-Pomorski Dzień Kukurydzy	15	0,3
6 - 7 października	Minikowo	Jesienny Kiermasz Ogrodniczy	30	0,5
15 grudnia	Przysiek	Jarmark Adwentowy	120	2,5
ogółem			1628	115,8

Jarmark Wielkanocny Przysiek - 31 marca 2012 r.

Celem Jarmarku Wielkanocnego było propagowanie regionalnych produktów kulinarnych i ekologicznych, wyrobów rękodzieła i sztuki ludowej związanych z Wielkanocą. Jarmark finansowany był z III Schematu Pomocy Technicznej PROW 2007-2013, ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, a jego współorganizatorem był Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu.

W ramach Jarmarku odbył się Wojewódzki Konkurs Pisanek Wielkanocnych połączony z wystawą prac oraz pokazy wykonywania stroików świątecznych. W tym roku na konkurs przysłano 360 prac. Oprócz tego zorganizowany został kiermasz, na którym zaprezentowało się ponad 160 wystawców, m.in. z produktami lokalnymi i regionalnymi, ekologicznymi, rękodziełem, miodem, materiałem szkółkarskim i roślinami ozdobnymi.

Targi Turystyczno-Ogrodnicze „Lato na Wsi” Minikowo - 13 maja 2012 r.

Targi cieszyły się jak co roku dużym zainteresowaniem zwiedzających (23 tys.) i wystawców (286). Głównym celem tej imprezy była prezentacja tradycji kulturowych i walorów przyrodniczych województwa kujawsko-pomorskiego oraz działalności pozarolniczej.

Najliczniejszą grupę wystawców stanowili ogrodnicy (86), hodowcy zwierząt (84). Licznie reprezentowane były także instytucje i organizacje wspierające rolnictwo, gospodarstwa pasieczne, agroenergetykę itp. Tradycyjnie nie zabrakło reprezentantów powiatów, Kół Gospodyń Wiejskich, Lokalnych Grup Działania oraz gospodarstw ekologicznych, które zaprezentowały atrakcje turystyczne i kulinarne swoich regionów.

Jednym z konkursów, który cieszył się dużym zainteresowaniem był konkurs „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, na który zgłoszono 106 potraw i produktów.

Ponadto odbyło się podsumowanie plebiscytu Gazety Pomorskiej „Nasz Rolnik 2012” pod patronatem Ośrodka w Minikowie oraz Kujawsko-Pomorskiej Izby Rolniczej w Przysieku.

Po raz pierwszy w Minikowie odbyła się Krajowa Wystawa Szpiców i Psów Pierwotnych, której organizatorem byli: Polski Związek Kynologiczny O/Chojnice oraz Stowarzyszenie Miłośników Psów Zaprzęgowych „Sfora Nakielska”. Dodatkową atrakcją były również II Zawody Konne w Skokach przez Przeszkody, w których uczestniczyły 52 konie oraz VII Krajeńsko-Pałuckie Zawody Strażackie.

Okazała była wystawa zwierząt futerkowych, gołębi, kur i koników. Łącznie hodowcy zaprezentowali prawie 500 szt. zwierząt.

Targi objęte były patronatem honorowym Wojewody Kujawsko-Pomorskiego i Marszałka Województwa. Dofinansowane zostały przez Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Toruniu.

Dni Otwartych Drzwi w Zarzeczewie, Zarzeczewo - 2-3 czerwca 2012 r.

W imprezie uczestniczyło 200 firm i około 20 tys. osób. Oprócz wystawy odbyły się także pokazy pracy maszyn rolniczych, konkursy regionalne i inne atrakcje towarzyszące, a osoby odwiedzające targi miały możliwość zapoznania się z najnowocześniejszymi środkami do produkcji, porównania różnych ofert oraz skorzystania z doradztwa rolniczego. Patronat objął Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Wojewoda Kujawsko-Pomorski, a patronat medialny sprawowały Gazeta Pomorska, „Wieś Kujawsko-Pomorska”, Telewizja Kujawy, Radio Gra, Radio PIK. Duże zainteresowanie firm udziałem w targach, jak również masowy udział rolników wskazują na potrzebę organizowania tego typu imprez. Jest to atrakcyjna forma transferu nowości do szerokiej praktyki.

Kujawsko-Pomorskie Dni Pola w Grubnie, Grubno - 16-17 czerwca 2012 r.

Ideą tej imprezy jest przede wszystkim promocja postępu biologicznego w produkcji roślinnej. Zaprezentowano prawie 170 odmian roślin pochodzących z około 20 ośrodków hodowlanych i firm nasiennych. Odmiany prezentowanych gatunków zostały wysiane blokowo, co oznacza, że wszystkie rośliny miały podobne warunki rozwojowe i dawało to możliwość porównania poszczególnych odmian.

W ramach programu Dni Pola odbyły się pokazy pracy maszyn rolniczych i kalibracji opryskiwaczy. W sąsiedztwie pól demonstracyjnych zlokalizowane były stoiska firm hodowlano - nasiennych oraz producentów środków ochrony roślin i nawozów. Łącznie uczestniczyło 174 wystawców.

DNI POLA odbyły się na terenie Gospodarstwa Rolnego Janiny Madej. Współorganizatorami byli: Zespół Szkół CKP w Grubnie, Agro-Sieć Chełmno i Starostwo Powiatowe w Chełmnie. Patronat honorowy nad imprezą objął Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Tegoroczne DNI POLA odwiedziło około 20 tysięcy osób.

Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH, Minikowo - 30 czerwca- 1 lipca 2012 r.

Największą imprezą wystawienniczo-targową organizowaną przez KPODR w Minikowie przy współpracy z Uniwersytetem Technologiczno –Przyrodniczym w Bydgoszczy i DLG AgroFood są Międzynarodowe Targi Rolno-Przemysłowe AGRO-TECH, które zaliczane są do jednych z ważniejszych wystaw rolniczych w Polsce. Są też nielicznymi targami, na których Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z podległymi sobie agencjami i instytucjami organizuje zintegrowane stoisko informacyjno-promocyjne. Specjalnością AGRO-TECH-u jest technika rolnicza i mechanizacja produkcji zwierzęcej - 144 wystawców, którzy zajęli aż 75% powierzchni wystawowej netto. Drugą grupą pod względem wielkości zajmowanej powierzchni są firmy produkujące środki do produkcji rolnej (nawozy, środki ochrony roślin, pasze) – ok. 7%. Jeżeli chodzi o strukturę wystawców ze względu na siedzibę - to ok. 70% firmy pochodzi z województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, zachodniopomorskiego, wielkopolskiego, mazowieckiego i łódzkiego. Po raz pierwszy w targach uczestniczyło ok. 10% wystawców.

Na podstawie przeprowadzonych badań ankietowych, wśród firm i zwiedzających (około 500 ankiet) ponad 70 firm oceniło je jako dobre i bardzo dobre, natomiast zwiedzający ocenili je jeszcze wyżej – 83% ankietowanych dało ocenę pozytywną mimo niezwykle trudnych warunków pogodowych.

Integralną częścią targów - podobnie jak w latach ubiegłych była Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych, na której prawie 80 hodowców zaprezentowało około 500 sztuk zwierząt hodowlanych i użytkowych.

Na terenach wystawowych już po raz drugi zorganizowane było Centrum Hodowli i Nasiennictwa, jako wydzielony sektor, gdzie zlokalizowane były stoiska informacyjno-promocyjne czołowych polskich hodowli (13 ośrodków i firm hodowlano-nasiennych) oraz kolekcja roślin uprawnych (180 odmian) przygotowana przez Przedsiębiorstwo Nasienne ROLNAS. Ważnym elementem targów, cieszącym się dużym zainteresowaniem rolników są pokazy pracy maszyn organizowane przy współpracy z redakcją Rolniczego Przeglądu Technicznego. W tym roku

w pokazach brało udział 12 firm prezentujących 31 zestawów maszyn i ciągników. Dodatkową atrakcją pokazów było show starych ciągników zorganizowane przez Stowarzyszenie Miłośników Starych Ciągników Traktor i Maszyna.

W targach uczestniczyło 445 wystawców, w tym 80 hodowców zwierząt, a zwiedziło je około 35 tys. osób. Patronat honorowy nad targami objęli: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewoda Kujawsko-Pomorski i Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Targi AGRO-TECH otrzymały w tym roku nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w kategorii rolnictwo i obszary wiejskie oraz już po raz szósty „Targowego Lidera” w rankingu ogólnopolskiego magazynu rolniczego „Zagroda”.

Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato, Zarzeczewo - 12 sierpnia 2012

Celem imprezy jest popularyzacja spożywania miodu i zastosowania go w codziennej diecie, a także popularyzacja produktów pasiecznych i ich stosowania. Podczas Kujawsko-Pomorskiego Miodowego Lata zrealizowano 18 działań, w tym: pokaz odwirowywania miodu, pokaz wypieku piernika, pokaz przygotowywania dań z miodem, warsztaty rękodzielnicze, zabawy zręcznościowe dla dzieci, prelekcje, konsultacje z lekarzem na temat zastosowania produktów pszczelich w medycynie, konsultacje z kosmetyczką na temat zastosowania produktów pszczelich w kosmetyce, konsultacje z dietetyczką, konkurs na „Miód sezonu”.

W tegorocznym święcie uczestniczyło 48 wystawców, a Zarzeczewo odwiedziło w tym dniu ok. 5 tys. osób. Impreza była dofinansowana ze środków Regionalnego Biura Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (KSOW).

Kujawsko-Pomorski Dzień Kukurydzy, Grubno - 19 września 2012 r.

Ubiegłoroczna kolekcja odmian kukurydzy obejmowała 66 odmian w czterech blokach pokazowych. Prezentowała 66 mieszańców kukurydzy pochodzących z 10 ośrodków hodowlanych i firm nasiennych (HR Smolice, MHR Oddział Kobierzyce, Maisadour, Limagrain, Pioneer, Oseva, Euralis, KWS, Syngenta, CN Środa Śląska). Na poletkach wykorzystano zróżnicowane warianty ochrony roślin, firm: Bayer CropScience, BASF, Syngenta, DuPont, Organika-Sarzyna oraz różne programy nawozowe firm Intermag, Timac Agro i PPHU Bogdan.

W trakcie imprezy wygłoszony został referat prof. Zbigniewa Podkówki z UTP „Kukurydza rośliną uniwersalną”. Dodatkowym elementem imprezy był pokaz maszyn do zbioru kukurydzy przygotowany przez firmę Agro-Sieć Chełmno.

W imprezie uczestniczyło 45 wystawców, głównie hodowla roślin, a frekwencja wynosiła tysiąc osób.

Festyn „Barwy Lata, Dary Jesieni” Przysiek - 8 września 2012 r.

Festyn przeznaczony jest dla szerokiego kręgu odbiorców – rolników i gospodyń wiejskich, dzieci i młodzieży, lokalnych grup działania i mieszkańców miast. W ramach programu festynu odbyły się XVIII Krajowe Dożynki Ekologiczne i Święto Ziemiaka. W ramach targów żywności ekologicznej można było kupić produkty z gospodarstw i przetwórci ekologicznych z całego kraju, a także uzyskać poradę od przedstawicieli jednostek certyfikujących. Nagrody rzeczowe w konkursie ufundował

Regionalny Sekretariat Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Podczas dożynek ogłoszono również wyniki wojewódzkiego etapu konkursu „Najlepsze gospodarstwo ekologiczne”.

W tym roku po raz kolejny zorganizowano konkurs kulinarny „Ziemniak w tradycji kuchni Pomorza i Kujaw”. Nieodłącznym elementem Święta Ziemniaka jest test konsumentki na najsmaczniejszą odmianę – w tym roku okazała się nią odmiana Owacja, prezentowana przez Pomorsko-Mazurską Hodowlę Ziemniaka w Strzekęcinie, która zdobyła również tytuł najlepszej odmiany w ocenie ekspertów.

Festyn to również doskonała okazja do promocji wsi kujawsko-pomorskiej. Na dwunastu stoiskach Lokalne Grupy Działania prezentowały swoją ofertę turystyczną, produkty lokalne i tradycyjne, rękodzieło i rzemiosło, stroje ludowe. Zorganizowany był też kiermasz produktów lokalnych oraz degustacja tradycyjnych potraw.

Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza promowała wyroby z wieprzowiny w ramach Pikniku Mięsnego-Wieprzowina. Dużym zainteresowaniem cieszyła się wystawa drobiu ozdobnego i drobnego inwentarza, a także występy zespołów ludowych i konkursy dla publiczności.

Swoje stoiska miało 150 wystawców. Według szacunku organizatorów w imprezie uczestniczyło około 6 tys. osób.

Współorganizatorami festynu byli: Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich, Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND, Związek Rolników Ekologicznych, Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych Św. Franciszka z Asyżu SERCE EKOZIEMI, Stowarzyszenie EKO ŁAN, Starostwo Powiatowe w Toruniu, Urząd Gminy Zawieś Wielka, Kujawsko-Pomorska Izba Rolnicza.

Jesienny Kiermasz Ogrodniczy II Święto Gęsi na Krajnie Zawody Psich Zaprzęgów Minikowo 6 -7 października 2012 r.

Na terenach Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie odbyły się Międzynarodowe Zawody Psich Zaprzęgów o Puchar Polski i Europy. W zawodach wzięło udział prawie 100 zaprzęgów z całej Polski. Ponadto w niedzielę 7 października odbyły się Wyścigi Chartów o Puchar Starosty Nakielskiego, w których startowały 44 psy.

Atrakcją drugiego dnia było II Święto Gęsi na Krajnie. W ramach imprezy miała miejsce degustacja półgęsków oraz innych produktów z gęsiny, w tym także specjałów lokalnych. Swoje wyroby z gęsiny zaprezentowały Koła Gospodyń Wiejskich, głównie z powiatu nakielskiego.

W drugim dniu imprezy odbył się również Jesienny Kiermasz Ogrodniczy. Wystawcy zaproponowali ciekawą ofertę drzew, krzewów oraz cebul kwiatowych.

Jarmark Adwentowy Przysiek - 15 grudnia 2012 r.

Celem corocznego Jarmarku Adwentowego jest przypomnienie tradycji kulturowych związanych z okresem Świąt Bożego Narodzenia, prezentacja potraw regionalnych i rolnictwa ekologicznego.

Podczas Jarmarku Adwentowego rozstrzygnięto wyniki Wojewódzkiego Konkursu Szopek Bożonarodzeniowych, który odbył się w tym roku już po raz szósty. I tym razem nie zabrakło chętnych do zaprezentowania swoich umiejętności. Do konkursu zgłoszono 120 szopek, bardzo zróżnicowanych tak pod względem techniki wykonania, jak i wykorzystanych materiałów, wielkości

oraz walorów artystycznych. Komisja konkursowa pod przewodnictwem Bożeny Olszewskiej z Muzeum Etnograficznego w Toruniu dokonała oceny prac, przyznając nagrody i wyróżnienia. Autorzy zwycięskich prac otrzymali nagrody rzeczowe, ufundowane przez Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu. W imprezie uczestniczyło ok. 120 wystawców oferujących produkty i wyroby związane z tradycją Świąt Bożego Narodzenia. Liczba osób zwiedzających szacowana jest na 2500.

Poza planem Ośrodek był współorganizatorem Dnia Kukurydzy, który odbył się 12 września w Wieszczychach.

Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej

Cel:

Podstawowym celem organizowania konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej jest upowszechnianie przykładów nowoczesnego gospodarowania oraz zachęcanie rolników do ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. Konkursy stanowią element promocji najlepszych rolników i firm działających na rynku lokalnym. Liczny udział rolników w tych imprezach świadczy również o tym, że te prestiżowe wyróżnienia i nagrody wręczane uroczystie podczas imprez masowych są dla nich formą wyróżnienia za pracę i osiągnięcia. Konkursy organizowane przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie mają z reguły zasięg wojewódzki, a zwycięzcy niektórych z nich jak Agroliga, Farmer Pomorza i Kujaw, Bezpieczne Gospodarstwo są nominowani do finału krajowego.

Produkty

Nazwa konkursu / olimpiady	Termin	Współorganizator	Liczba uczestników
Bezpieczne Gospodarstwo Rolne (etap regionalny i wojewódzki)	kwiecień-maj	KRUS, PIP	80
Poznaję produkt ekologiczny	maj	WFOŚiGW	150
Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów	maj	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego	95
Agroliga 2012	maj-czerwiec	Redakcja Rolna TVP, Stowarzyszenie AgroBiznes Klub	12
Rolnik Farmer Roku 2012	maj-czerwiec	KPODR w Minikowie	12
Ekologia w domu i zagrodzie	czerwiec	WFOŚiGW	150
AGROWCZASY	czerwiec-wrzesień	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego	36
Konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne	czerwiec-październik	MRiRW, CDR Brwinów O/Radom	10
Ekologizacja wsi województwa kujawsko-pomorskiego	kwiecień-październik	WFOŚiGW	120
Wojewódzka Olimpiada Wiedzy Rolniczej (eliminacje powiatowe i finał)	październik-listopad	PZDR, KPODR w Minikowie	487

Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka

Cel:

Upowszechnianie aktualnej wiedzy rolniczej oraz wspieranie działalności doradczej i szkoleniowej.

Rezultaty:

Publikacje periodyczne i nieperiodyczne są jedną z form komunikacji i informacji rolniczej adresowanej do beneficjentów programów doradczych, uczestników konferencji i seminariów oraz dla doradców KPODR.

Wspierają one proces samokształcenia i zdobywania wiedzy przez rolników, mieszkańców wsi i doradców rolnych, a także upowszechniania postępu rolniczego. Na wielu seminariach, szkoleniach, a także podczas wystaw rolniczych, rolnicy wykazują duże zainteresowanie wydawnictwami, które są dla nich ważnym źródłem informacji i wiedzy.

Zestawienie zbiorcze wydanych publikacji, druków okolicznościowych w 2012 r.

Pozycja z Planu	Tytuł	Nakład	Uwagi
1. Wydawnictwa planowane		56.400	
A. Wydawnictwa periodyczne			
1	„Wieś Kujawsko-Pomorska” nr 127-138	38 000	miesięcznik
2	Biuletyn Internetowy Aktualności 22 numery	elektroniczne	dwutygodnik
	Obsługa , zamieszczanie materiałów informacyjno-promocyjnych i aktualizacja strony www KPODR		nie ujęty w planie
B. Wydawnictwa nieperiodyczne			
3	Uprawa pszenżyta w regionie kujawsko-pomorskim	1500	broszura
4	Budynki dla trzody (Z. Szemczak)	1.000	autor nie dostarczył tekstu
5	Kalibracja opryskiwacza polowego	2.000	broszura
6	Choroby ziemniaka – podstawowe zagrożenie dla plantacji nasiennych i towarowych	150	materiały konferencyjne
7	Forum Nasienne	400	materiały konferencyjne
8	Sposób na odbudowę arealu roślin strączkowych w Polsce	150	materiały konferencyjne
9	Gospodarka odpadami w świetle nowych przepisów prawnych	2.000	folder
10	Ekologiczne zagospodarowanie zagrody wiejskiej	2.000	broszura zmiana tytułu
11	Dary natury w ogrodzie przydomowym		nie przyznano środków z WFOŚiGW
12	Kalkulacje rolnicze	500	
13	Dni Otwartych Drzwi w Zarzeczewie katalog wystawców	5.000	
14	Kujawsko-Pomorskie DNI POLA	1.200	
15	Informator Dzień kukurydzy		odstąpiono od wydania
16	Katalog Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych	1.000	
17	Katalog Targów Lato na Wsi	500	
18	Katalog AGRO-TECH	1.500	
2. Wydawnictwa wydane poza planem		20.370	
19	Przyzagrodowy chów gęsi	500	materiały konferencyjne
20	Przyzagrodowy chów gęsi	2.000	ulotka-składanka
21	Odnawialne źródła energii oraz oszczędzanie ciepła i elektryczności	1500	broszura

22	Ewidencja zabiegów ochrony roślin	2.000	broшура
23	III Zjazd sadowników woj. kujawsko-pomorskiego	200	materiały konferencyjne
24	Normy i wymogi wzajemnej zgodności dla gosp. ubiegających się o płatności bezpośrednie	5.170	materiały konferencyjne
25	Podatek VAT w rolnictwie	1.000	broшура
26	Bartnictwo i pszczelarstwo w zbiorach Józefa Bondarczyka	1.000	broшура
27	Zakładamy sad	2.000	broшура
28	Laureaci konkursu AGRO-wczasy	500	broшура
29	II Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej	150	materiały konferencyjne
30	Niebezpieczny azbest	2.000	folder
31	Forum Ochrony Środowiska „Nowe zadania gmin wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach”	350	materiały konferencyjne
32	Zapraszamy na ziemię dobrzyńska	2.000	publikacja z 2011 r.
3. Materiały promocyjne na imprezy rolnicze, konferencje i szkolenia		37.720	
33	zaproszenia, , teczki, ulotki, certyfikaty, inne druki	17.220	
34	plakaty	5.500	
35	ulotki i foldery, certyfikaty, świadectwa, karty okolicznościowe i inne druki	15.000	
4. Wydawnictwa drukowane usługowo		12.660	
36	Dwutygodnik „BAZA” nr, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221	11.200	ASAS
37	Gazeta regionalna	150	ASAS
38	Kiermasz produktów tradycyjnych (plakat)	200	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
39	Książka leczenia pszczół (broшура)	150	Regionalny Związek Pszczelarzy w Toruniu
40	Prowadzenie pasiek metodami ekologicznymi (mat. szkol.)	60	
41	XX Forum Pszczelarzy materiały konferencyjne	500	
42	50 lat SIT Spoż w Toruniu (zaproszenie)	200	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
43	Najlepszy produkt spożywczy Pomorza i Kujaw (zaproszenie)	200	Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Podsumowanie:

W Programie działalności KPODR w Minikowie na 2012 r. w zadaniu 3 Wydawnictwa i Publikacje zapisano do realizacji 18 publikacji - wykonano 15. Nie wykonano w poz. 4, 11, 15. Poza planem wydano 14 tytułów poz. 19-32, co wynikało z zatwierdzonych projektów, organizowanych konferencji i potrzeb bieżących Ośrodka jak np. działania informacyjno-promocyjne świadczonych usług, podatku VAT itp.

Łączny nakład wydanych publikacji i materiałów informacyjno-promocyjnych 127.150 egz. Największą pozycją wydawniczą jest miesięcznik „Wieś Kujawsko-Pomorska” drukowany w nakładzie 38.00 tysięcy (3.200 egz. miesięcznie). Od 2012 roku wydawany w pełnym kolorze i drukowany na zlecenie w ramach ogłoszonego przetargu przez zakład poligraficzny w Łomży. Należy nadmienić, że ten periodyk za 2011 rok został po raz kolejny wyróżniony - II nagroda w ogólnopolskim konkursie na „Najlepsze wydawnictwo ODR”. W ciągu całego roku opublikowano 354 artykuły, w tym autorstwa specjalistów i doradców Ośrodka 287 i 67 przez autorów zewnętrznych. Część artykułów jest zamieszczana w „Przeglądzie Rolniczym” - gazeta rolnicza

wydawana w nakładzie 37 tys. egz. Przegląd ten jest kolportowany nieodpłatnie na terenie woj. kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, zachodnio-pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i częściowo wielkopolskiego.

Na 18 pozycji z Programu działalności KPODR w Minikowie na 2012 rok wykonanych zostało 15 w nakładzie 56.400.

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Cel:

Wzmocnienie efektu działań doradczych, integracja podmiotów działających na rzecz rolnictwa i obszarów wiejskich.

Produkty

Lp.	Działanie	Liczba
1.	Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	123
2.	Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	50
3.	Udział w komisjach klęskowych	328
4.	Udział w komisjach konkursowych	113
5.	Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	221
6.	Inne	282

Rezultaty:

W 2012 roku KPODR w Minikowie angażował się, jak co roku, w organizację szeregu imprez o charakterze lokalnych - 173 oraz uczestniczył w licznych komisjach i posiedzeniach samorządów lokalnych - 662.

Część III.
Zestawienie realizowanych zadań
według rodzajów działalności

I. Działalność oświatowa

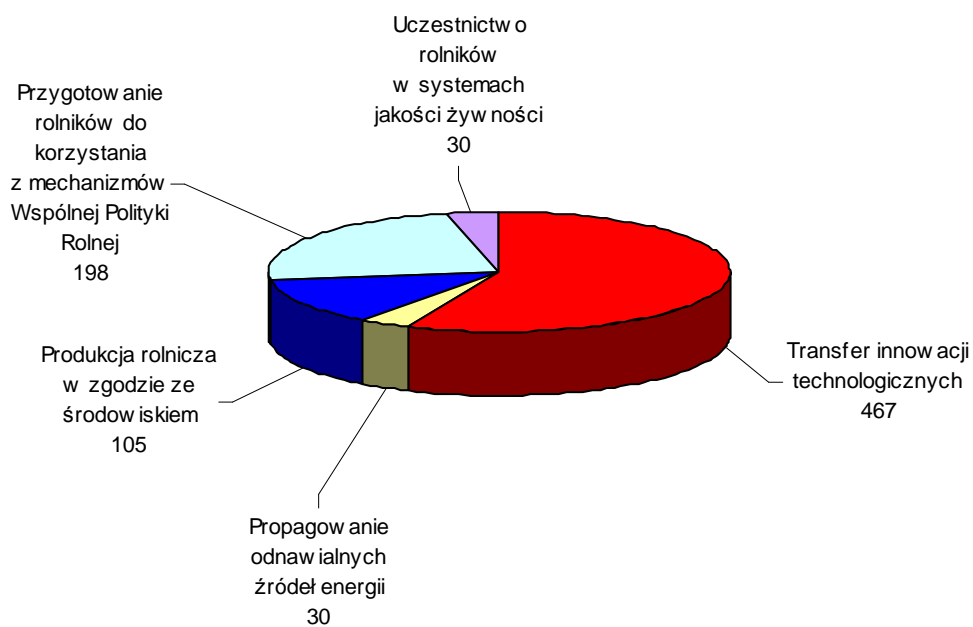
Działalność szkoleniowa

Grupy tematyczne	PZDR		Działy merytoryczne		KPODR Razem	
	Liczba	Liczba uczestników	Liczba	Liczba uczestników	Liczba	Liczba uczestników
Konferencje	-	-	34	3033	34	1 700
Szkolenia	1 109	24 053	150	2998	1 259	26 885

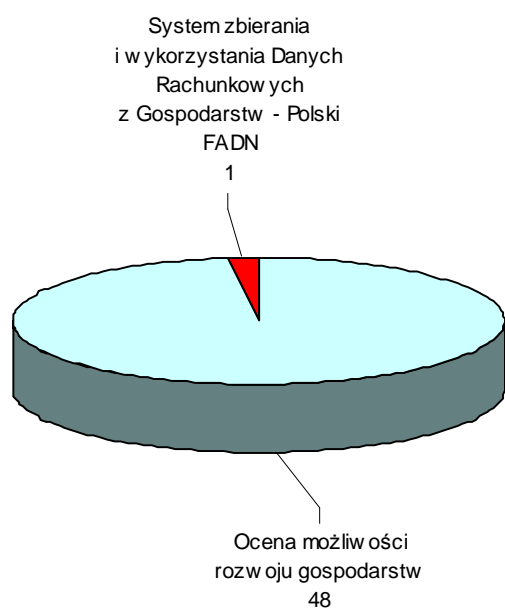
Liczba szkoleń z podziałem na źródła finansowania

Źródła finansowania	PZDR	Działy merytoryczne	KPODR Razem
Działalność statutowa	661	141	802
Projekt	207	44	251
Opłatność uczestników	231	14	245
Finansowanie zewnętrzne	77	26	103

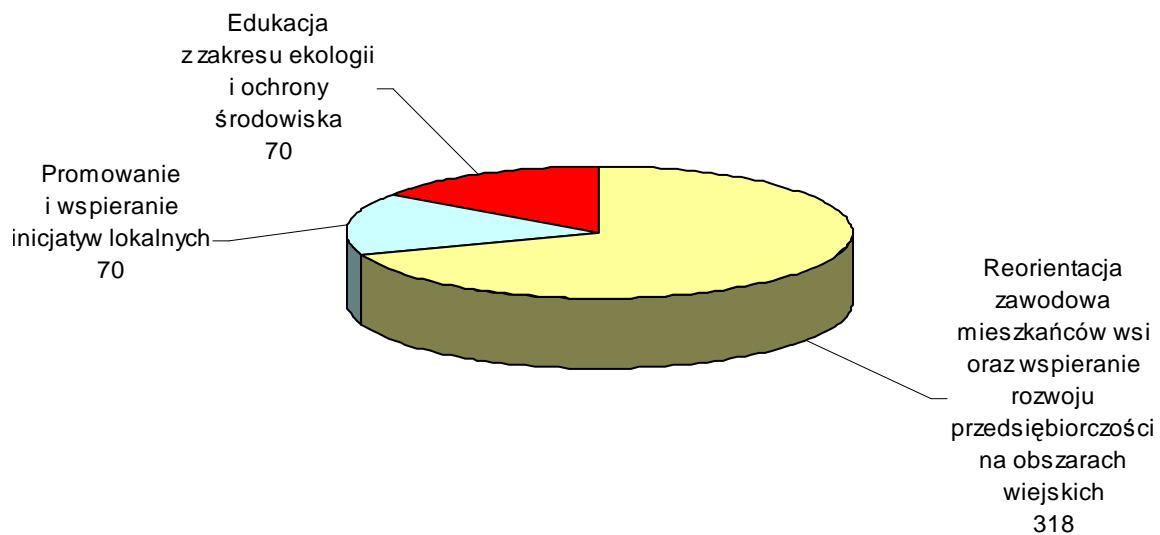
Priorytet I-szkolenia zorganizowane

Priorytet II-szkolenia zorganizowane

Priorytet III-szkolenia zorganizowane

2. Usługi wykonane przez pracowników KPODR w Minikowie

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim																						
Program 1. Transfer innowacji technologicznych																						
Działania	Liczba zadań ogółem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR	
Zadanie 1. Wprowadzenie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej																						
Porady	3950	55	478	204	252	134	236	132	173	56	130	65	118	166	165	92	81	90	214	146	2987	
Szkolenia	290	7	10	14	15	18	10	13	10	6	8	18	14	9	28	13	19	9	29	8	258	
Konferencje	22																				0	
Opracowania	Plan nawozowy (bez OSN)	6		1				1									2		1		5	
	Wyliczenie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	10													2		1	2		2	7	
	Wniosek o dopłatę do materiału siewnego	497	43	18	9	8	63	16	45	18	24	6	17	19	35	30	25	31	39	9	38	493
	Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej	1													1							1
	Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNES 1, AGNES 2	200			21			19	29		1	75		2	3	45		5				200
Inne	55								3				1		9		41				54	
Pokazy:	Pracy maszyn do produkcji roślinnej	3							1				1								2	
	Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej	6										6									6	
	Profilaktyki i utrzymania zwierząt	1																			0	
	Inne	9							2			6									8	
Pomiar GPS	4					1	1		1											1	4	
Poletka demonstracyjne	259																				-	
Lustracje	1875	18	64	174	107	67	18	83	78		58	12	43	3	312	48	136	33	122	4	1380	
Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej																						
Szkolenia	2																				-	
Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych																						
Szkolenia	153	5	10	2	8	6	13	9	4	1	4	2	10	7	18	15	12	5	2	9	142	

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim							
Program 1. Transfer innowacji technologicznych							
Działania	Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PM	Zadania wykonane przez Działy
Zadanie 1. Wprowadzenie innowacji technologicznych w produkcji roślinnej i zwierzęcej							
Porady	3950	961		1		1	963
Szkolenia	290	32					32
Konferencje	22	22					22
Opracowania:	<i>Plan nawozowy (bez OSN)</i>	6	1				1
	<i>Wyliczenie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne</i>	10	3				3
	<i>Wniosek o dopłatę do materiału siewnego</i>	497	4				4
	<i>Wniosek o zwrot akcyzy paliwowej</i>	1					-
	<i>Wniosek o dopłatę do materiału siewnego AGNES 1, AGNES 2</i>	200					-
	<i>Inne</i>	55	1				1
Pokazy:	<i>Pracy maszyn do produkcji roślinnej</i>	3	1				1
	<i>Pracy maszyn do produkcji zwierzęcej</i>	6					-
	<i>Profilaktyki i utrzymania zwierząt</i>	1	1				1
	<i>Inne</i>	9	1				1
Pomiar GPS	4						-
Poletka demonstracyjne	259	259					259
Lustracje	1875	494				1	495
Zadanie 2. Upowszechnianie innowacji technicznych w ramach Centrum Techniki Rolniczej							
Szkolenia	2	2					2
Zadanie 3. Prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych							
Szkolenia	153	5				6	11

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 2.: Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Działania	Liczba zadań ogółem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR
Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej																					
Porady	251	10	4	17	1	5		35	30	4	4	7	20	6	4	11	15	1	23	8	205
Szkolenia	28		1			1		1	2		1		3	1	1	1			3		15
Konferencje	2																				-

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem.

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych

Porady	1974	36	43	76	100	130	86	133	65	54	101	86	94	99	71	117	169	48	151	122	1781	
Szkolenia	63	3	3	3		2	3		4	2	1	6	5	4	4	7	1		14		62	
Opracowania	<i>Opracowanie planu i/ lub wniosku</i>	3680	138	183	150	153	106	187	181	75	137	253	330	193	148	122	268	296	62	352	138	3472
	<i>Korekta planu i/ lub wniosku</i>	680	20	7	12	5	9	10	50	10	9	24	192	6	34	23	1	16	49	11	130	618
	<i>Dokumentacja przyrodnicza</i>	37															1			36		37
	<i>Plan nawozowy</i>	2227	79	83	50	105	29	112	68	25	127	113	312	97	121	45	159	183	85	199	123	2115
<i>Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym</i>	4	1		1				1												1	4	
Lustracje	258		8	25	1	11	32	34	3		8	23				45	49	9	2	3	253	
Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)																						
Porady	152	15		10	47			15				25			33					3	148	
Szkolenia stacjonarne	42	10		2	7			3				10			3				5		40	
Opracowania: Plany nawozowe i inne	10											4			6						10	
Lustracje	37	5	2	2				13							13						35	

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 2.: Propagowanie odnawialnych źródeł energii

Działania	Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PM	Zadania wykonane przez Działy
Zadanie 1. Wykorzystanie surowców rolniczych oraz źródeł naturalnych w pozyskiwaniu energii odnawialnej							
Porady	251	45		1			46
Szkolenia	28	13					13
Konferencje	2	2					2

Program 3. Produkcja rolnicza w zgodzie ze środowiskiem

Zadanie 1. Pomoc rolnikom w realizacji lub wdrażaniu działania „Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych” w gospodarstwach rolnych

Porady	1974	162		5	25	1	193	
Szkolenia	63	1					1	
Opracowania	<i>Opracowanie planu i/ lub wniosku</i>	3680	171		8	12	17	208
	<i>Korekta planu i/ lub wniosku</i>	680	42		2	4	14	62
	<i>Dokumentacja przyrodnicza</i>	37						
	<i>Plan nawozowy</i>	2227	85		5	11	11	112
	<i>Prowadzenie rejestru działań agrotechnicznych związanych z programem rolnośrodowiskowym</i>	4						-
Lustracje	258	5					5	

Zadanie 2. Doradztwo dla rolników gospodarujących na obszarach objętych Dyrektywą Azotanową (OSN)

Porady	152	4					4
Szkolenia	42	2					2
Opracowania: Plany nawozowe i inne	10						-
Lustracje	37	2					2

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Działania		Liczba zadań ogółem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR	
Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych																							
Porady		1588	56	66	101	36	119	78	125	83	20	131	35	101	45	108	74	55	30	57	114	1434	
Szkolenia		54	2	4	2	2	4	4	4	4	2	4	1	5	2	2	2	2	2	2	3	53	
Konferencje		1																				-	
Opracowania:	<i>Ułatwienie startu młodym rolnikom</i>	18			1				2	4		7			2		1					17	
	<i>Modernizacja gospodarstw rolnych</i>	230	7	2	11	1	7	6	4	10	12	25	12	11	6	14	16	18	16	12	14	204	
	<i>Korekta planu i/ lub wniosku do działań PROW na zlecenie klienta</i>	23			5	6			1	1	1		1	1	3					1	1		21
	<i>Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne</i>	6								2	2				2								6
	<i>Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej</i>	2																				1	1
	<i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	1												1									1
	<i>Przywracanie potencjału produkcji rolnej</i>	26			2				1	1						7		2			13		26
<i>Inne</i>	126			43					4	5		3			60			1				116	
Lustracje		102		1	15	1	11	15	2			3					1				42	91	
Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)																							
Porady		1134	35	54	132	5	19	85	89	96	11	43	32	77	22	154	75	52	45	14	36	1076	
Szkolenia		61	4	3	1	1	2	4	6	8		6	10	4		5		5	1	1		61	
Opracowania:	Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wniossek	690	30	24	10	24	20	47	32	47	21	35	67	34	19	94	14	61	26	15	46	666	
	Plan dostosowanie gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP/Dobrej kultury rolnej	8						1			1	1									2	5	
	Raporty z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	632	32	35	8	12	14	40	26	26	41	40	60	16	30	84	3	52	18	26	34	597	
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów		317	15	13	1	12	7	23	13	22	5	16	26	15	13	37	21	34	6	7	20	306	
Lustracje		1358	53	66	45	76	19	64	64	44	71	63	81	42	72	201	54	155	25	36	55	1286	

Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych																					
Porady	1287	42	31	110		113	4	119	60	21	48		1	5	423	15	28	33	41	113	1207
Szkolenia	68	1	12	2	3	1	5	8	6		4				10	8		2		6	68
Opracowania: Wnioski obszarowe	11502	789	523	728	564	568	434	747	706	274	650	1026	363	289	874	590	417	325	855	487	11209
Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych																					
Porady	136	3		7		1		2	19				14		1		2			2	51
Szkolenia	14								1				1		1	2					5
Opracowania:	Plan działania grupy producentów rolnych (plan marketingowy)	3																			-
	Zmiana planu działania + wniosek o zmianę planu działania grupy producentów rolnych	2																			-
	Zmiana planu dochodzenia do uznania grup owocowo-warzywnych	9																			

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim																					
Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności																					
Działania	Liczba zadań ogółem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR
Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji																					
Porady	46			6		1		11					4								22
Szkolenia	5							2					1				1				4
Konferencje	1																				-
Lustracje	3					2		1													3
Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności																					
Porady	104	3	1	13		1		6	13		23				7	3	1				71
Szkolenia	22					1			2		5	1									9
Konferencje	2																				-
Lustracje	45	1						1			17										19

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 4. Przygotowanie rolników do korzystania z mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej

Działania		Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PM	Zadania wykonane przez Działy
Zadanie 1. Edukacja rolników w zakresie działań PROW 2007-2013 i wsparcie ich w pozyskiwaniu środków finansowych								
Porady		1588	59	31	64			154
Szkolenia		54			1			1
Konferencje		1			1			1
Opracowania:	<i>Ułatwienie startu młodym rolnikom</i>	18	1					1
	<i>Modernizacja gospodarstw rolnych</i>	230	7	11	2		6	26
	<i>Korekta planu i/ lub wniosku do działań PROW na zlecenie klienta</i>	23	1	1				2
	<i>Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne</i>	6						-
	<i>Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej</i>	2		1				1
	<i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	1						
	<i>Przywracanie potencjału produkcji rolnej</i>	26						
	<i>Inne</i>	126	9		1			10
Lustracje		102	11					11
Zadanie 2. Przekazywanie rolnikom informacji w zakresie wprowadzania zasady wzajemnej zgodności (cross compliance)								
Porady		1134	56	1	1			58
Szkolenia		61						-
Opracowania:	Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	690	19	1			4	24
	Plan dostosowanie gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP/Dobrej kultury rolnej	8	3					3
	Raporty z oceny dostosowania gospodarstwa rolnego do minimalnych norm i wymogów wzajemnej zgodności i BHP	632	33				2	35
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów		317	9				2	11
Lustracje		1358	68				4	72
Zadanie 3. Doradztwo dla rolników składających wnioski o płatności do gruntów rolnych								
Porady		1287	62	1	16	1		80
Szkolenia		68						-
Opracowania: Wnioski obszarowe		11502	170	60	39	7	17	293
Zadanie 4. Wspieranie rolników w organizowaniu grup producentów rolnych								
Porady		136	85					85
Szkolenia		14	9					9

Opracowania:	Plan działania grupy producentów rolnych (plan marketingowy)	3	3					3
	Zmiana planu działania + wnioski o zmianę planu działania grupy producentów rolnych	2	2					2
	Zmiana planu dochodzenia do uznania grup owocowo-warzywnych	9	9					9

Priorytet I. Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych w województwie kujawsko-pomorskim

Program 5. Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności

Działania	Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PM	Zadania wykonane przez Działy
Zadanie 1. Upowszechnianie wśród rolników wiedzy i nabywanie umiejętności stosowania integrowanych metod produkcji							
Porady	46	24					24
Szkolenia	5	1					1
Konferencje	1	1					1
Lustracje	3						-
Zadanie 2. Propagowanie ekologicznych metod produkcji żywności							
Porady	104	1				32	33
Szkolenia	22					13	13
Konferencje	2					2	2
Lustracje	45					26	26

Priorytet II: Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Działania	Liczba zadań ogółem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR
-----------	---------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----------------------------

Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej

Porady	2155	136	92	111	99	104	94	91	83	33	176	58	39	48	93	99	75	55	153	86	1725
Szkolenia	25	2		3	2		3	2	1	1	2	1	2		3	1		2			25
Konferencje	1																				-
Opracowania: Agrokoszty	27																				-

Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych

Porady	977	24	39	74	30	36	40	56	80	19	45	74	51	5	100	50	27	37	25	33	845	
Szkolenia	22	3	2	2		2				2		1	2	2	3		1	1	1		22	
Opracowania:	Plany inwestycji	648	15	20	23	38	26	29	43	37	23	31	57	21	24	39	20	27	34	37	62	606
	Wnioski o kredyty bankowe (w tym szacunki i kalkulacje)	16										14		1								15
	Analizy ekonomiczne (w tym szacunki i kalkulacje)	150																		1	1	2
	Prowadzenie ewidencji VAT	1435	17	6	115	2	17			1		75	113	125	2	121			1	268	39	902

Program 2. System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Szkolenia	1																				-
Prowadzenie ksiąg FADN	1199	56	40	70	70	44	56	42	40	30	60	44	20	30	72	40	52	34	60	36	896
Wizyty w gospodarstwach	7199	336	240	420	420	264	336	252	240	180	360	264	120	180	432	240	312	204	360	216	5376
Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportu	1200	56	40	70	70	44	56	42	40	30	60	44	20	30	72	40	52	34	60	36	896
Lustracje	337																				-

Program 3. System informacji rolniczej

Zadanie 1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej

Informacja rynkowa	13																				-
Cotygodniowe notowania targowiskowe	1184	52	52	404	52	52	52	52	52	52		52	52			52	52	52	52	52	1184
Cotygodniowe notowania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	272		52			52	52						52						12		220
Kwartalne notowania cen środków do produkcji	68	4	4	4		4	4	4	4	4	4	4	4		4	4	4	4	4	4	68
Kwartalne notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie	160	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	152
Analiza kształtowania się relacji cen	6																				-
Ankieta gospodarstwa rolnego SGH	801	40	50	40	42	41	48	41	49	40	40	40	42	44	40	42	41	40	41	40	801

Priorytet II: Podnoszenie poziomu zarządzania gospodarstwem rolnym

Program 1. Ocena możliwości rozwoju gospodarstw

Działania	Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PM	Zadania wykonane przez Działy
Zadanie 1. Analiza dochodów i kosztów działalności rolniczej							
Porady	2155	40	374	3		13	430
Szkolenia	25						-
Konferencje	1		1				1
Opracowania: Agrokoszty	27		27				27
Zadanie 2. Sporządzanie opracowań i analiz ekonomicznych							
Porady	977	3	122	3		4	132
Szkolenia stacjonarne	22						
Opracowania:	<i>Plany inwestycji</i>	648	4	35	3		42
	<i>Wnioski o kredyty bankowe</i>	16		1			1
	<i>Analizy ekonomiczne(w tym szacunki i kalkulacje)</i>	150		148			148
	<i>Prowadzenie ewidencji VAT</i>	1435		533			533

Program 2. System zbierania i wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych - Polski FADN

Zadanie 1. Prowadzenie rachunkowości w ramach systemu Polski FADN

Szkolenia	1		1				1
Prowadzenie ksiąg FADN	1199	20	271			12	303
Wizyty w gospodarstwach	7199	120	1631			72	1823
Wprowadzanie danych do komputera i generowanie raportu	1200	20	272			12	304
Lustracje	337		337				337

Program 3. System informacji rolniczej

Zadanie 1. Gromadzenie i upowszechnianie rolniczej informacji rynkowej

Informacja rynkowa	13		13				13
Cotygodniowe notowania targowiskowe	1184						-
Cotygodniowe notowania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi	272		52				52
Kwartalne notowania cen środków do produkcji	68						-
Kwartalne notowania cen nawozów mineralnych dla CDR w Brwinowie	160		8				8
Analiza kształtowania się relacji cen	6		6				6
Ankieta gospodarstwa rolnego SGH	801						-

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Działania	Liczba zadań ogółem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR
Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku																					
Porady	164	8	1	4	5	4	33	7	14			4	10	2	9		22	2	5	9	139
Szkolenia	36	1		5		1			1			2	1		8		7	3	5		34
Konferencje	1																				-
Lustracje	98	2				3		2	3			2		2	4		15	1		6	40
Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich																					
Porady	65	1			6	3		2	10					5	11	1	10	2	8	6	65
Szkolenia	61	1	1	2	3	6			3	2	5	4	1	3	2		6	2	9	6	56
Pokazy	3																				-
Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu																					
Porady	1933	81	92	97	73	88	94	104	107	107	126	73	133	73	108	83	73	78	117	74	1781
Szkolenia	175	6	9	10	6	5	7	9	8	5	7	6	4	4	11	9	7	5	12	9	140
Konferencje	1																				-
Opracowania:	<i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	34		3	3		2	6	2			1			5	2	2			6	32
	<i>Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw</i>	8		2	1								1		1					1	6
	<i>Indywidualne Plany działania (w ramach reorientacji zawodowej)</i>	1379	72	72	74	72	72	72	72	72	72	72	72	81	36	72	72	72	72	108	1379
	<i>Raporty sytuacji na lokalnym rynku pracy (aktualizacje)</i>	228	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
<i>Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej</i>	912	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	48	24	48	48	48	48	72	912
Lustracje	57				54			3													57
Kursy	44																				-

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich																					
Działania	Liczba zadań ogółem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR
Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych																					
Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego																					
Porady	40	4		5		6			15			2					2		1	1	36
Szkolenia	9								3					1					1		5
Pokazy	2																				-
Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu																					
Porady	102	4		1	1	8	6	6	14	3		9		3		1	2	1	36		95
Szkolenia	61	2	1	2	2	3	2	3	12	1	2	1	3	1	1		1	5	7	7	56
Opracowania:	Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	7	2									5									7
Pokazy	2	1																			1

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich

Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska

Działania	Liczba zadań ogółem	AK.	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR
Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi																					
Porady	339	33		3		2	1	12	53	30		34	5		30	30	39		30	1	303
Szkolenia	26	3		2					3	3		8	1	1	2	2			1		26
Konferencje	1																				-
Pokaz kompostowania	8	1							1	1		1			1	1	1		1		8
Lustracje	488	45						8	49	50		46	2		51	65	30		45		391
Opracowania:	Plan naprawczy dla gospodarstw	120	15						15	15		15			15	15	15		15		120
Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sądów																					
Porady	19						1	1	5			5			2		3	1		1	19
Szkolenia	12					1		2			3		1		4		1				12
Konferencje	1																				-
Lustracje	1							1													1
Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska																					
Porady	114	1		6		2		7	8	1					2	6	1		56	1	91
Szkolenia	29							2	2				1	2		1	2		6		16
Konferencje	1																				-
Lustracje	126	1				1		3	2			3		26		5	15				56

Priorytet III. Wielofunkcyjny zrównoważony rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich							
Program 1. Reorientacja zawodowa mieszkańców wsi oraz wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich							
Działania	Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PM	Zadania wykonane przez Działy
Zadanie 1. Wspieranie rozwoju agroturystyki i turystyki wiejskiej oraz promowanie wsi jako atrakcyjnego miejsca wypoczynku							
Porady	164			25			25
Szkolenia	36			2			2
Konferencje	1			1			1
Lustracje	98			58			58
Zadanie 2. Rozwój rękodzielnictwa szansą różnicowania dochodów na obszarach wiejskich							
Porady	65						
Szkolenia	61			5			5
Pokazy	3			3			3
Zadanie 3. Doradztwo i edukacja mieszkańców wsi w zakresie reorientacji zawodowej oraz pozyskiwania pozarolniczych źródeł dochodu							
Porady	1933		1	151			152
Szkolenia	175			35			35
Konferencje	1			1			1
Opracowania:	<i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej</i>	34		1	1		2
	<i>Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw</i>	8		1	1		2
	<i>Indywidualne Plany działania (w ramach reorientacji zawodowej)</i>	1379					-
	<i>Raporty sytuacji na lokalnym rynku pracy (aktualizacje)</i>	228					-
<i>Dyżury w Biurze Reorientacji Zawodowej</i>	912						-
Lustracje	57						-
Kursy	44			44			44

Priorytet III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich							
Działania	Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PM	Zadania wykonane przez Działy
Program 2. Promowanie i wspieranie inicjatyw lokalnych							
Zadanie 1. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich jako liderów rozwoju lokalnego							
Porady	40			4			4
Szkolenia	9			4			4
Pokazy	2			2			2
Zadanie 2. Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz tradycji kulinarnych regionu							
Porady	102			7			7
Szkolenia	61			5			5
Opracowania:	Przygotowanie dokumentacji dla produktów i wytwórców	7					-
Pokazy	2			1			1

Priorytet III. Wielofunkcyjny, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich**Program 3. Edukacja z zakresu ekologii i ochrony środowiska**

Działania	Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PM	Zadania wykonane przez Działy
Zadanie 1. Gospodarka wodno-ściekowa oraz postępowanie z odpadami, w tym niebezpiecznymi							
Porady	339			1	35		36
Szkolenia	26						-
Konferencje	1				1		1
Pokaz kompostowania	8						-
Lustracje	488	1			96		97
Opracowania:	Plan naprawczy dla gospodarstw	120					-
Zadanie 2. Promocja tradycyjnych sadów							
Porady	19						-
Szkolenia	12						-
Konferencje	1	1					1
Lustracje	1						-
Zadanie 3. Kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego sprzyjających ochronie środowiska							
Porady	114	1		3	19		23
Szkolenia	29				13		13
Konferencje	1				1		1
Lustracje	126				70		70

Priorytet IV. Promowanie postępu biologicznego, technologicznego produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Działania	Liczba zadań ogółem	AK	BR	BY	CH	GD	GR	IN	LI	MG	NA	RA	RY	SE	SW	TR	TU	WA	WL	ZN	Zadania wykonane przez PZDR
Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych																					
Impreza wystawienniczo-targowa	12												1								1
Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej																					
Konkursy	42	2		3		1			1	1		1			1	1	1		3		15
Olimpiady	20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	18
Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka																					
Audycja RTV	77							2							1		2			1	6
Artykuły w wydawnictwach KPODR	471	11	10	11	10	9	11	12	20	7	5	4	7	19	5	8	4	6	4		163
Artykuły w wydawnictwach obcych	108	3						1	1	4		7	1	3	3	6	6	1	3		39
Opracowanie autorskie (brozury, ulotki, katalogi)	29																				-
Aktualności – internetowy biuletyn informacyjny	22																				-

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi.

Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	123	3	5	8	8	10	6	12	3	3	6	7	5	7	11	6	8	6	3	3	120
Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	50	1	1			1		3	2	11			2	1	1	1			5	3	32
Udział w komisjach kłeskowych	328	11	8	27	17	13	5	55	8	4	36	5	6	1	22	17	26	6	44	6	317
Udział w komisjach konkursowych	113	3	1	14	5	7	1	5	6	2	1	1	4	1	5	4	3	6			69
Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	221	3	12	9	4	6	21	20	14	18	11	4	9	4	28	19	17	7	6	5	217
Inne	282	3		28	1	3	1	33	7		5		4	20	42		49	11		4	211

Priorytet IV. Promowanie postępu biologicznego, technologicznego w produkcji rolniczej

Program 1. Upowszechnianie najnowszych rozwiązań technicznych i osiągnięć hodowlanych

Działania	Liczba zadań ogółem	PT	PE	PR	PS	PI	Zadania wykonane przez Działy
Zadanie 1. Organizacja imprez wystawienniczo-targowych							
Impreza wystawienniczo-targowa	12	4		3		4	11
Zadanie 2. Organizacja konkursów i olimpiad wiedzy rolniczej							
Konkursy	42	6		6	9	6	27
Olimpiady	20				1	1	2
Zadanie 3. Wydawnictwa i publicystyka							
Audycja RTV	77	47		4	10	10	71
Artykuły w wydawnictwach KPODR	471	162	12	53	26	55	308
Artykuły w wydawnictwach obcych	108	60	3	2		4	69
Opracowanie autorskie (broszury, ulotki, katalogi)	29	5	2	1	3	18	29
Aktualności – internetowy biuletyn informacyjny	22					22	22

Program 2. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi

Zadanie 1. Współpraca z organizacjami samorządowymi, związkami producentów, instytucjami, szkołami i firmami rolniczymi							
Udział w dożynkach wiejskich, gminnych, powiatowych	123	2			1		3
Udział w targach (przygotowanie stoiska KPODR)	50	8			5	5	18
Udział w komisjach kłęskowych	328	11					11
Udział w komisjach konkursowych	113	17		4	20	3	44
Udział w posiedzeniach rad gminy, powiatu, itp.	221	4					4
Inne	282	51		9	11		71

3. Zestawienie informacji o projektach realizowanych w 2012 roku

Tytuł projektu	Produkty (liczba działań i liczba uczestników)	Rezultaty	Okres realizacji	Koszt zadania uzyskane dofinansowanie i jego źródła	Uwagi
„Ekologizacja wsi woj. kujawsko -pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”	Seminarium wojewódzkie –70 osób	Projekt skierowano do docelowej grupy gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie woj. kuj.-pom. w 8 wybranych gminach po 15 w każdej. Programem objętych zostało 120 gospodarstw, w których realizowana była kompleksowa ochrona środowiska związana z ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i socjalno - bytowego do środowiska. W tym celu opracowano dla każdego gospodarstwa programy naprawcze. W ramach programu każde gospodarstwo prowadziło selektywną zbiórkę odpadów z wydzieleniem i oznaczeniem odpadów niebezpiecznych, założyło kompostownik, dbało o szeroko rozumianą estetykę zagrody, dokonało nowych nasadzeń itd.	styczeń 2012- 30 listopad 2012	68.500,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
	Konkurs o zasięgu wojewódzkim – 1 dla 8 gospodarstw				
	Konkurs o zasięgu gminnym – 8 w ośmiu gminach dla 120 gospodarstw				
	Szkolenia dla uczestników konkursu – 16 szkoleń w 8 gminach dla 240 osób				
	Pokaz kompostowania odpadów organicznych – 8 pokazów w 8 gminach dla 120 osób				
Prowadzenie 120 demonstracji dotyczących ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej (estetyka zagrody, sanitacja, gospodarka odpadami, profilaktyka zdrowia, ochrona krajobrazu) Opracowano 120 indywidualnych planów naprawczych dotyczących kompleksowej ochrony środowiska w zagrodzie wiejskiej.					
„Promocja ekologicznych metod produkcji	Seminarium wojewódzkie – dla 65 osób	Wzrost świadomości rolnika w tematyce związanej z przestawianiem produkcji	1.03.2012 – 30.11.2012	14.200,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	

żywności”		konwencjonalnej na ekologiczną oraz odbiorców czyli konsumentów umiejących odróżnić produkty od siebie. Promocja tych produktów na rynku. Zapoznanie odbiorców z obowiązującymi przepisami prawnymi dot. rolnictwa ekologicznego oraz nowym oznakowaniem.			
	Szkolenia - 8 szkoleń dla 160 osób Warsztaty ekologiczne-3 dla 160 osób				
	Promocja produktów ekologicznych na wystawie targowej „Lato na wsi” – 1 wystawa , 10 stoisk				
„Ogólnopolskie spotkania ekologiczne” oraz XVI Krajowe Dożynki Ekologiczne	Forum Ochrony Środowiska – konferencja ponadwojewódzka nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” dla 130 osób	Wzorem lat ubiegłych zorganizowano konferencję ponadwojewódzką przeznaczoną dla samorządowców województwa kujawsko-pomorskiego i województw ościennych, przybliżającą nową ustawę dotyczącą gospodarki odpadami oraz zmian zachodzących w prawodawstwie. Zaplanowano także kolejne XVII Krajowe Dożynki Ekologiczne z 21 stoiskami ekologicznymi.	1.03. 2012 - 30.07.2012	6.300,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
	Materiały konferencyjne nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych”- 450szt				
	XVI Krajowe Dożynki Ekologiczne Stoisko na Krajowe Dożynki Ekologiczne w Przysieku Warsztaty ekologiczne- 2 dla 60 osób				
Wydawnictwa	3 wydawnictwa (2 foldery+ 1 broszura) - po 2000 szt.	Foldery i broszura wykorzystywane zostały w pracy doradczej i szkoleniowej jako uzupełnienie i utrwalenie wiedzy	maj 2012 - listopad 2012	10.000,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
Konkursy	Konkursy – 5 (Minikowo, Zarzeczewo, Przysiek) dla 1000 osób, przewidziano po 40 nagród na każdy konkurs	Konkursy opracowane w formie pytań testowych skierowane zostaną do osób uczestniczących w imprezach organizowanych przez KPODR. Działania konkursowe mają na celu nie tylko sprawdzenie wiedzy ekologicznej, ale także jej pogłębienie. Rezultat	01.05.2012 – 30.09.2012	14.000,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	

		stanowią osoby, które prawidłowo odpowiedziały na pytania konkursowe i otrzymały nagrody rzeczowe w postaci drzewek i krzewów ozdobnych.			
Przygotowanie cyklicznych audycji TVP S.A Oddział w Bydgoszczy w zakresie ochrony środowiska dla programu EKOOPCJE	Przygotowanie i nagranie 3 programów o tematyce ekologicznej	Programy edukacyjne dla społeczeństwa w celu propagowania właściwych zachowań społeczeństwa związanych z ochroną środowiska naturalnego.	01.05.2012 – 15.11.2012	15.000,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
BERAS IMPLEMENTATION	Wytypowano 1 gospodarstwo ekologiczne demonstracyjno-szkoleniowe w województwie kujawsko-pomorskim, przygotowanie sali szkoleniowej z wyposażeniem, opracowanie ścieżki edukacyjnej w gospodarstwie, organizacja szkoleń, spotkań, udział w konferencjach w celu wypracowania modelu gospodarstwa proekologicznego. Działania skierowane do rolników, uczniów w celu ograniczenia wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do środowiska, w tym do wód a w konsekwencji do Bałtyku.	Realizacja projektu zgodnie z założeniami i opracowanym harmonogramem. Promocja w środkach masowego przekazu. W miesiącu maju odbyło się uroczyste otwarcie BIC Centrum demonstracyjno-szkoleniowego w gosp. ekologicznym w Łabiszynie Wieś	wrzesień 2010- wrzesień 2013	82.450 EUR projekt międzynarodowy	
Czas na zmiany – reorientacja zawodowa rolników	Wartości produktu osiągnięte na koniec realizacji projektu: uczestnicy projektu (deklaracja uczestnictwa) – 391, uczestnicy seminariów wstępnych – 249, wizyty w gospodarstwach rolnych – 480, osobogodziny doradztwa indywidualnego – 5474, Indywidualne Plany Reorientacji Zawodowej – 391, liczba osób, które ukończyły kurs „Chcę być sobie szefem” – 238, liczba osób, które ukończyły kurs „Ja jako pracownik” – 32, liczba zorganizowanych stoisk promocyjnych – 10, liczba wydanych szt. plakatów – 500, liczba wydanych szt. ulotek – 15000, artykuły we „Wsi Kujawsko-Pomorskiej” – 4, artykuły w „Gazecie Pomorskiej” – 4, telewizyjne materiały informacyjne – 5, materiały reklamowe (gadżety) – 2500,	Wartości rezultatów osiągnięte na koniec realizacji projektu: Rezultaty miękkie monitorowano po kolejnych etapach – IPD, kursach dot. rynku pracy, kursach specjalistycznych: - określenie przez uczestników osobistych predyspozycji i „nieformalnych kwalifikacji zawodowych” przydatnych na rynku pracy – 83%, 78%, 82%; - podniesienie poziomu samooceny i motywacji do zdobywania kwalifikacji w zawodach nierolniczych – 54%, 60%, 90%; - nabycie umiejętności poruszania się po rynku pracy – 100%; - wyższe zawodowe i osobiste aspiracje – 56%, 54%, 88%	02.01.2010 – 31.03.2012	702.324,69 zł / 702.324,69 zł / EFS POKL 8.1.2	Realizacja zakończona

	kursy specjalistyczne – 13, liczba osób, które ukończyły kurs specjalistyczny - 199				
Szkolenia z zakresu dostosowania gospodarstw rolnych Pomorza i Kujaw do wymogów wzajemnej zgodności (projekt złożony w konsorcjum z PODR, ZODR, KPIR, PIR, ZIR i Doradcą Rolnym)	Zorganizowane i przeprowadzone szkolenia – 75 (KPODR 25), liczba uczestników szkoleń – ok. 1500 (KPODR 500)	Przekazanie informacji, poszerzenie wiedzy i rozwinięcie praktycznych umiejętności 1500 rolników z Pomorza i Kujaw	01.08.2012 – 31.10.2013	KPODR 198.034,06 zł / EFRROW 111 PROW	W trakcie realizacji
Kujawsko-Pomorskie Miodowe Lato	18 działań, w tym: pokaz odwirowywania miodu, pokaz wypieku piernika, pokaz przygotowywania dań z miodem, warsztaty rękodzielnicze, zabawy zręcznościowe dla dzieci, prelekcje, konsultacje z lekarzem na temat zastosowania produktów pszczelich w medycynie, konsultacje z kosmetyczką na temat zastosowania produktów pszczelich w kosmetyce, konsultacje z dietetyczką, konkurs na „Miód sezonu” 48 wystawców, ok. 5000 zwiedzających	Popularyzacja spożywania miodu i zastosowania go w codziennej diecie. Popularyzacja produktów pasiecznych i ich stosowania. Przekazanie wiedzy dotyczącej lokalnych i regionalnych tradycji, kulinarnych produktów tradycyjnych i rękodzieła	12.08.2012 r.	19 098,64 zł brutto – dofinansowanie z KSOW	
NOWY ZAWÓD – NOWA SZANSA dla rolników i mieszkańców wsi Kujaw i Pomorza	Zad. 1 – Kampania rekrutacyjno-promocyjna – 12 miesięcy kampanii medialnej, 129 informacyjno-rekrutacyjnych spotkań gminnych (1845 osób) Zad. 2 – Rozpoznanie sytuacji na lokalnym rynku pracy – bieżąca aktualizacja powiatowych raportów sytuacji na lokalnym rynku pracy. Zad. 3 – Doradztwo w ramach Biur Reorientacji Zawodowej – 912 dyżurów (7296 godzin) Zad. 4 – Praca „u postaw” – 9 warsztatów motywacyjnych (131 osób), 6 warsztatów przedsiębiorczości (100 osób), 18 szkoleń z przedsiębiorczości (316 osób) Zad. 5 – Kursy Specjalistyczne – 39 kursów (617 osób) Zad. 6 – Pośrednictwo pracy dorywczej i sezonowej – aktualizacja Portalu PRACA Zad. 7 – Zarządzanie projektem – 12 miesięcy	Realizacja projektu – w trakcie, osiągnięte rezultaty – w trakcie osiągnięcia, zgodne z założeniami projektu. Reorientacja zawodowa 617 osób, podniesienie poziomu wiedzy na temat lokalnego rynku pracy i możliwości reorientacji zawodowej rolników i domowników gospodarstw rolnych.	01.08.2010 – 28.02.2014	11 276 718,00 zł Działanie 8.1.2. POKL	W trakcie realizacji

“Competences for tomorrow’s energies: A qualification scheme for biomass consultancy – Q-BICON” – projekt realizowany w partnerstwie z EEE (Austria), C&Q (Niemcy), BFI (Austria), Fraunhofer (Niemcy), EK (Węgry)	W 2012 przeprowadzono spotkanie rozpoczynające projekt, podczas którego powstał plan pracy na 2012r. Docelowe produkty: Plan komunikacji i upowszechniania Strona internetowa 4 newslettery 4 kursy pilotażowe (po jednym w każdym kraju) Plan jakości i zarządzania Zbiór wymagań Curriculum Europejska i krajowa macierz kompetencji	Realizacja projektu w trakcie. Rezultaty w trakcie osiągnięcia. Docelowe rezultaty: Raport z kursów pilotażowych Program edukacyjny	11.2012 – 10.2014	518 413 EUR LLL	Realizacja projektu rozpoczęła się w listopadzie 2012r.
Zastosowanie komputera i wybranych programów komputerowych w procesie zarządzania gospodarstwem rolnym	22 szkoleń, 440 uczestników	Podniesienie poziomu wiedzy rolników wykorzystania komputerów i Internetu w zarządzaniu gospodarstwem rolnym	styczeń-wrzesień 2012	123 77538 zł, działanie „Szkolenia dla osób zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie” – PROW 2007-2013	
Edukacja w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony krajobrazu na obszarach wiejskich związanych z ochroną i utrzymaniem sadów tradycyjnych.	Szkolenia w powiatach	10	01.04.2012-30.11.2012	9997,67 zł. W tym dofinansowanie z WFOŚiGW w Toruniu	Projekt zakończony.
	Wyjazd studyjny	1	12.09.2012		
	Konferencja podsumowująca	1	18.09.2012		
Szkolenia w zakresie – alternatywne źródła energii i ich zastosowanie.	Dwudniowe szkolenia połączone z wyjazdem studyjnym – 10 szt. x ok. 40 uczestników = 376 uczestników	W wyniku przeprowadzonych razem w 2011 i 2012 roku 14 szkoleń przeszkolono 531 osób.	21.11.2011-14.11.2012	201992,00 zł 111 PROW 2007-2013 Umowa o przyznanie pomocy z FAPA	Projekt zakończony.
Baltic Deal	Warsztaty 16-17.10.2012 – 50 uczestników. Opracowania naprawcze dla gospodarstw demonstracyjnych - 4	Poprawa stanu czystości wód Morza Bałtyckiego	2011-2013	6400 EURO – CDR w Brwinowie Oddział w Radomiu	Projekt w trakcie realizacji.
Odbudowa i poprawa pogłowia pasieki hodowlanej w Zarzeczu w celu kontynuacji Programu Hodowlanego Pszczół Rasy Kraińskiej Linii Kujawska w KPODR	Zwiększenie liczby pni poprzez przygotowanie odkładów. Modernizacja pracowni pasiecznej i pasieczyska. Pokaz wytapiania wosku przy użyciu nowoczesnej wytapiarki ciśnieniowej - 33 osoby	Powiększono pasiekę – obecnie 77 rodzin pszczelich. Zmodernizowano pracownię pasieczną (sprzęt do produkcji matek, wytapiarka do wosku, podkarmiaczki na pokarm płynny dla pszczół)	maj-październik 2012	30 000 - Urząd Marszałkowski	Projekt zakończony.

Minikowo Oddział Zarzewo”					
„Działania edukacyjne na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN).”	32 szkolenia – 800 uczestników Sporządzono plany nawozowe dla gospodarstw o pow. 100 ha - 7	Ekologiczna świadomość rolników gospodarujących na OSN oraz stosujących nawozy organiczne.	01.02.2012- 31.12.2012	17 980,80 12 945,00 – WFOŚiGW w Toruniu	Projekt zakończony

4. Zestawienie informacji o projektach złożonych w 2012 roku

Tytuł projektu	Produkty (liczba działań i liczba uczestników)	Rezultaty	Okres realizacji	Koszt zadania uzyskane dofinansowanie i jego źródła	Uwagi
„Ekologizacja wsi woj. kujawsko -pomorskiego, kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”	Seminarium wojewódzkie – 60 osób	Projekt skierowany do docelowej grupy gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie woj. kuj.-pom. w 8 wybranych gminach po 15 w każdej. Programem objętych zostało 120 gospodarstw, w których realizowana będzie kompleksowa ochrona środowiska związana z ograniczeniem wpływu zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego i socjalno - bytowego do środowiska. W tym celu opracowane zostaną dla każdego gospodarstwa programy naprawcze. W ramach programu każde gospodarstwo prowadzić będzie selektywną zbiórkę odpadów z wydzieleniem i oznaczeniem odpadów niebezpiecznych, założy kompostownik, zadba o szeroko rozumianą estetykę zagrody, dokona nowych nasadzeń itd.	Styczeń 2013- listopad 2013	89.200,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
	Konkurs o zasięgu wojewódzkim – 1 dla 8 gospodarstw				
	Konkurs o zasięgu gminnym – 8 w ośmiu gminach dla 120 gospodarstw				
	Szkolenia dla uczestników konkursu – 16 szkoleń w 8 gminach dla 240 osób				
	Pokaz kompostowania odpadów organicznych – 8 pokazów w 8 gminach dla 120 osób				
Prowadzenie 120 demonstracji dotyczących ekologicznego zagospodarowania zagrody wiejskiej (estetyka zagrody, sanitacja, gospodarka odpadami, profilaktyka zdrowia, ochrona krajobrazu)					
„Promocja ekologicznych metod produkcji żywności”	Seminarium wojewódzkie – dla 60 osób	Wzrost świadomości rolnika w tematyce związanej z przestawianiem produkcji konwencjonalnej na ekologiczną oraz odbiorców czyli konsumentów umiejących odróżnić produkty od siebie. Promocja tych produktów na rynku. Zapoznavanie odbiorców z obowiązującymi przepisami prawnymi dot. rolnictwa ekologicznego oraz nowym oznakowaniem.	1.03.2013 – 30.11.2013	17.300,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
	Szkolenia - 8 szkoleń dla 160 osób				
	Warsztaty ekologiczne- 5 dla 100 osób				
	Opracowano katalog pt. „Gospodarstwa, sklepy i przetwórnice ekologiczne województwa kujawsko-pomorskiego” w nakładzie 1500 szt.				
Promocja produktów ekologicznych na wystawie targowej „Lato na wsi” – 1 wystawa , 10 stoisk					

„Ogólnopolskie spotkania ekologiczne” oraz Krajowe Dożynki Ekologiczne	Forum Ochrony Środowiska – konferencja ponadwojewódzka nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” dla 90 osób	Wzorem lat ubiegłych zaplanowano konferencję ponadwojewódzką przeznaczoną dla samorządowców województwa kuj.-pom.i województw ościennych, przybliżającą gospodarkę odpadami, w tym niebezpiecznymi oraz zmianami zachodzącymi w prawodawstwie. Zaplanowano także kolejne XVII Krajowe Dożynki Ekologiczne z 15 stoiskami ekologicznymi.	1.09 2013 - 30.09.2013	6.300,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
	Materiały konferencyjne nt. „Zarządzanie gospodarką odpadami w świetle obowiązujących przepisów prawnych” -400szt				
	XVII Krajowe Dożynki Ekologiczne				
	Stoisko na Krajowe Dożynki Ekologiczne w Przysieku				
Wydawnictwa	3 wydawnictwa (foldery i broszura) .- po 2000 szt	Foldery i broszura wykorzystywane zostaną w pracy doradczej i szkoleniowej jako uzupełnienie i utrwalenie wiedzy	Maj 2013- listopad 2013	22.100,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
Konkursy	Konkursy – 5 (Minikowo, Zarzeczewo, Przysiek) dla 1000 osób, przewidziano po 40 nagród na każdy konkurs	Konkursy opracowane w formie pytań testowych skierowane zostaną do osób uczestniczących w imprezach organizowanych przez KPODR. Działania konkursowe mają na celu nie tylko sprawdzenie wiedzy ekologicznej ale także jej pogłębienie. Rezultat stanowiąc będą osoby, które prawidłowo odpowiedzą na pytania konkursowe i otrzymają nagrody rzeczowe w postaci drzewek i krzewów ozdobnych.	01.05.2013 – 30.09.2013	14.000,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
Przygotowanie cyklicznych audycji TVP S.A Oddział w Bydgoszczy w zakresie ochrony środowiska dla programu EKOOPCJE	Przygotowanie i nagranie 3 programów o tematyce ekologicznej	Programy edukacyjne dla społeczeństwa mające wpływ na propagowanie właściwych zachowań społeczeństwa związanych z ochroną środowiska naturalnego.	01.05.2013 – 15.11.2013	16.500,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
Edukacja ekologiczna i szerzenie wiedzy z zakresu zrównoważonego rozwoju	Szkolenia - 10 szkoleń dla 200 osób	Wzrost świadomości rolnika w tematyce związanej z ochroną środowiska na obszarach wiejskich	luty 2013- listopad 2013	18.000,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	
Utworzenie Ośrodka	Projekt inwestycyjny:	Projekt inwestycyjny, w którego	styczeń 2013 -	399.999,70 zł RPO	

Edukacji Przyrodniczej i Rozwoju Zielonej Gospodarki oraz ścieżki dydaktycznej	<ul style="list-style-type: none"> - wybudowanie ścieżki dydaktycznej - wyposażenie Centrum - nakręcenie filmu - opracowanie i wydanie przewodnika - utworzenie strony internetowej - organizacja konferencji 	realizację zaangażowanych zostanie 10 osób, w celu stworzenia Centrum i jego wyposażenia we właściwe narzędzia służące do prowadzenia zajęć w terenie na ścieżce dydaktycznej jak i w pomieszczeniach nowo powstałego centrum	grudzień 2013		
Twórczy Rozwój na rzecz Ochrony i Promocji Natury w województwie kujawsko-pomorskim (akronim projektu: TROP NATURY)	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania informacyjne na szczeblu powiatowym – 19 spotkań dla 190 osób - prowadzenie animacji przyrodniczych dla ok. 8500 osób - przygotowanie i utworzenie wortalu internetowego „Skarbiec Przyrody” - wyjazdy w miejsca atrakcyjne przyrodniczo – 78 - przygotowanie stoisk promocyjno-informacyjnych „Stragany Przyrodnicze” - organizacja imprez masowych pt. „Święto Łąk” – 2 imprezy (w 2-13 i 2014 roku) - organizacja 2 konferencji - przygotowanie i przeprowadzenie 3 konkursów - wystawa objazdowa - działania promocyjne 	Projekt dwuletni, w realizację którego zaangażowanych zostanie 40 osób. W ramach projektu animacją ma zostać objętych około 8500 osób, nowo utworzony wortal internetowy ma odwiedzić 20 tys. osób a stoiska przyrodnicze około 10 tys. W ramach projektu prowadzona będzie aktywna kampania informacyjno-promocyjna w mediach, w formie plakatów, ulotek, banerów, gadżetów reklamowych z wykorzystaniem wszelkich dostępnych form promocji.	styczeń 2013- grudzień 2014	1.999.666,64 zł RPO	
Szkolenia z zakresu dostosowania gospodarstw rolnych Pomorza i Kujaw do wymogów wzajemnej zgodności (projekt złożony w konsorcjum z PODR, ZODR, KPIR, PIR, ZIR i Doradcą Rolnym)	Zorganizowane i przeprowadzone szkolenia – 235 (KPODR 90), liczba uczestników szkoleń – 4700 (KPODR 1800)	Przekazanie informacji, poszerzenie wiedzy i rozwinięcie praktycznych umiejętności rolników z Pomorza i Kujaw, poprzez ich uczestnictwo w dwudniowych szkoleniach, dotyczących wymogów i norm wzajemnej zgodności obowiązujących w ramach WPR.	01.07.2012 – 31.10.2013	2.238.889,00 zł / EFRROW 111 PROW	Projekt złożony 16.01.2012 r., umowa o dofinansowanie zawarta 25.07.2012 r.
Utworzenie Wielofunkcyjnego Kompleksu Edukacyjno-Wystawienniczego w Minikowie poprzez rozbudowę i modernizację istniejących elementów infrastruktury	Przygotowanie obiektu wystawienniczotargowego; Przygotowanie obiektów konferencyjno-szkoleniowych; Wyposażenie Wielofunkcyjnego Kompleksu Edukacyjno-Wystawienniczego; Zagospodarowanie terenu pod infrastrukturę Wielofunkcyjnego Kompleksu Edukacyjno-Wystawienniczego	Liczba wspartych przedsiębiorstw ogółem, w tym mikroprzedsiębiorstw – 70; Liczba nowych przedsiębiorstw utworzonych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu – 6; Liczba przedsiębiorstw korzystających z infrastruktury instytucji otoczenia biznesu z wyłączenia infrastruktury inkubatorów przedsiębiorczości - 30	03.2012 – 06.2013	2.217.564,24 zł / EFRR 5.1 RPO W-KP	Projekt złożony 02.03.2012 r., umowa o dofinansowanie zawarta 20.11.2012 r.

TROP Natury	Animacje przyrodnicze – 416 animacji Wortal internetowy – 1 Spotkania informacyjne – 19 Wyjazdy Na Tropie Natury – 76 Stragan Przyrodniczy – 48 Święto Łąk – 2 Konferencje – 2 Konkursy - 3	8320 uczestników projektu 20000 wejść na wortal internetowy 190 uczestników spotkań informacyjnych 3000 uczestników wyjazdów Na Tropie Natury 120 uczestników konferencji 30 uczestników konkursów	01.11.2012 – 31.12.2014	1.399.766,63 / EFRR 2.6 RPO WK-P	Projekt złożony 07.08.2012 r., Zarząd Województwa podjął uchwałę o przyznaniu dofinansowania
Edukacja w zakresie różnorodności biologicznej i ochrony krajobrazu na obszarach wiejskich związanych z ochroną i utrzymaniem sadów tradycyjnych	Szkolenia w powiatach	10 szkoleń	II-III kwartał	13570,00 zł WFOŚiGW w Toruniu	21.12.2012 r.
	Wyjazd studyjny	1 wyjazd szkoleniowy			
	Konferencja podsumowująca	1 konferencja			
	Broszura	1			
„Działania edukacyjne na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN).”	51 szkoleń – 100 uczestników Plany nawożenia – 60	Ekologiczna świadomość rolników gospodarujących na OSN oraz stosujących nawozy organiczne.	01.02.2013- 31.12.2013	35 000,00 WFOŚiGW w Toruniu	21.12.2012r.
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich ważnym elementem ochrony środowiska.	Szkolenia powiatowe	19 szkoleń	01.02.2013- 31.12.2013	47 900,00 WFOŚiGW w Toruniu	grudzień 2012r.
	Forum Energetyki Odnawialnej	1 konferencja			
	Warsztaty wyjazdowe	3 szkolenia warsztatowe			
	Konkurs o zasięgu wojewódzkim „Zagroda z energią odnawialną”	1 konkurs			
	Materiały dydaktyczne	300 egz.			
	Foldery informacyjne	3 publikacje: „Energia wiatru”, Energia słoneczne”, Biomasa na cele energetyczne”			

Część IV.
Zestawienie wybranych usług
wykonanych
przez Powiatowe Zespoły Doradztwa
Rolniczego

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Aleksandrowie Kujawskim

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	9
2.	produkcja roślinna	42
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	91
5.	ekonomika rolnictwa	65
6.	przedsiębiorczość	16
7.	agroturystyka	9
8.	rachunkowość VAT	70
9.	fundusze strukturalne	125
10.	organizowanie wystaw i konkursów	1
11.	opracowanie innych dokumentów	36
12.	inne	13
13.	doradztwo zawodowe	72

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	3
2.	produkcja roślinna	12
3.	ekologia i środowisko	52
4.	agroturystyka	2
5.	cross compliance	54
6.	inne	4

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	49	38

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	15
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	789
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	238
Modernizacja gospodarstw rolnych	7
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	43
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	30
Deklaracje VAT	17

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Brodnicy

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	65
2.	produkcja roślinna	415
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	46
5.	ekonomika rolnictwa	106
6.	przedsiębiorczość	2
7.	agroturystyka	1
8.	rachunkowości VAT	16
9.	fundusze strukturalne	158
10.	opracowanie innych dokumentów	19

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	15
2.	produkcja roślinna	50
3.	ekologia i środowisko	5
4.	ekonomika rolnictwa	16
5.	programy rolnośrodowiskowe	6
6.	cross compliance	63

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	55	32

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	20
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	523
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	273
Modernizacja gospodarstw rolnych	2
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	3
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	2
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	18
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	24

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Bydgoszczy

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	65
2.	produkcja roślinna	229
3.	produkcja ogrodnicza	4
4.	ekologia i środowisko	89
5.	ekonomika rolnictwa	85
6.	przedsiębiorczość	16
7.	agroturystyka	5
8.	rachunkowość VAT	82
9.	fundusze strukturalne	221
10.	informacyjno-szkoleniowej	5
11.	opracowanie innych dokumentów	55
12.	inne	76
13.	doradztwo zawodowe	72

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	15
2.	produkcja roślinna	177
3.	produkcja ogrodnicza	4
4.	ekologia i środowisko	3
5.	programy rolnośrodowiskowe	23
6.	cross compliance	35
7.	inne	3

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	51	27

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	23
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	728
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	213
Ułatwienie startu młodym rolnikom	1
Modernizacja gospodarstw rolnych	11
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	3
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Plany nawozowe (bez planów rolnośrodowiskowych)	1

Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	30
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	10
Przywracanie potencjału produkcji rolnej	2

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Chełmnie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	7
2.	produkcja roślinna	277
3.	ekologia i środowisko	150
4.	ekonomika rolnictwa	75
5.	przedsiębiorczość	7
6.	agroturystyka	5
7.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	51
8.	doradztwo z WPR i środki strukturalne	88
9.	opracowanie innych dokumentów	3
10.	inne	13

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja roślinna	108
2.	przedsiębiorczość	38
3.	programy rolnośrodowiskowe	1
4.	cross compliance	76
5.	inne	41

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	45	29

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	38
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	564
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	263
Modernizacja gospodarstw rolnych	1
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	8
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	24

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Golubiu-Dobrzyniu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	48
2.	produkcja roślinna	224
3.	produkcja ogrodnicza	3
4.	ekologia i środowisko	122
5.	ekonomika rolnictwa	218
6.	przedsiębiorczość	113
7.	agroturystyka	13
8.	prowadzenie rachunkowości i rozliczanie VAT	51
9.	fundusze strukturalne	270
10.	działalności informacyjno-szkoleniowej	16
11.	estetyka zagrody wiejskiej	7
12.	organizowanie wystaw i konkursów	1
13.	opracowanie innych dokumentów	146
14.	inne	5

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	15
2.	produkcja roślinna	84
3.	ekologia i środowisko	11
4.	ekonomika rolnictwa	7
5.	przedsiębiorczość	8
6.	agroturystyka	3
7.	programy rolnośrodowiskowe	11
8.	cross compliance	25

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	48	25

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	26
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	568
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	144
Modernizacja gospodarstw rolnych	7
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	2
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	63
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	20

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Grudziądzu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	59
2.	produkcja roślinna	190
3.	produkcja ogrodnicza	13
4.	ekologia i środowisko	50
5.	ekonomika rolnictwa	51
6.	przedsiębiorczość	7
7.	agroturystyka	32
8.	rachunkowość VAT	73
9.	fundusze strukturalne	167
13.	opracowanie innych dokumentów	1
14.	inne	44

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	5
2.	produkcja roślinna	19
3.	ekologia i środowisko	2
4.	programy rolnośrodowiskowe	35
5.	cross compliance	67

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	43	40

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	29
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	434
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	310
Modernizacja gospodarstw rolnych	6
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	6
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	35
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	47
Korekta wniosku Modernizacja gospodarstw rolnych	1
Przywracanie potencjału produkcji rolniczej	1
Pomiar GPS	1

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Inowrocławiu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	7
2.	produkcja roślinna	125
4.	ekologia i środowisko	191
5.	ekonomika rolnictwa	139
6.	przedsiębiorczość	38
7.	agroturystyka	6
8.	rachunkowość VAT	11
9.	fundusze strukturalne	340
11.	estetyka zagrody wiejskiej	5
12.	organizowanie wystaw i konkursów	2
14.	inne	17
15.	doradztwo zawodowe	72

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja roślinna	83
2.	ekologia i środowisko	25
3.	przedsiębiorczość	3
4.	agroturystyka	2
5.	programy rolnośrodowiskowe	34
6.	cross compliance	62
7.	Inne	4

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	61	37

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	43
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	747
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	299
Ułatwienie startu młodym rolnikom	2
Modernizacja gospodarstw rolnych	4
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	2
Plany nawozowe (bez planów rolnośrodowiskowych)	1
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	74
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	32
Wniosek o dofinansowanie	16
Podpisanie umów usług doradczych	13
Odtwarzanie potencjału produkcyjnego	1

Zalesianie gruntów rolnych	2
Inne	34

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Lipnie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	21
2.	produkcja roślinna	144
3.	produkcja ogrodnicza	18
4.	ekologia i środowisko	155
5.	ekonomika rolnictwa	100
6.	przedsiębiorczość	48
7.	agroturystyka	14
8.	rachunkowość VAT	24
9.	fundusze strukturalne	173
10.	informacyjno-szkoleniowej	3
11.	estetyka zagrody wiejskiej	7
14.	inne	156
15.	doradztwo zawodowe	72

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	17
2.	produkcja roślinna	47
3.	produkcja ogrodnicza	16
4.	ekologia i środowisko	53
5.	ekonomika rolnictwa	1
6.	agroturystyka	3
7.	cross compliance	44

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	73	48

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	37
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	706
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	110
Ułatwienie startu młodym rolnikom	4
Modernizacja gospodarstw rolnych	10
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	18

Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski o płatność)	47
---	----

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Mogilnie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	7
2.	produkcja roślinna	53
3.	ekologia i środowisko	34
4.	ekonomika rolnictwa	20
5.	rachunkowość VAT	32
6.	fundusze strukturalne	105
7.	informacyjno-szkoleniowej	35
8.	organizowanie wystaw i konkursów	3
9.	opracowanie innych dokumentów	4
10.	inne	12

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	ekologia i środowisko	50
2.	cross compliance	61

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	21	25

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	23
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	274
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	273
Modernizacja gospodarstw rolnych	12
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	25
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski o płatność)	21
Materiał siewny (wniosek o dopłatę)	24
Plan naprawczy - ekologia	15

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Nakle nad Notecią

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	30
2.	produkcja roślinna	104
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	59
5.	ekonomika rolnictwa	149
6.	rachunkowość VAT	30
7.	fundusze strukturalne	303
8.	informacyjno-szkoleniowej	1
9.	opracowanie innych dokumentów	19
10.	inne	59

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	2
2.	produkcja roślinna	57
3.	ekologia i środowisko	17
4.	programy rolnośrodowiskowe	7
5.	cross compliance	62
6.	inne	3

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	47	32

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	31
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	650
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	390
Ułatwienie startu młodym rolnikom	7
Modernizacja gospodarstw rolnych	25
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	81
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	35
Wnioski o kredyty bankowe	14
Deklaracje VAT	12

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Radziejowie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	9
2.	produkcja roślinna	65
3.	produkcja ogrodnicza	2
4.	ekologia i środowisko	79
5.	ekonomika rolnictwa	56
6.	przedsiębiorczość	3
7.	agroturystyka	4
8.	rachunkowość VAT	66
9.	fundusze strukturalne	143
10.	informacyjno-szkoleniowej	5
11.	estetyka zagrody wiejskiej	1
12.	organizowanie wystaw i konkursów	1
13.	opracowanie innych dokumentów	10
14.	informacyjno-szkoleniowe	5
15.	estetyka zagrody wiejskiej	1
16.	doradztwo zawodowe	72

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja roślinna	16
2.	ekologia i środowisko	49
3.	agroturystyka	2
4.	programy rolnośrodowiskowe	19
5.	cross compliance	81

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	65	65

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług	
		Wykonanie
Plany inwestycyjne (biznes plan)		57
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW		1026
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze		834
Modernizacja gospodarstw rolnych		13
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej		2
Plany nawozowe (bez planów rolnośrodowiskowych)		4
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS		17
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski		67
Plany inwestycyjne (biznes plan)-korekta		2
Deklaracje VAT		113
Podpisanie umowy do rozliczania podatku VAT		9
Plan naprawczy dla gospodarstw-ochrona środowiska		15
Dokumenty rejestrowe dla produktów i wytwórców		5

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Rypinie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	14
2.	produkcja roślinna	90
3.	ekologia i środowisko	102
4.	ekonomika rolnictwa	60
5.	agroturystyka	10
6.	rachunkowość VAT	23
7.	fundusze strukturalne	198
8.	estetyka zagrody wiejskiej	1
9.	opracowanie innych dokumentów	15
10.	inne	85
11.	doradztwo zawodowe	72

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	3
2.	produkcja roślinna	40
3.	ekologia i środowisko	2
4.	cross compliance	41

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	59	33

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	21
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	363
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	296
Modernizacja gospodarstw rolnych	11
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	21
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	34

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Sępólnie Krajeńskim

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	8
2.	produkcja roślinna	130
3.	ekologia i środowisko	31
4.	ekonomika rolnictwa	50
5.	przedsiębiorczość	6
6.	agroturystyka	2
7.	fundusze strukturalne	231
8.	informacyjno-szkoleniowej	2
9.	organizowanie wystaw i konkursów	3
10.	opracowanie innych dokumentów	6

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja roślinna	6
2.	produkcja ogrodnicza	14
3.	ekologia i środowisko	26
4.	agroturystyka	2
5.	cross compliance	68

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	37	28

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	24
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	289
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	303
Ułatwienie startu młodym rolnikom	2
Modernizacja gospodarstw rolnych	6
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	38
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	19

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Świeciu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	95
2.	produkcja roślinna	118
3.	ekologia i środowisko	147
4.	ekonomika rolnictwa	59
5.	przedsiębiorczość	11
6.	agroturystyka	9
7.	rachunkowość VAT	129
8.	fundusze strukturalne	608
9.	estetyka zagrody wiejskiej	1
10.	inne	72

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	6
2.	produkcja roślinna	299
3.	ekologia i środowisko	63
4.	ekonomika rolnictwa	5
5.	agroturystyka	4
6.	cross compliance	199
7.	inne	9

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	95	53

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	39
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	874
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	190
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	5
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Plany nawozowe (bez planów rolnośrodowiskowych)	6
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	75
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	93
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów (wnioski o dofinansowanie załącznik nr 1 i załącznik nr 3)	31
Przywracanie podatku do produkcji rolnej	7
Prowadzenie ewidencji VAT	11
Deklaracje VAT	121

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Toruniu z/s w Chełmży

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	15
2.	produkcja roślinna	178
3.	ekologia i środowisko	166
4.	ekonomika rolnictwa	129
5.	przedsiębiorczość	15
6.	rachunkowość VAT	33
7.	fundusze strukturalne	254
8.	estetyka zagrody wiejskiej	2
9.	opracowanie innych dokumentów	18

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	6
2.	produkcja roślinna	44
3.	ekologia i środowisko	70
4.	programy rolnośrodowiskowe	44
5.	cross compliance	52

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	57	37

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	20
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	590
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	429
Ułatwienie startu młodym rolnikom	1
Modernizacja gospodarstw rolnych	16
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	2
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	25
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	14

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Tucholi

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	60
2.	produkcja roślinna	222
3.	produkcja ogrodnicza	6
4.	ekologia i środowisko	95
5.	ekonomika rolnictwa	89
6.	przedsiębiorczość	16
7.	agroturystyka	31
8.	rachunkowość VAT	66
9.	fundusze strukturalne	237
10.	informacyjno-szkoleniowej	10
11.	estetyka zagrody wiejskiej	5
12.	opracowanie innych dokumentów	36
13.	inne	4

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	8
2.	produkcja roślinna	136
3.	ekologia i środowisko	45
4.	agroturystyka	15
5.	programy rolnośrodowiskowe	49
6.	cross compliance	149

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	60	31

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	27
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	417
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	495
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	37
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	61
Modernizacja gospodarstw rolnych (wniosek o płatność)	18
Przywracanie potencjału produkcji rolnej – dofinansowanie	2
Opracowanie wniosku do ARiMR o wyróżnieniach	41
Plan naprawczy	15
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	2

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Wąbrzeźnie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	5
2.	produkcja roślinna	87
3.	ekologia i środowisko	41
4.	ekonomika rolnictwa	76
5.	przedsiębiorczość	2
6.	agroturystyka	5
7.	rachunkowość VAT	15
8.	fundusze strukturalne	106
9.	informacyjno-szkoleniowej	2
10.	opracowanie innych dokumentów	5
11.	inne	8

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja roślinna	34
2.	ekologia i środowisko	3
3.	ekonomika rolnictwa	1
4.	agroturystyka	1
5.	programy rolnośrodowiskowe	5
6.	cross compliance	25

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	32	20

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan) + korekta	34
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	325
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	196
Modernizacja gospodarstw rolnych - wniosek o płatność	16
Plany nawozowe (bez planów rolnośrodowiskowych)	2
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	39
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	26
Podpisanie umowy z rolnikiem na korzystanie. z usług doradczych	6
Przywracanie potencjału produkcji rolnej	1
Modernizacja gospodarstw rolnych – korekta na życzenie rolnika	1

Wyliczenie DJP, wielkości płyt obornikowych i zbiorników na odchody płynne	2
Podpisanie umowy do rozliczania podatku VAT w rolnictwie	1
Deklaracje VAT	1
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów	26

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego we Włocławku z/s w Kowalu

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	18
2.	produkcja roślinna	203
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekologia i środowisko	200
5.	ekonomika rolnictwa	104
6.	przedsiębiorczość	48
7.	agroturystyka	6
8.	rachunkowość VAT	69
9.	fundusze strukturalne	122
10.	informacyjno-szkoleniowej	1
11.	estetyka zagrody wiejskiej	70
12.	organizowanie wystaw i konkursów	38
13.	inne	74
14.	doradztwo zawodowe	117

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja roślinna	122
2.	ekologia i środowisko	47
3.	cross compliance	36

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	99	120

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	37
Plany inwestycyjne (biznes plan) - korekty	2
Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	855
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	598

Modernizacja gospodarstw rolnych	12
Modernizacja gospodarstw rolnych - korekty	1
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	9
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	15
Przywracanie potencjału produkcji rolnej (wnioski o dofinansowanie)	13
Deklaracje VAT	268

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Żninie

Tabela 1. Porady

Lp.	Tematyka porad	Liczba porad
1.	produkcja zwierzęca	24
2.	produkcja roślinna	225
3.	ekologia i środowisko	13
4.	ekonomika rolnictwa	58
5.	przedsiębiorczość	28
6.	agroturystyka	8
7.	rachunkowości VAT	33
8.	fundusze strukturalne	331
9.	estetyka zagrody wiejskiej	1
10.	organizowanie wystaw i konkursów	1
11.	opracowanie innych dokumentów	31
12.	inne	15

Tabela 2. Lustracje

Lp.	Tematyka lustracji	Liczba lustracji
1.	produkcja zwierzęca	2
2.	produkcja roślinna	45
3.	produkcja ogrodnicza	1
4.	ekonomika rolnictwa	1
5.	agroturystyka	7
6.	programy rolnośrodowiskowe	4
7.	cross compliance	56

Tabela 3. Szkolenia

Lp.	Forma	Zorganizowane	Przeprowadzone
1.	szkolenia	46	35

Tabela 4. Usługi

Nazwa usługi	Liczba usług
Plany inwestycyjne (biznes plan)	62

Wnioski o płatności bezpośrednie i ONW	487
Opracowania planu i/ lub wniosku rolnośrodowiskowego, korekty, plany nawozowe, wnioski o płatność kontynuacja, prowadzenie rejestru, ekspertyzy przyrodnicze	392
Modernizacja gospodarstw rolnych	14
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	6
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	1
Plany nawozowe (bez planów rolnośrodowiskowych)	1
Wnioski o dopłaty do materiału siewnego oraz AGNAS	38
Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów - wnioski	46
Deklaracje VAT	39

Część V.
Pozostała działalność

1. Metodyka pracy i doskonalenie zawodowe

1. Ewaluacja szkoleń

Cel:

Podnoszenie jakości usług szkoleniowych świadczonych przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

Rezultaty/Podsumowanie:

W 2012 roku przeprowadzono 36 ewaluacji, a było zaplanowanych 25. Ewaluatorzy sporządzili raporty z ewaluacji i do większości z nich załączyli ankiety oceny szkolenia.

Ewaluacja daje możliwość aktualnej oceny wiedzy i umiejętności pracowników oraz wyzwala potrzebę samokształcenia. Jest metodą skutecznego zarządzania rozwojem pracowników i na jej podstawie można uzyskać informacje o motywacji oraz możliwościach szkoleniowych pracowników. Weryfikuje również poziom jakości usług edukacyjnych. Ewaluacja pozwala sprawdzić, czy szkolenie przyniosło zamierzone rezultaty, zmiany, a w konsekwencji korzyści. Jej wyniki są ważnym elementem działalności w zakresie doskonalenia zawodowego.

2. Doskonalenie zawodowe

Cel:

Podnoszenie kwalifikacji pracowników, niezbędnych do wprowadzenia nowych usług i poprawy świadczonych usług.

Produkty/Rezultaty:

Na początku roku 2012 pracownicy Ośrodka zgłosili zapotrzebowanie na 57 szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe. W rezultacie po analizie dokumentów potwierdzających doskonalenie zawodowe, pracownicy uczestniczyli w 21 szkoleniach planowych oraz 38 pozaplanowych.

W związku z wykonywaniem usługi „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów” 140 doradców odbyło szkolenie uzupełniające e-learningowe „Wymogi wzajemnej zgodności-dobrostan zwierząt”. Szkolenie podstawowe „Minimalne wymogi wzajemnej zgodności oraz bezpieczeństwo i higiena pracy w gospodarstwie rolnym” przygotowujące do wykonywania usługi ukończyło 7 doradców.

Ośmiu pracowników złożyło z wynikiem pozytywnym egzamin na doradcę rolnośrodowiskowego upoważniający do doradzania w zakresie sporządzania dokumentacji niezbędnej do uzyskania pomocy w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy”.

W okresie od kwietnia do października 2012r. odbyły się studia podyplomowe w zakresie Ochrony Roślin w Integrowanej i Ekologicznej Produkcji Roślinnej uprawiające do prowadzenia szkoleń z tej tematyki, w których uczestniczyło 5 specjalistów ds. produkcji roślinnej.

Jak co roku wiosną 2012r. odbyły się szkolenia z zakresu zasad wypełniania wniosków o płatności obszarowe i rolnośrodowiskowe, które rozszerzają oraz uzupełniają wiedzę z prawidłowego przygotowywania dokumentacji składanej do ARiMR przez rolników. Uczestniczyło w nich 107 doradców.

W październiku i listopadzie grupa 14 doradców została przeszkolona z „Przetwórstwa na poziomie gospodarstwa, systemów produkcji surowców i małej przedsiębiorczości”.

Wszystkie szkolenia, w których uczestniczyli pracownicy Ośrodka przyczyniły się do prawidłowej realizacji usług doradczych i szkoleniowych, czego dowodem są przedstawione w sprawozdaniu ilości wykonanych działań na rzecz rolników i mieszkańców wsi.

Szkolenia wewnętrzne dla pracowników Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie:

Lp	Tematyka szkoleń	liczba szkoleń	Termin (miesiąc)	Miejsce realizacji	Uczestnicy (liczba)
1.	Warsztaty szkoleniowo - organizacyjne Polskiego FADN	3	październik	Wielka Nieszawka	92
2.	Ekologizacja wsi województwa kujawsko pomorskiego , kształtowanie postaw i zachowań społeczeństwa wiejskiego poprzez wdrażanie w życie tzw. Dobrej Kultury Rolnej”	2	luty, wrzesień	Minikowo	22
3.	Instruktaż wyjaśniania błędów i analiza raportu indywidualnego	52	marzec – kwiecień	siedziby PZDR	specjaliści ds. polskiego FADN
4.	Zasady rozliczania podatku VAT i podatku dochodowego. Obsługa programu komputerowego „Mała Księgowość”.	10	styczeń – wrzesień grudzień	siedziby, gminy PZDR	specjaliści terenowi i specjaliści zakładowi (90 osób)
5.	Reorientacja zawodowa rolników i domowników gospodarstw rolnych- osiągnięcia i wyzwania	3	styczeń czerwiec październik	Przysiek	specjaliści ds. reorientacji zawodowej, koordynatorzy projektu (45 osób)
6.	Przygotowanie dokumentacji i rozliczenie działania 312 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	45	marzec	Przysiek	specjaliści terenowi i specjaliści zakładowi (45 osób)
7.	Zasady wypełniania wniosków o przyznanie płatności obszarowych i rolnośrodowiskowych.	3	marzec	Zarzewo Minikowo Przysiek	specjaliści terenowi i specjaliści zakładowi (107 osób)
8.	Prowadzenie wymaganej dokumentacji w KPODR Minikowo. Przegląd i analiza zarządzeń obowiązujących w KPODR.	3	grudzień	Chełmża Grubno Sępólno Krajeńskie	specjaliści terenowi (19 osób)

9.	Analiza poradnika metodycznego dla doradców rolniczych wykonujących usługi doradcze w ramach działania „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”.	5	grudzień	Tuchola, Golub – Dobrzyń, Bydgoszcz, Swiecie, Brodnica,	specjaliści terenowi 33 osób
10	Zachowanie tradycji kulturowych związanych ze świętami Bożego Narodzenia.	1	grudzień	Włocławek	specjaliści terenowi specjaliści zakładowi 60 osób
11	Zmiany we Wspólnej Polityce Rolnej w nowym okresie programowania.	3	grudzień	Znin, Inowrocław, Minikowo	specjaliści terenowi , specjaliści zakładowi 69
12	Prawidłowa rejestracja prowadzenia aktywności pracownika	1	grudzień	Kwieciszewo	specjaliści terenowi 4 osób
13	Współpraca doradców w ramach grupy celowej	1	grudzień	Wąbrzeźno	specjaliści terenowi 5 osób

Szkolenia wykonane poza planem:

Lp	Tematyka szkoleń	liczba szkoleń	Termin (miesiąc)	Miejsce realizacji	Uczestnicy
1.	Projektowane kierunki zmian Wspólnej Polityki Rolnej po 2013 roku	1	styczeń	kurs internetowy	2
2.	Nowa instrukcja kancelaryjna	1	luty	Bydgoszcz	2
3.	Możliwości wsparcia w ramach Działania "Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw" PROW 2007-2013 w kontekście Lokalnych Strategii Rozwoju-przykłady i doświadczenia	1	marzec	Przysiek	45
4.	Tworzenie biznesplanu własnej działalności	1	maj	Kraków	1
5.	Kreatywność a rozwój przedsiębiorczości wiejskiej w kontekście WPR w nowym okresie programowania	1	maj	Kraków	1
6.	Możliwości sprzedaży przez rolników produktów lokalnych w kontekście znaczenia regionalnej i tradycyjnej żywności wysokiej jakości	1	maj	Kraków	3
7.	Hodowla fermowa jako forma ochrony zwierząt i środowiska	1	maj	Krynica zdroj	1
8.	Najlepsze praktyki rolnicze ograniczające skażenie wód biogenami	1	czerwiec	Radom	2
9.	Możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach rolnych	1	czerwiec	Poznań	2
10	Funkcjonowanie i organizacja grup producentów	1	czerwiec	Radom	1
11	Szkolenie z zakresu produkcji i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz gospodarowania wodą w rolnictwie.	1	wrzesień	Kraków	2
12	Zarządzanie NGO.	1	sierpień	Kraków	2
13	Rola Internetu w rozwoju obszarów wiejskich.	1	wrzesień	Kraków	3
14	Istotne zmiany w podatku VAT od stycznia 2013.	1	wrzesień	Bydgoszcz	1
15	Kontrola podatkowa i skarbowa w firmie- prawa i obowiązki podatnika.	1	październik	Bydgoszcz	1
16	Kurs prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów.	1	grudzień	Bydgoszcz	1
17	Sady tradycyjne-znaczenie, zakładanie, pielęgnacja	1	wrzesień	Przysiek	16
18	Rośliny strączkowe i motylkowate -cenny element obecnej i przyszłej WPR	1	październik	Poznań	1

19	Obszary Natura 2000 a działalność rolnicza na terenie powiatu inowrocławskiego	1	wrzesień	Jaksice	7
20	Przetwórstwo na poziomie gospodarstwa, systemy produkcji surowców i mała przedsiębiorczość	1	październik / listopad	Radom	14
21	Finanse i inwestycje w gospodarstwie rolnym	1	październik	Poznań	3
22	Sytuacja demograficzna polskiej wsi po akcesji do UE	1	październik	Brwinów	1
23	Znaczenie starych ras zwierząt w rolnictwie ekologicznym	1	listopad	Radom	1
24	Europa 2012-strategia wzrostu gospodarczego w nadchodzącym dziesięcioleciu	1	listopad	seminarium internetowe	2
25	Koncepcja funkcjonowania i budowania opiekunów wsi	1	listopad	Kraków	1
26	Polityka Unii Europejskiej w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa.	1	grudzień	seminarium internetowe	2
27	II Forum wodne nt. „Nowe Obszary Szczególnie narażone w Polsce-problemy i wyzwania dla praktyki rolniczej”	1	grudzień	Radom	2

3. Kontrola wewnętrzna

Cel:

Ocena jakości realizowanych usług szkoleniowych, doradczych i wystawienniczo-targowych oraz prawidłowego stosowania aktów normatywnych, procedur, instrukcji obowiązujących w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego.

Rezultaty/Podsumowanie:

W ramach tego zadania został opracowany plan kontroli wewnętrznych na 2012 rok zatwierdzony przez Dyrektora KPODR. Z zaplanowanych 29 kontroli wykonano wszystkie. Z przeprowadzonych kontroli opracowano protokoły z kontroli wewnętrznej, w których nie stwierdzono poważnych nieprawidłowości. Stwierdzone uchybienia zostały usunięte w ramach zaleceń pokontrolnych.

W Ośrodku przeprowadzono również audyty wewnętrzne, które w znacznym stopniu przyczyniły się do poprawności w realizacji usług doradczych, szkoleniowych i wystawienniczo-targowych oraz stosowania aktów normatywnych i procedur obowiązujących w KPODR.

Kontrole wewnętrzne pozwalają na ustalenie przyczyn i skutków ewentualnych nieprawidłowości oraz ich usunięcie lub przeciwdziałanie w przyszłości.

4. Doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością w pracy doradczej

Cel:

Poprawa zadowolenia klienta w zakresie świadczonych usług przez KPODR.

Produkty:

Został opracowany harmonogram i plan auditów wewnętrznych, zgodnie z którym przeprowadzono w Ośrodku 53 audyty, na podstawie których opracowano raport z auditów. Podczas

auditów zbadano prawidłowość funkcjonowania systemu, a w szczególności podstawowych procesów realizowanych we wszystkich komórkach organizacyjnych.

We wrześniu Polski Rejestr Statków przeprowadził audit zewnętrzny pośredni, potwierdzający ważność Certyfikatu nr NC -902 w zakresie realizacji usług doradczych, szkoleniowych i wystawienniczo – targowych dla rolników i mieszkańców wsi zgodnie z Normą ISO 9001:2008.

Dodatkowo odbył się audit weryfikujący standardy świadczenia usług wymagających wsparcia Państwa, w wyniku którego Ośrodek otrzymał Certyfikat Systemu Zarządzania Jakością nr 374/DZJ/PARP/2012 potwierdzający spełnienie wymagań normy PN-EN ISO 9001:2009 w zakresie świadczenia usług: doradczych o charakterze ogólnym, szkoleniowych, informatycznych. Audit przeprowadziła jednostka certyfikująca ZETOM-CERT Sp. z o.o. z Warszawy.

Termin planowanych szkoleń dla auditorów oraz nowo zatrudnionych pracowników został przesunięty na I kwartał 2013 roku.

Zgodnie z programem opracowano 4 kwartalne sprawozdania z realizacji celów jakości za 2012 rok oraz przegląd systemu zarządzania jakością.

Rezultaty:

Podczas badań auditowych sprawdzano realizację procedur obsługi klienta oraz nadzorowanie dokumentacji i zapisów, jak również nadzór nad organizacją pracy. Obsługę klienta badano pod kątem zadowolenia klienta z usług świadczonych przez Ośrodek. Obserwacje i wnioski z auditów opisano w raporcie z auditów oraz przeglądzie systemu zarządzania jakością. Informacje na temat zadowolenia klienta zamieszczone są w kwartalnych sprawozdaniach z celów jakości, gdzie są zawarte analizy z badań na szkoleniach. Nie stwierdzono reklamacji.

Powyższe działania wspierają poprawę jakości usług i utrzymanie liczby klientów zgodnie z założeniami. Dowodem tego jest uzyskanie certyfikatu potwierdzającego standardy świadczonych usług zgodnie z Normą ISO 9001:2009.

Utrzymanie wysokiej jakości usług wymaga ciągłego doskonalenia systemu jakości w szczególności w obszarach związanych z obsługą klienta i nadzorem.

4. Działania wewnętrzne

Rodzaj działania	Liczba działań
Opracowanie planu działalności	1
Opracowanie sprawozdania z działalności	1
Opracowanie planu szkoleń dla pracowników KPODR	1
Opracowanie harmonogramu ewaluacji	1
Opracowanie raportów indywidualnych z ewaluacji	7
Opracowanie planu kontroli wewnętrznej	1
Opracowanie sprawozdania z kontroli wewnętrznej	1
Opracowanie planu audytów	1
Opracowanie przeglądu systemu zarządzania jakością	1

Opracowanie kwartalnych sprawozdań z realizacji celów jakości	2
Przeprowadzenie audytów wewnętrznych w KPODR	53
Opracowanie planów przeglądów infrastruktury	1
Opracowanie planu rozwoju usług	1

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
w TORUNIU

Toruń 25. LUT. 2013

Stwierdzam zgodność z oryginałem
..... (4)

Barbara Komorowska
inspektor

